

Ministerstvo financí

Odbor Finanční politika

Makroekonomická predikce České republiky

duben 2015

Makroekonomická predikce České republiky
duben 2015

Ministerstvo financí ČR
Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 041 111
E-mail: macroeconomic.forecast@mfcz.cz

ISSN 1804–7971

Vychází 4x ročně, zdarma

Elektronický archiv:
<http://www.mfcz.cz/makrope>

Obsah

Shrnutí a rizika predikce	1
A Východiska predikce	3
A.1 Vnější prostředí	3
A.2 Fiskální politika	11
A.3 Měnová politika, finanční sektor a měnové kurzy	13
A.4 Strukturální politiky	18
A.5 Demografie.....	19
B Ekonomický cyklus	22
B.1 Pozice v rámci ekonomického cyklu.....	22
B.2 Konjunkturální indikátory	24
C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů	26
C.1 Ekonomický výkon.....	26
C.2 Ceny	27
C.3 Trh práce	28
C.4 Vztahy k zahraničí	30
C.5 Mezinárodní srovnání	31
D Monitoring predikcí ostatních institucí	32
E Ohlédnutí za rokem 2014	33
Tabulky a grafy:.....	36
C.1 Ekonomický výkon.....	36
C.2 Ceny	43
C.3 Trh práce	47
C.4 Vztahy k zahraničí	53
C.5 Mezinárodní srovnání	58

Makroekonomická predikce je zpracovávána v odboru Finanční politika MF ČR se čtvrtletní periodicitou. Zahrnuje predikci na běžný a následující rok (tj. do roku 2016) a u některých ukazatelů výhled na další 2 roky (tj. do roku 2018). Je publikována zpravidla v druhé polovině prvního měsíce každého čtvrtletí a je rovněž dostupná na internetových stránkách MF ČR na adrese:

<http://www.mfcr.cz/makrope>

Přivítáme jakékoliv připomínky nebo náměty, které poslouží ke zkvalitnění publikace a přiblíží ji potřebám uživatelů. Případné připomínky zasílejte na adresu:

macroeconomic.forecast@mfcr.cz

Seznam použitých zkratk

b. c.	běžné ceny
BÚ	běžný účet platební bilance
CPI	index spotřebitelských cen
ČNB.....	Česká národní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH.....	daň z přidané hodnoty
EA12	eurozóna v rozsahu původních 12 zemí
ECB	Evropská centrální banka
EK.....	Evropská komise
ESI.....	Indikátor ekonomického sentimentu
EU28	EU v rozsahu 28 zemí
Fed.....	Federální rezervní systém
HDP.....	hrubý domácí produkt
HPH.....	hrubá přidaná hodnota
HICP	harmonizovaný index spotřebitelských cen
MFI	měnové a finanční instituce
MMF	Mezinárodní měnový fond
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
proc. bod, p. b.	procentní bod
s. c.	stálé ceny
SITC.....	Standardní mezinárodní klasifikace zboží v zahraničním obchodě
SPVF.....	souhrnná produktivita výrobních faktorů
VŠPS.....	Výběrové šetření pracovních sil

Základní pojmy

předb. (předběžné údaje)	data z čtvrtletních národních účtů, zveřejněná ČSÚ, která dosud nebyla ověřena ročními národními účty
odhad	odhad minulých čísel, z různých důvodů nedostupných v termínu zpracování publikace, např. HDP z předcházejícího čtvrtletí
predikce	prognóza budoucích čísel, používající expertní i matematické metody
výhled	prognóza vzdálenějších budoucích čísel, používající především extrapolací metody

Značky použité v tabulkách

-	pomlčka na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval
.	tečka na místě čísla značí, že daný údaj nepredikujeme, popř. není k dispozici nebo je nespolehlivý
x, (mezera)	křížek nebo mezera na místě čísla značí, že zápis není možný z logických důvodů

Uzávěrka datových zdrojů

Predikce byla zpracována na základě údajů, které byly známy k **1. 4. 2015**.

Poznámky

Publikované součtové údaje v tabulkách jsou v některých případech zatíženy nepřesností na posledním desetinném místě vzhledem k zaokrouhlování.

Údaje z předchozí predikce z ledna 2015 jsou vyznačeny kurzívou. Údaje vztahující se k rokům 2017 a 2018 jsou extrapolacním scénářem, který naznačuje směr možného vývoje a není v dalším textu komentován.

Shrnutí a rizika predikce

Oživení české ekonomiky se ve 4. čtvrtletí 2014 výrazně zrychlilo. **Reálná hrubá přidaná hodnota mezičtvrtletně vzrostla o 1,2 %**, což byl největší přírůstek od 1. čtvrtletí 2008. Ekonomický růst byl tažen výhradně domácí poptávkou, a to jak spotřebou domácností a vlády, tak tvorbou fixního kapitálu.

Podstatně nižší dynamika **reálného HDP**¹, který mezičtvrtletně vzrostl o 0,4 %, byla způsobena jednorázovým výpadkem akruálního inkasa spotřební daně z tabákových výrobků, jenž je důsledkem legislativního omezení doby prodeje tabákových výrobků se starým kolkem. Dopady tohoto opatření tedy nemají vliv na hodnocení průběhu oživení.

Hospodářský růst nadále probíhá v podmínkách inflace v blízkosti nulových hodnot a zlepšující se situace na trhu práce. Míra nezaměstnanosti (VŠPS) klesá, ještě zřetelněji se pak snižuje registrovaná nezaměstnanost. Běžný účet platební bilance se v roce 2014 poprvé od roku 1993 dostal do přebytku.

V roce 2015 je ekonomika stimulována několika jednorázovými faktory. Nejdůležitějším je pozitivní nabídkový šok v podobě **nízkých cen ropy** na komoditních trzích. Očekáváme, že průměrná dolarová cena ropy Brent bude v roce 2015 téměř o dvě pětiny nižší než v roce 2014.

Oslabení eura (a tudíž i koruny) vůči americkému dolaru sice dopady nízkých dolarových cen ropy tlumí, ale přesto by ropa v korunovém vyjádření měla být téměř o čtvrtinu levnější proti roku 2014 (viz kapitolu A.1).

Druhým pozitivním faktorem pro českou ekonomiku je **fiskální stimulace**, jejíž rozsah je možné vyčíslit fiskálním úsilím (meziroční změna poměru strukturálního salda k HDP) vládního sektoru v rozsahu –0,3 p. b. Expanzivní fiskální politika je dále prohloubena snahou o **vyčerpání maximálního množství prostředků z fondů EU** z finanční perspektivy 2007–2013 do konce roku 2015.

Ve světle těchto skutečností se **prognóza reálného růstu HDP v roce 2015** ve výši **2,7 % nemění**.

Předpokládáme, že v roce 2016 dojde k odeznění většiny výše uvedených faktorů. Cena ropy by měla prostřednictvím dopadu na náklady firem působit proinflačně. Po upevnění fundamentů ekonomického oživení a přechodu ekonomiky do kladné produkční mezery vyprchá potřeba fiskálního impulzu a měl by být kladen větší důraz na snižování deficitu vládního sektoru. Ukončení možnosti čerpat prostředky z finanční perspektivy 2007–2013 v roce 2015 a postupný náběh čerpání dotací z fondů EU v rámci finanční perspektivy 2014–2020 bude jednou z významných determinant investic.

Z těchto důvodů pro rok **2016** predikujeme **mírné zpomalení růstu na 2,5 %**.

Rizika predikce považujeme za **vychýlená směrem dolů**, a to zejména kvůli rizikům ve vnějším okolí české ekonomiky.

V prvé řadě se jedná o **geopolitická rizika**. Situace na východní Ukrajině se sice od počátku roku poněkud zklidnila, případnou další eskalaci konfliktu přesto nelze zcela vyloučit. Přímé makroekonomické dopady na českou ekonomiku by ale díky nízké expozici českých firem vůči tomuto regionu byly relativně omezené. Nestabilita na Blízkém východě a v severní Africe by pak mohla ovlivnit vývoj na trzích s ropou a zemním plynem.

Nepřímo by česká ekonomika mohla být zasažena i v případě, že by **další vývoj v Řecku** (viz kapitolu A.1) vyústil v opětovnou eskalaci krize v eurozóně. Záchranový program byl sice prodloužen do konce června, Řecko ale v současné době čelí akutním problémům s likviditou. Vyjednávání se zástupci ECB, EK a MMF ohledně opatření, jejichž implementace by otevřela cestu k uvolnění zbývajících částí finanční pomoci, přitom zatím přinesla jen minimální pokrok. Navíc stále není jasné, jak se situace bude vyvíjet po ukončení záchraného programu – za stávajících podmínek (zejména na dluhopisových trzích) se Řecko bez další pomoci neobejde.

¹ Hrubý domácí produkt je součtem hrubé přidané hodnoty a salda nepřímých daní a dotací.

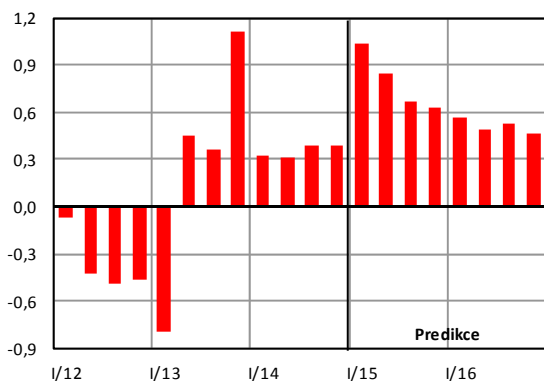
Tabulka: Hlavní makroekonomické indikátory

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2014	2015	2016
		Aktuální predikce							Minulá predikce		
Hrubý domácí produkt	mld. Kč	3 954	4 022	4 048	4 086	4 266	4 467	4 644	4 284	4 509	4 698
Hrubý domácí produkt	růst v %, s.c.	2,3	2,0	-0,8	-0,7	2,0	2,7	2,5	2,4	2,7	2,5
Spotřeba domácností	růst v %, s.c.	1,0	0,2	-1,8	0,4	1,7	2,8	2,3	1,5	2,8	2,3
Spotřeba vlády	růst v %, s.c.	0,4	-2,9	-1,0	2,3	2,3	1,7	1,6	1,9	2,0	1,3
Tvorba hrubého fixního kapitálu	růst v %, s.c.	1,3	1,1	-2,9	-4,4	4,5	5,3	4,2	4,5	5,3	4,1
Příspěvek ZO k růstu HDP	p.b., s.c.	0,5	1,9	1,3	0,0	-0,1	-0,3	0,0	-0,2	-0,5	-0,2
Příspěvek změny zásob k růstu HDP	p.b., s.c.	0,8	0,2	-0,2	-0,2	-0,3	0,0	0,0	0,3	0,1	0,3
Deflátor HDP	růst v %	-1,5	-0,2	1,4	1,7	2,4	1,9	1,4	2,4	2,5	1,6
Průměrná míra inflace	%	1,5	1,9	3,3	1,4	0,4	0,3	1,5	0,4	0,3	1,4
Zaměstnanost (VŠPS)	růst v %	-1,0	0,4	0,4	1,0	0,8	0,7	0,2	0,6	0,4	0,2
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	průměr v %	7,3	6,7	7,0	7,0	6,1	5,7	5,5	6,1	5,7	5,6
Objem mezd a platů (dom. koncept)	růst v %, b.c.	0,6	2,2	2,1	-0,4	3,1	4,0	4,1	3,0	3,9	4,1
Saldo běžného účtu	% HDP	-3,6	-2,1	-1,6	-0,5	0,6	1,3	0,9	-0,2	1,0	0,5
Saldo vládního sektoru	% HDP	-4,4	-2,7	-3,9	-1,2	-2,0	-1,9	.	-1,3	-2,0	.
Předpoklady:											
Měnový kurz CZK/EUR		25,3	24,6	25,1	26,0	27,5	27,5	27,5	27,5	27,7	27,6
Dlouhodobé úrokové sazby	% p.a.	3,7	3,7	2,8	2,1	1,6	0,6	0,8	1,6	1,0	1,6
Ropa Brent	USD/barel	80	111	112	109	99	60	68	99	54	67
HDP eurozóny (EA12)	růst v %, s.c.	2,0	1,6	-0,8	-0,4	0,9	1,4	1,8	0,8	1,0	1,5

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, Eurostat, U. S. Energy Information Administration, vlastní propočty

Oživování ekonomické aktivity by mělo pokračovat

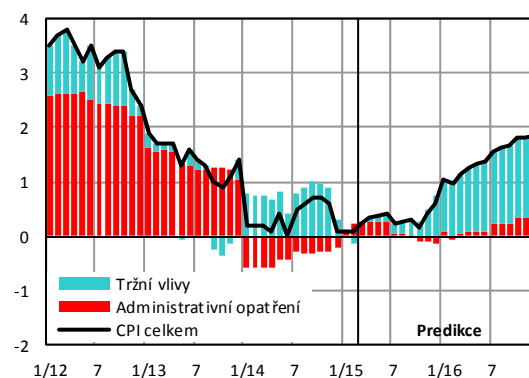
mezičtvrtletní růst reálného HDP, v %, sezónně očištěno

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Inflace by měla zůstat velmi nízká

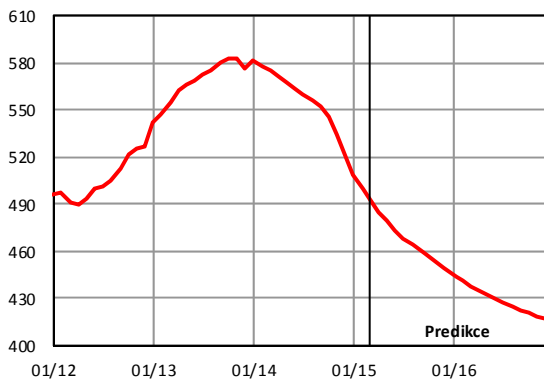
rozklad meziročního růstu spotřebitelských cen, procentní body

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Nezaměstnanost by měla dále klesat

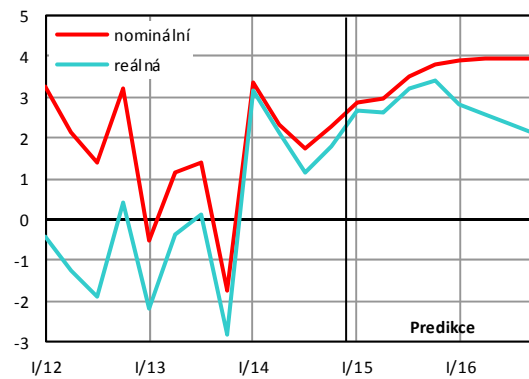
registrovaná nezaměstnanost, v tis. osob, sezónně očištěno

Zdroj dat: MPSV, vlastní propočty

Růst průměrné reálné mzdy podpořen nízkou inflací

průměrná hrubá měsíční mzda, meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

A Východiska predikce

A.1 Vnější prostředí

Oživení světové ekonomiky pokračuje, vývoj v jednotlivých regionech ale zůstává různorodý. Výhled globálního hospodářství se mírně zlepšil, nadále je však charakterizován spíše nižší dynamikou růstu HDP. Nízké ceny ropy a akomodativní měnové politiky centrálních bank pro světové hospodářství představují pozitivní impulzy, nicméně rizika spojená s možností eskalace geopolitické situace přetrvávají. V rozvinutých zemích lze pozorovat pokračující upevnění růstové dynamiky. Růstový potenciál v rozvíjejících se zemích nadále brzdí strukturální problémy, výrazně přitom zesílilo riziko vzniku externích nerovnováh v souvislosti s prudkým poklesem ceny ropy.

Obavy z nižšího tempa růstu čínské ekonomiky se naplňují. Dochází ke zpomalení domácí poptávky a napříč ekonomikou jsou patrné přebytečné kapacity. Rizika pro stabilitu čínského finančního trhu přetrvávají; vysoká úvěrová aktivita lokálních bank není udržitelná a obavy vyvolává i vysoké zadlužení regionálních vlád. Zpomalení čínské ekonomiky spolu s výrazným poklesem ceny ropy zhoršuje situaci v mnoha dalších rozvíjejících se ekonomikách závislých na obchodu s primárními komoditami.

Geopolitické napětí na Ukrajině po uzavření dohody o příměří v únoru letošního roku polevilo, lokální boje však zcela neutichly. Sankční opatření vůči Rusku ze strany USA a EU jsou nadále aktivní. Objevuje se však stále více hlasů pro jejich odstranění, podaří-li se dosáhnout dalšího pokroku v mírových vyjednáváních, především pak v budoucím teritoriálním uspořádání. Rusko ani Ukrajina pro ČR nepředstavují nejdůležitější exportní trhy, přímé makroekonomické dopady konfliktu na Ukrajině by tak pro českou ekonomiku neměly být zásadní. Dopad na jednotlivé země EU je velmi různorodý v závislosti na míře jejich ekonomické expozice vůči Rusku. Spíše než na výkon exportu EU mají doposud sankce negativní dopad na tržní sentiment.

A.1.1 USA

Americká ekonomika ve 4. čtvrtletí 2014 zaznamenala zpomalení mezičtvrtletního růstu na 0,5 % (*proti 0,9 %*), nic však nenasvědčuje tomu, že by zpomalení mělo mít trvalejší charakter. Růst byl nadále tažen především spotřebou, ke zpomalení pak přispěl růst dovozu a pokles nerezidenčních investic a výdajů na obranu.

V letošním roce by tahounem americké ekonomiky měla zůstat domácí poptávka. Na spotřebu domácností bude příznivě působit rostoucí důvěra spotřebitelů a nárůst bohatství domácností (zvyšují se ceny nemovitostí, akciové indexy Dow Jones a S&P 500 se stále pohybují v blízkosti historických maxim). Polevuje tlak

na oddlužování domácností a firem a indikátory sentimentu rostou. Investiční aktivita firem již dosáhla předkrizové úrovně a nadále posiluje úvěrová aktivita bank.

Hospodářství stále podporuje akomodativní měnová politika. Na březnovém zasedání Fed potvrdil pozitivní hodnocení výkonu ekonomiky, především pak situace na trhu práce, základní sazby však zůstávají beze změn. Počátek pozvolného utahování měnové politiky se tak očekává v druhé polovině letošního roku. Rizika výhledu ekonomické aktivity a situace na trhu práce jsou dle centrální banky vyvážená. Fed předpokládá, že se míra inflace v důsledku dalšího očekávaného zlepšení situace na trhu práce a odeznění dočasných vlivů nízkých cen ropy bude postupně zvyšovat k 2% cíli.

Míra nezaměstnanosti v únoru klesla na 5,5 % a meziročně se tak snížila o 1,2 p. b. Očekává se přitom její další snižování, v letošním roce by se tak míra nezaměstnanosti měla přiblížit k hranici 5 %. S ohledem na nízký růst populace v produktivním věku a stagnující míru participace se ekonomika pomalu přibližuje k bodu plné zaměstnanosti. Plné využití kapacit by se pak mělo projevit v podobě inflačních tlaků.

Ekonomika v roce 2014 vzrostla o 2,4 % (*proti 2,5 %*). Předpověď růstu HDP pro rok 2015 byla mírně snížena na 3,0 % (*proti 3,2 %*). Obdobným tempem by ekonomika měla růst i v roce 2016, kdy počítáme s růstem o 3,1 % (*beze změny*). Nadále se domníváme, že by k růstu měla přispívat zejména soukromá spotřeba a investice.

A.1.2 EU

Ve 4. čtvrtletí 2014 se mezičtvrtletní růst HDP v EU28 i EA12 mírně zrychlil – v EU28 na 0,4 % (*proti 0,3 %*) a v EA12 na 0,3 % (*proti 0,2 %*). V meziročním srovnání pak HDP EU28 vzrostl o 1,3 % (*proti 1,2 %*), zatímco HDP EA12 se zvýšil pouze o 0,8 % (*proti 0,7 %*). Vývoj v jednotlivých zemích EA12 ale zůstává dosti rozdílný. V mnoha zemích EA12 oživení stále brzdí strukturální problémy ekonomik.

V reakci na pokles inflace v EA do záporných hodnot a snižující se inflační očekávání ECB dále uvolnila měnovou politiku. Stávající programy nákupu aktiv soukromého sektoru, které byly zahájeny koncem loňského roku, byly od března 2015 rozšířeny o nákupy (na sekundárním trhu) státních dluhopisů a dluhopisů emitovaných vybranými agenturami se sídlem v eurozóně a evropskými institucemi. Nákupy, jejichž měsíční úhrn v rámci všech programů bude dosahovat 60 mld. eur, budou prováděny alespoň do září příštího roku. Další uvolnění měnových a finančních podmínek by mělo podnikům a domácnostem zpřístupnit levnější

financování, což by přes investice a spotřebu mělo podpořit návrat inflace k úrovni blízko 2 %. Měnověpolitické sazby se neměníly.

Míra nezaměstnanosti se v EU28 i EA12 od konce roku 2013 pozvolna snižuje. V únoru v EU28 činila 9,8 % (meziroční pokles o 0,7 p. b.) v EA pak 11,3 % (meziročně o 0,5 p. b. méně). Mezi jednotlivými státy přitom stále přetrvávají značné rozdíly. Nejhorší je na tom i nadále Řecko, kde v prosinci 2014 míra nezaměstnanosti dosáhla 26,0 %. Ze zemí EU28, pro něž byla při uzavěření k dispozici data za únor, byla míra nezaměstnanosti nejvyšší ve Španělsku (23,2 %), v Chorvatsku (18,5 %) a na Kypru (16,3 %), nejnižší pak v Německu (4,8 %) a Rakousku (5,3 %).

V souladu s odhadem v předchozí predikci pokračovalo pozvolné ožívání ekonomiky EA12 i v závěru roku 2014. Za celý loňský rok tak reálný HDP vzrostl o 0,9 % (proti 0,8 %). Růst ekonomické aktivity by měl pokračovat i v roce 2015, přičemž ve srovnání s rokem 2014 počítáme s mírně rychlejší dynamikou v průběhu celého roku. K růstu by měla kladně přispívat domácí poptávka podpořená nízkou mírou inflace (pozitivní dopad na dynamiku reálných mezd), příznivou výší úrokových sazeb a dalším zlepšováním situace na trhu práce. Oslabené euro by mělo podpořit růst vývozu, posilující domácí poptávka však zároveň bude zvyšovat dovozy. V některých ekonomikách eurozóny však růst bude brzdít vysoká míra nezaměstnanosti. Predikce je zatížena riziky souvisejícími s nejistotou, která je spojena s odkladem nutných reforem a možností eskalace geopolitického napětí. Očekáváme, že se v roce 2015 HDP EA12 zvýší o 1,4 % (proti 1,0 %), pro rok 2016 počítáme se zrychlením růstu na 1,8 % (proti 1,5 %).

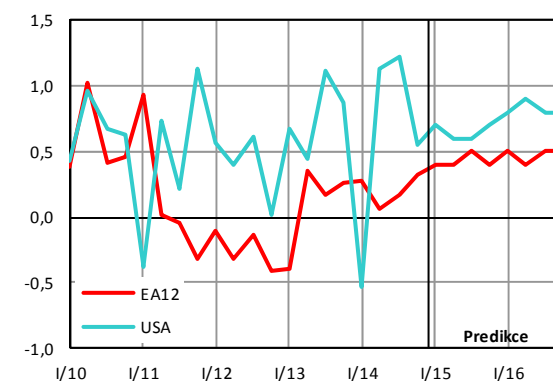
Německo ve 4. čtvrtletí 2014 pozitivně překvapilo silným mezičtvrtletním růstem HDP o 0,7 % (proti 0,1 %). S výjimkou změny zásob a cenností k tomuto výsledku kladně přispěly všechny výdajové složky, zejména pak spotřeba domácností. Nejistota firem spojená s vývojem vnějšího prostředí se ke konci roku snížila. Investiční výdaje podniků do strojů a zařízení zaznamenaly v roce 2014 podstatně lepší vývoj než v předchozích dvou letech. Růst investiční aktivity by měl pokračovat i v roce 2015, čemuž nasvědčují mj. příznivé hodnoty krátkodobých indikátorů a indexů sentimentu. Index Ifo od konce minulého roku roste, přičemž se zlepšuje jak hodnocení aktuální situace, tak složka očekávání. Vysoké hodnoty indexu důvěry (GfK) potvrzují pozitivní náladu spotřebitelů. Ekonomiku nadále příznivě ovlivňují nízké sazby ECB, spotřebu domácností pak posiluje velmi dobrá situace na trhu práce. Společně tyto faktory pozitivně působí na trh nemovitostí. Očekávané posílení výkonu rozvinutých ekonomik a vysoká konkurenceschopnost německých firem by měly nadále přispívat k růstu. Došlo k dalšímu uvolnění úvěrových standardů a úvěry firmám i domácnostem nadále rostou. V minulém roce se HDP zvýšil o 1,6 % (proti 1,4 %), a to zejména díky silnému růstu ekonomiky v 1. čtvrtle-

tí. Pro letošní rok počítáme s růstem o 1,8 % (proti 1,0 %), pro příští rok pak s dalším mírným zrychlením na 2,0 % (proti 1,7 %). Tahouny růstu by měly být spotřeba domácností a investice.

Nepříznivá situace přetrvává ve **Francii**. Ve 4. čtvrtletí 2014 HDP vzrostl o pouhých 0,1 % (proti 0,2 %) a indikátory naznačují jen velmi mírné oživení. Opatření přijatá na podporu domácností s nízkými příjmy a podnikové sféry měla pouze omezený dopad. Situace na trhu práce se nelepší – vysoká míra nezaměstnanosti, která v únoru dosáhla 10,6 %, a problémy s tvorbou nových pracovních míst tlumí spotřebu domácností. Na základě slabého výkonu ekonomiky byly výrazně revidovány odhady budoucích vládních schodků, lhůta na odstranění nadměrného schodku ale byla prodloužena až do roku 2017. Potřebná fiskální konsolidace bude nepříznivě působit na hospodářskou aktivitu. V roce 2014 ekonomika vzrostla o 0,4 % (shoda s odhadem), v letošním roce by se růst HDP mohl mírně zrychlit na 0,8 % (beze změny). Pro rok 2016 počítáme s růstem o 1,5 % (proti 1,1 %). Se zpožděním by měly příznivě působit strukturální reformy a očekává se i obrát důvěry spotřebitelů a firem.

Graf A.1.1: Růst HDP v EA12 a v USA

mezičtvrtletní růst v %, sezónně očištěná data

Zdroj dat: Eurostat, vlastní propočty

V **Polsku** se HDP ve 4. čtvrtletí 2014 mezičtvrtletně zvýšil o 0,7 % (proti 0,6 %). Ekonomice se podařilo navázat na vysokou dynamiku růstu předchozích čtvrtletí. Záporná inflace a zlepšování situace na trhu práce podporují domácí poptávku, která by i letos měla být hlavním tahounem růstu. Reálné vývozy zboží a služeb se v minulém roce zvýšily o 6,0 %, dovozy však kvůli dynamice domácí poptávky rostly ještě rychleji, a čisté vývozy tak k růstu HDP přispívaly negativně. HDP se v minulém roce zvýšil o 3,3 % (proti 3,4 %), pro letošní rok pak očekáváme mírné zpomalení růstu na 3,1 % (proti 3,0 %). Ekonomiku by měly podporovat projekty financované z fondů EU, opačným směrem pak bude působit plánovaná fiskální konsolidace – Polsko by totiž v letošním roce mělo ukončit postup při nadměrném schodku. V březnu letošního roku došlo k dalšímu uvolnění měnové politiky – referenční sazba byla snížena na 1,50 %, což je dosavadní minimum. K exportnímu

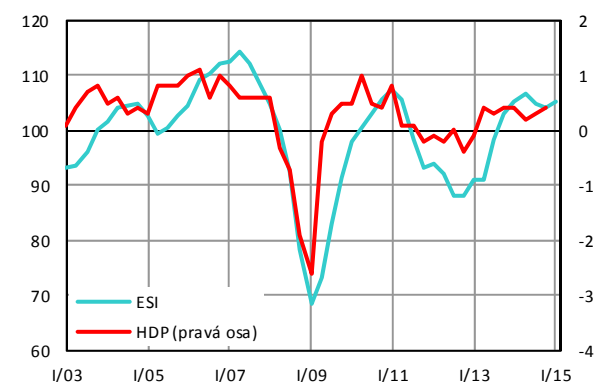
výkonu by mělo přispívat oslabení domácí měny vůči euru. V roce 2016 očekáváme růst HDP o 3,4 % (*proti* 3,2 %).

HDP **Slovenska** se ve 4. čtvrtletí 2014 mezičtvrtletně zvýšil o 0,6 % (*shoda s odhadem*), za celý rok 2014 pak vzrostl o 2,4 % (*shoda s odhadem*). Spotřeba i investice do fixního kapitálu v průběhu minulého roku rostly. Růst vývozu zboží a služeb ve stálých cenách se výrazně zpomaloval, obdobný vývoj ale vykazovaly i dovozy (v prvních třech čtvrtletích při zachování předstihu jejich růstu před růstem vývozu), v závěru roku tak zahraniční obchod přispěl k růstu HDP kladně. Domácí poptávka by měla tahounem růstu zůstat i v letošním roce. Spotřeba domácností bude podporována růstem reálných mezd a zvyšující se zaměstnaností. Indikátory spotřebitelského sentimentu jsou příznivé. Situace na trhu práce se nadále zlepšuje, míra nezaměstnanosti činila v lednu 12,5 %, tj. meziročně o 1,4 p. b. méně. V letošním roce by se růst HDP mohl zrychlit na 2,7 % (*proti* 2,5 %), pro rok 2016 pak predikujeme zrychlení růstu na 3,0 % (*proti* 2,9 %). Struktura růstu v příštím roce by ale měla být vyváženější – vedle domácí poptávky by měl opět k růstu pozitivně přispívat i čistý export.

A.1.3 Konjunkturální indikátory v EU

Souhrnný indikátor důvěry publikovaný Evropskou komisí se v 1. čtvrtletí 2015 v EU mírně zvýšil. Oproti předchozímu čtvrtletí došlo k nejvýraznějšímu posílení důvěry ve spotřebitelském segmentu a maloobchodě. Nepatrné zlepšení bylo zaznamenáno v průmyslu, ve službách a stavebnictví se hodnocení respondentů naopak mírně zhoršilo. Pro 1. čtvrtletí 2015 souhrnný indikátor signalizuje mírné zrychlení mezičtvrtletního růstu HDP v EU. Vzhledem k vyššímu než očekávanému růstu ekonomiky v závěru roku 2014 však tento signál z hlediska prognózy interpretujeme jako zachování dynamiky růstu.

Graf A.1.2: Souhrnný indikátor důvěry a růst HDP v EU
čtvrtletní průměr indikátoru, mezičtvrtletní růst v %, sezónně očištěná data

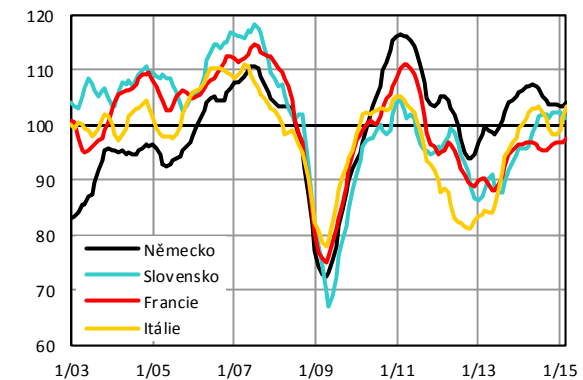
Zdroj dat: EK, Eurostat

V zemích vybraných obchodních partnerů se důvěra nejvýrazněji zvýšila v Itálii, kde se indikátor důvěry přesunul do pozitivní bilance. Na Slovensku naopak

došlo k mírné korekci hodnoty indikátoru, zatímco ve Francii pozvolné zvyšování důvěry pokračuje. V březnu 2015 se hodnota indikátoru zvýšila i v Německu, když se sentiment zlepšil zejména ve spotřebitelském segmentu, v průmyslu a ve službách.

Graf A.1.3: Souhrnný indikátor důvěry ESI vybraných obchodních partnerů ČR

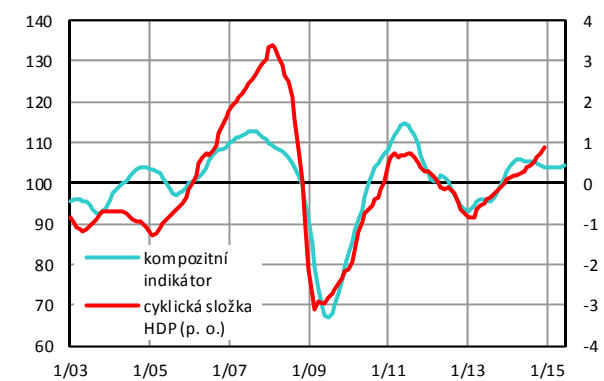
3měsíční klouzavé průměry

Zdroj dat: EK

Graf A.1.4: Kompozitní předstihový indikátor EU28

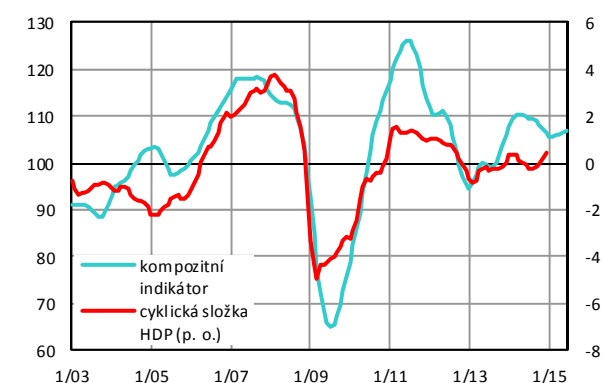
měsíční data, průměr 2005 = 100, cyklická složka v % trendu HDP

Zdroj dat: EK, Eurostat, vlastní propočty

Graf A.1.5: Kompozitní předstihový indikátor Německa

měsíční data, průměr 2005 = 100, cyklická složka v % trendu HDP

Zdroj dat: EK, Eurostat, vlastní propočty

Kompozitní předstihový indikátor pro 2. čtvrtletí 2015 signalizuje pokračování mírného zvyšování relativní cyklické složky HDP v EU i v Německu. V Německu by se tak s vyšší pravděpodobností měl silný mezičtvrtletní

růst udržet také v 1. pololetí 2015. V případě EU jako celku pak pro 2. čtvrtletí 2015 počítáme s mírným zrychlením mezičtvrtletního růstu.

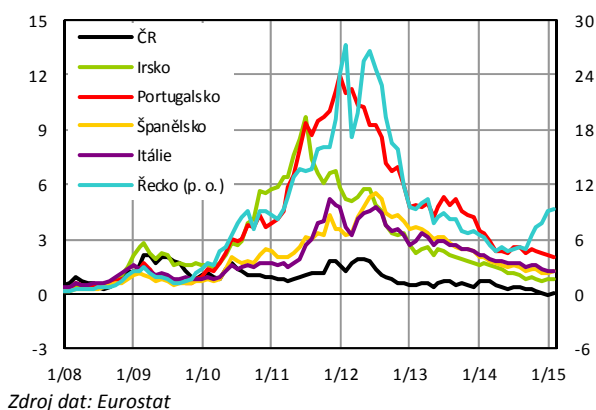
A.1.4 Situace v problémových ekonomikách EA

Vývoj v jednotlivých státech na periférii eurozóny je různorodý. Zatímco ve Španělsku, Portugalsku a Irsku pokračuje oživení (Irsko bylo v roce 2014 suverénně nejrychleji rostoucí ekonomikou EU), vývoj na Kypru, v Itálii a v Řecku je již méně příznivý. Italská ekonomika v průběhu celého roku 2014 velmi mírně klesala, Kypr se stále nachází v recesi a Řecko, jehož ekonomika na počátku roku 2014 začala zvolna růst, ve 4. čtvrtletí 2014 opět vykazovalo mezičtvrtletní pokles HDP.

Vývoj v Řecku přitom zůstává poměrně dramatický. Nové řecké vládě se v průběhu února podařilo vyjednat další prodloužení záchranného programu, tentokrát o čtyři měsíce, tj. do konce června. Do konce dubna by nyní měla být se souhlasem EK, ECB a MMF specifikována opatření, jejichž implementace bude podmínkou pro uzavření posledního hodnocení plnění záchranného programu a tím pádem i pro uvolnění zbývajících částí finanční pomoci. S ohledem na současné problémy Řecka s likviditou přitom někteří vrcholní evropští politici nevyloučili, že by část finančních prostředků mohlo Řecko obdržet dříve, opět by ale podmínkou byla implementace (v tomto případě alespoň části) dohodnutých reforem. Prosazení jednotlivých opatření by přitom z vnitropolitických důvodů nemuselo být zcela bezproblémové. Opětovné prodloužení záchranného programu by také mělo poskytnout čas pro diskusi nad další pomocí pro Řecko. S ohledem na stávající situaci na dluhopisových trzích totiž není představitelné, že by se Řecko mohlo počínaje červencem plně vrátit na primární trh.

Graf A.1.6: Spready vůči německým dluhopisům

rozíl výnosů 10R státních dluhopisů dané země vůči 10R státním dluhopisům Německa, v p. b., průměr měsíce

Dopad vývoje v Řecku na výnosy státních dluhopisů ostatních států periferie eurozóny je zatím *de facto* nezatelný (viz graf A.1.6). K postupnému poklesu

výnosů státních dluhopisů na rekordně nízké úrovni přispívá akomodativní měnová politika ECB (viz výše), v současné době již záporná inflace a nízká inflační očekávání. Po institucionální stránce je navíc eurozóna připravena čelit případným šokům mnohem lépe, než tomu bylo v polovině roku 2012, kdy byla možnost odchodu Řecka z eurozóny považována za obtížné zvládnutelné riziko.

Budoucí vývoj ekonomik na periférii eurozóny stále zůstává zatížen riziky směrem dolů. Náhlé výrazné zhoršení pozitivního tržního sentimentu vůči tomuto regionu, k němuž by mohlo dojít zejména v souvislosti s dalším vývojem v Řecku, přitom není možné vyloučit. Zatím je proto předčasné považovat krizi v eurozóně za ukončenou.

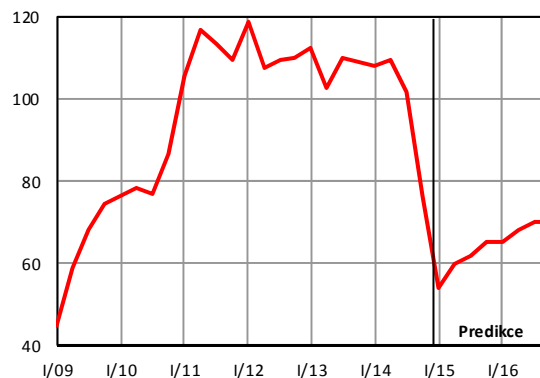
Vzhledem ke značné otevřenosti české ekonomiky a silným obchodním vazbám na státy eurozóny by se případná eskalace krize v eurozóně mohla negativně promítnout do zahraniční poptávky po vývozech z ČR. Rovněž by mohlo dojít k poklesu důvěry domácností a firem, s negativními dopady na spotřebu a investice.

A.1.5 Ceny komodit

Odhadujeme, že cena barelu ropy Brent v průměru za 1. čtvrtletí 2015 dosáhla 54 USD (*proti 50 USD*). V únoru byl zaznamenán první růst průměrné měsíční ceny ropy od června minulého roku, zůstává však otázkou, zdali již ceny našly své dno. Převís nabídky nad poptávkou by měl v první polovině letošního roku působit na ceny směrem dolů, především pak v USA, kde kumulace zásob vedla po delší době k nárůstu rozdílu cen mezi americkou a evropskou ropou. Producenti se postupně přizpůsobují cenovým podmínkám a přehodnocují své investiční záměry. Očekávaný pozvolný nárůst ceny je v souladu se situací na trzích s futures, kde je v současné době nárůst ceny ropy signalizován v ceně termínových kontraktů. V průměru za celý letošní rok by mohla cena ropy Brent dosáhnout 60 USD/barel (*proti 54 USD*). V roce 2016 by mohla cena dále růst na 68 USD/barel (*proti 67 USD*).

Graf A.1.7: Cena ropy Brent

v USD za barel

Zdroj dat: U. S. Energy Information Administration, vlastní propočty

Tabulka A.1.1: Hrubý domácí produkt – roční

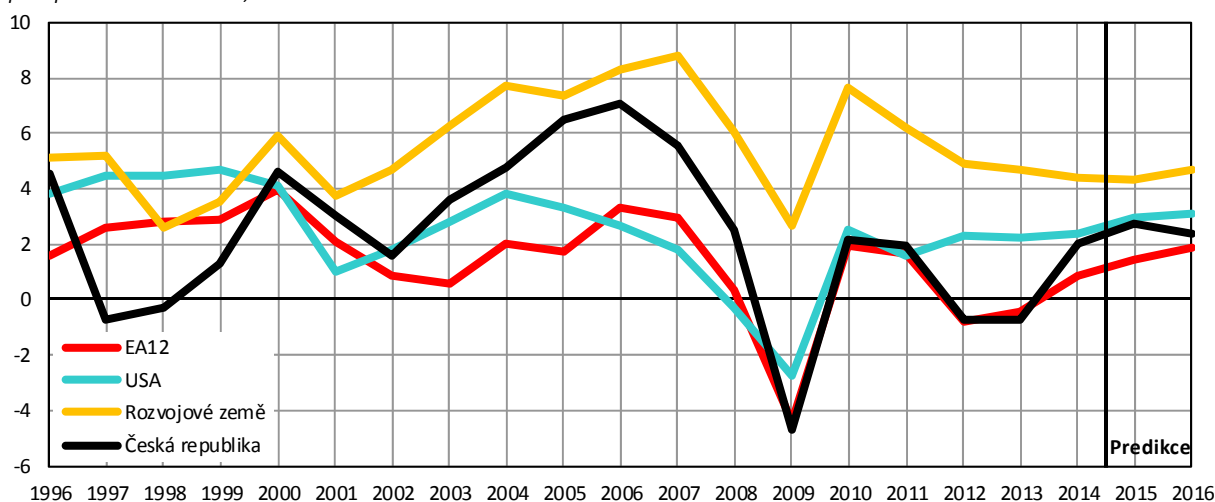
růst ve stálých cenách v %, s výjimkou ČR sezónně očištěná data

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
									<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Svět	5,4	2,8	-0,6	5,2	3,9	3,1	3,3	3,3	3,5	3,7
USA	1,8	-0,3	-2,8	2,5	1,6	2,3	2,2	2,4	3,0	3,1
Čína	14,2	9,6	9,2	10,4	9,3	7,7	7,7	7,3	6,9	6,6
EU28	3,1	0,4	-4,4	2,0	1,8	-0,4	0,1	1,3	1,6	1,9
EA12	2,9	0,3	-4,4	2,0	1,6	-0,8	-0,4	0,9	1,4	1,8
Německo	3,4	0,8	-5,6	3,9	3,7	0,6	0,2	1,6	1,8	2,0
Francie	2,3	0,1	-2,9	1,9	2,1	0,4	0,4	0,4	0,8	1,5
Spojené království	2,6	-0,3	-4,3	1,9	1,6	0,7	1,7	2,8	2,7	2,5
Rakousko	3,5	1,3	-3,7	1,8	3,2	1,0	0,1	0,4	0,7	1,6
Maďarsko	0,5	0,7	-6,5	0,8	1,8	-1,5	1,6	3,6	2,6	1,9
Polsko	7,2	3,9	2,5	3,7	4,8	1,9	1,6	3,3	3,1	3,4
Slovensko	10,7	5,4	-5,3	4,8	2,7	1,6	1,4	2,4	2,7	3,0
Česká republika	5,5	2,7	-4,8	2,3	2,0	-0,8	-0,7	2,0	2,7	2,5

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, MMF, NBS China, vlastní propočty

Graf A.1.8: Hrubý domácí produkt

růst proti předchozímu roku v %, sezónně očištěná data

Zdroj dat: Eurostat, MMF, vlastní propočty

Pozn.: Rozvojové země (celkem 154 států) podle členění používaného MMF.

Tabulka A.1.2: Hrubý domácí produkt – čtvrtletní

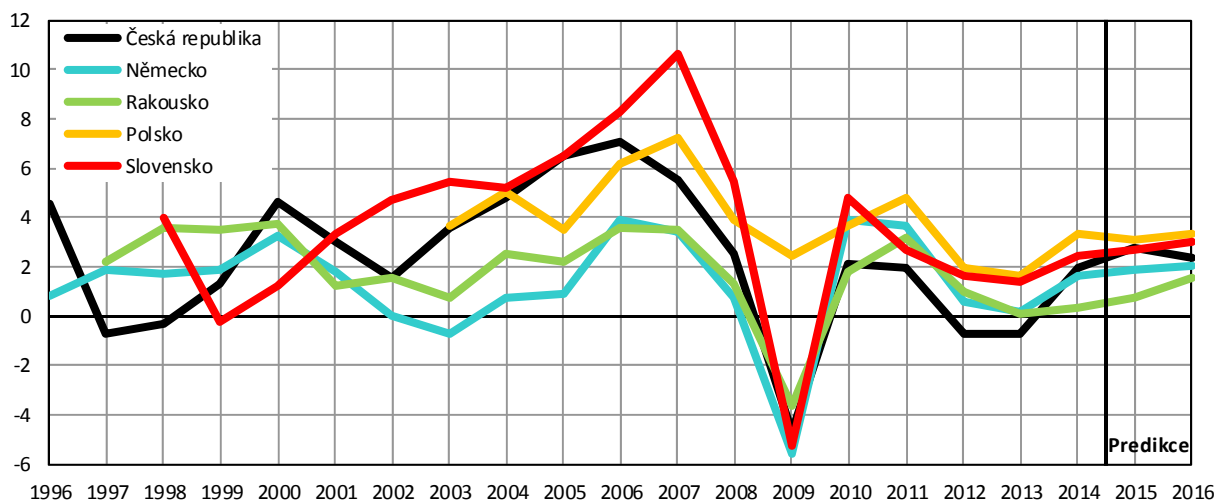
růst ve stálých cenách v %, sezónně očištěná data

		2014				2015			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1 <i>Odhad</i>	Q2 <i>Predikce</i>	Q3 <i>Predikce</i>	Q4 <i>Predikce</i>
USA	<i>mezičtvrtletní</i>	-0,5	1,1	1,2	0,5	0,7	0,6	0,6	0,7
	<i>meziroční</i>	1,9	2,6	2,7	2,4	3,6	3,1	2,5	2,6
Čína	<i>mezičtvrtletní</i>	1,5	2,0	1,6	1,6	1,7	1,7	1,6	1,7
	<i>meziroční</i>	7,5	7,7	7,0	6,9	7,1	6,8	6,8	6,9
EU28	<i>mezičtvrtletní</i>	0,4	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5	0,4	0,5
	<i>meziroční</i>	1,4	1,3	1,2	1,3	1,3	1,6	1,7	1,8
EA12	<i>mezičtvrtletní</i>	0,3	0,1	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5	0,4
	<i>meziroční</i>	1,1	0,8	0,8	0,8	1,0	1,3	1,6	1,7
Německo	<i>mezičtvrtletní</i>	0,8	-0,1	0,1	0,7	0,5	0,5	0,6	0,5
	<i>meziroční</i>	2,3	1,4	1,2	1,5	1,2	1,8	2,3	2,1
Francie	<i>mezičtvrtletní</i>	0,0	-0,1	0,3	0,1	0,2	0,3	0,3	0,3
	<i>meziroční</i>	0,8	0,0	0,4	0,2	0,4	0,9	0,9	1,1
Spojené království	<i>mezičtvrtletní</i>	0,9	0,8	0,6	0,6	0,6	0,7	0,8	0,7
	<i>meziroční</i>	2,7	2,9	2,8	3,0	2,7	2,5	2,7	2,8
Rakousko	<i>mezičtvrtletní</i>	-0,1	0,0	0,1	-0,2	0,3	0,3	0,4	0,4
	<i>meziroční</i>	0,8	0,5	0,3	-0,2	0,2	0,5	0,8	1,4
Maďarsko	<i>mezičtvrtletní</i>	1,1	1,0	0,4	0,8	0,6	0,7	0,6	0,5
	<i>meziroční</i>	3,7	4,0	3,4	3,4	2,9	2,6	2,7	2,4
Polsko	<i>mezičtvrtletní</i>	1,0	0,6	0,8	0,7	0,7	0,8	0,9	0,8
	<i>meziroční</i>	3,5	3,3	3,3	3,2	2,9	3,0	3,1	3,2
Slovensko	<i>mezičtvrtletní</i>	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,7
	<i>meziroční</i>	2,3	2,4	2,5	2,4	2,5	2,6	2,8	2,9
Česká republika	<i>mezičtvrtletní</i>	0,3	0,3	0,4	0,4	1,0	0,8	0,7	0,6
	<i>meziroční</i>	2,3	2,1	2,2	1,4	2,1	2,7	3,0	3,2

Zdroj dat: Eurostat, NBS China, vlastní propočty

Graf A.1.9: Hrubý domácí produkt – ČR a sousední státy

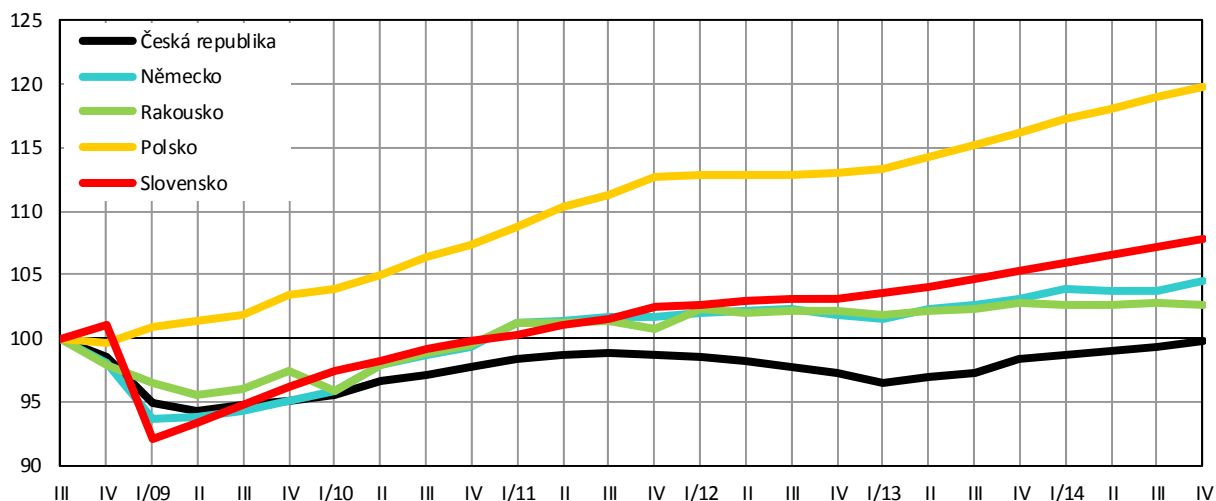
růst proti předchozímu roku v %, sezónně očištěná data

Zdroj dat: Eurostat, vlastní propočty

Graf A.1.10: Hrubý domácí produkt – ČR a sousední státy

Q3 2008 = 100, sezónně očištěná data

Zdroj dat: Eurostat, vlastní propočty

Tabulka A.1.3: Světové ceny vybraných komodit – roční

ceny okamžitého dodání

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
										Predikce	Predikce
Ropa Brent	USD/barel	72,4	96,9	61,5	79,6	111,3	111,6	108,6	99,0	60	68
	růst v %	11,1	34,0	-36,5	29,3	39,9	0,3	-2,6	-8,8	-39,2	13,3
Index v CZK	2010=100	96,0	106,7	76,1	100,0	129,5	143,8	139,9	134,6	102	118
	růst v %	-0,9	11,1	-28,6	31,4	29,5	11,0	-2,7	-3,8	-23,9	14,9
Pšenice	USD/t	255,2	325,9	223,4	223,7	316,2	313,3	312,2	284,9	209	207
	růst v %	33,1	27,7	-31,5	0,1	41,4	-0,9	-0,3	-8,8	-26,8	-0,8
Index v CZK	2010=100	120,4	129,5	100,6	100,0	131,3	144,4	143,7	138,6	126	128
	růst v %	18,4	7,5	-22,3	-0,6	31,3	10,0	-0,5	-3,5	-8,9	1,0

Zdroj dat: MMF, U. S. Energy Information Administration, vlastní propočty

Tabulka A.1.4: Světové ceny vybraných komodit – čtvrtletní

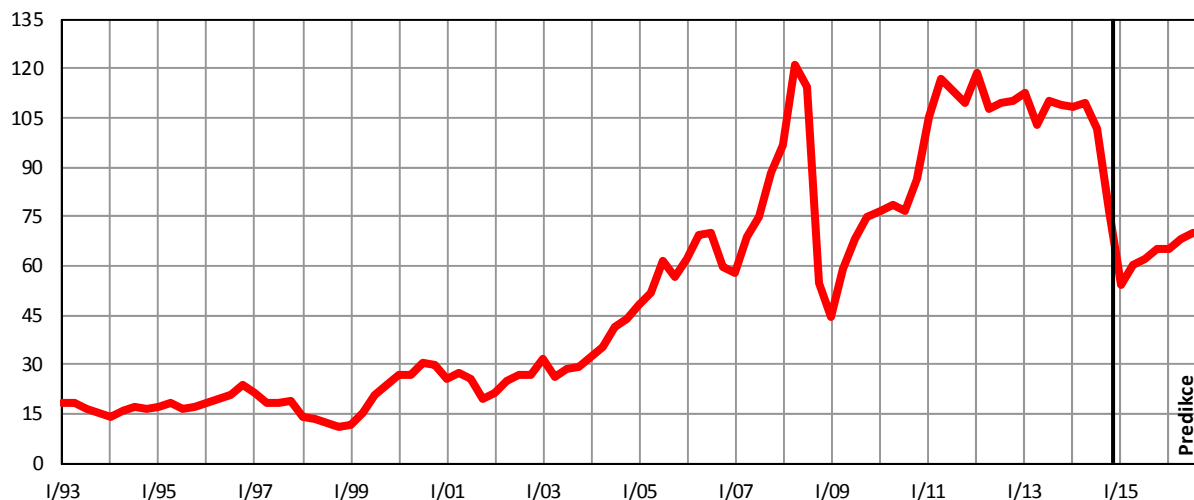
ceny okamžitého dodání

		2014				2015			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
Ropa Brent	USD/barel	108,1	109,7	101,9	76,4	54	60	62	65
	růst v %	-3,8	7,0	-7,6	-30,0	-50,1	-45,3	-39,2	-15,0
Index v CZK	2010=100	142,7	144,6	139,9	111,2	87	103	107	112
	růst v %	-0,5	8,3	-1,3	-21,1	-38,9	-28,5	-23,6	0,8
Pšenice	USD/t	297,1	322,1	262,5	257,9	233	197	200	205
	růst v %	-7,6	2,6	-14,2	-16,2	-21,7	-38,9	-23,9	-20,3
Index v CZK	2010=100	140,0	151,7	128,7	134,1	134	121	123	127
	růst v %	-4,4	3,9	-8,4	-5,5	-4,2	-20,1	-4,4	-5,6

Zdroj dat: MMF, U. S. Energy Information Administration, vlastní propočty

Graf A.1.11: Dolarová cena ropy Brent

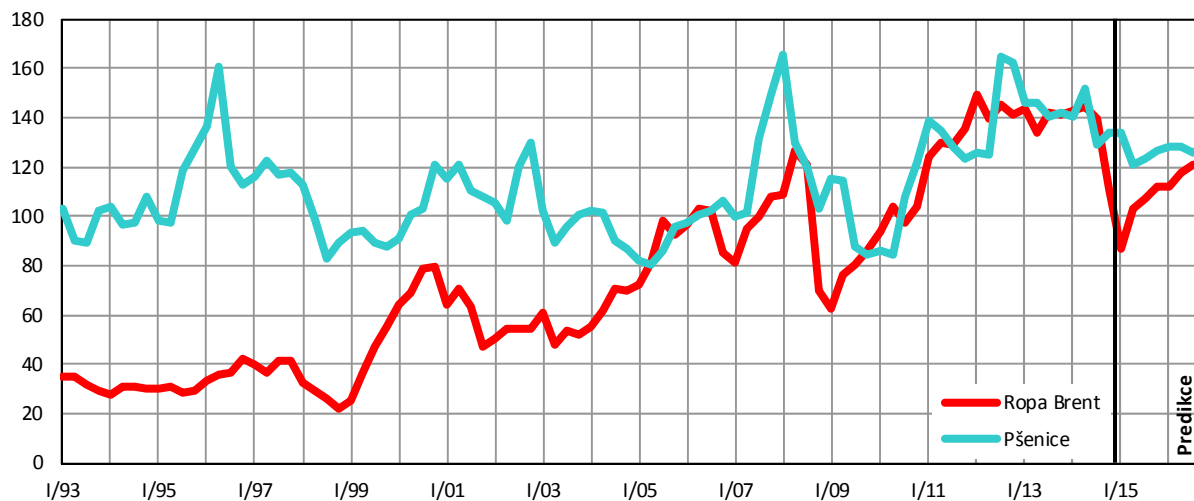
USD/barel

Zdroj dat: U. S. Energy Information Administration, vlastní propočty

Graf A.1.12: Korunové indexy světových cen vybraných komodit

index 2010 = 100

Zdroj dat: MMF, U. S. Energy Information Administration, vlastní propočty

A.2 Fiskální politika

Podle předběžných dat ČSÚ skončilo saldo vládního sektoru v roce 2014 deficitem ve výši 2,0 % HDP, což ve srovnání s rokem 2013 představuje zvýšení deficitu o 0,9 p. b. To je ale dáno řadou jednorázových faktorů.

Do vládního sektoru byly v rámci přechodu na standard ESA 2010 zařazeny jednotky z oblasti finančního sektoru, jakými jsou Českomoravská záruční a rozvojová banka, Exportní garanční a pojišťovací společnost a Fond pojištění vkladů. Již v rámci říjnové Notifikace vládního deficitu a dluhu v minulém roce byla do vládního sektoru zařazena Česká exportní banka. Z těchto institucí nejvíce ovlivnil hospodaření vládního sektoru Fond pojištění vkladů, který v roce 2014 vyplácel náhrady klientům zkrachovalých finančních institucí ve výši 0,3 % HDP. V roce 2013 přitom tyto výplaty dosáhly zanedbatelné výše.

Ke zhoršení salda v roce 2014 přispěl akruální výnos z nepřímých daní, který meziročně poklesl o 1,7 %, tedy o 0,2 % HDP. Za tímto vývojem stojí výnos daně z tabákových výrobků, který ve srovnání s rokem 2013 poklesl o více než 46 %, a to především vlivem zavedení časové platnosti tabákových kolků. Ekonomickým subjektům se tak výrazně snížila možnost předzásobení. V případě akruální metodiky ESA 2010 dochází k zaznamenání daňových příjmů v tom okamžiku, který je relevantní pro zaplacení daně a nemusí nutně korespondovat s peněžním příjmem. Splatnost objednaných kolků je přibližně dva měsíce, z tohoto důvodu pak dochází k dvoutměsíčnímu posunu v případě aktualizace výnosu daně z tabákových výrobků. Akruálním výnosem roku 2014 jsou tedy hotovostní platby za březen až prosinec 2014 a první dva měsíce roku 2015. Hotovostní inkaso spotřebních daní v lednu a únoru 2015 bylo ve srovnání s lednem a únorem 2014 (kde byl pozorovatelný výrazný efekt předzásobení) o necelých 17 mld. Kč nižší. Tento náhlý propad nastal pouze v roce schválení výše zmíněné legislativní změny a v dalších letech by se měl výnos daně opět vrátit ke své dlouhodobé trajektorii kopírující skutečnou spotřebu tabákových výrobků.

K meziročnímu zhoršení deficitu v roce 2014 přispěl také téměř 18% nárůst investic vládního sektoru. Zvýšily se investice především místních vládních institucí (nicméně k růstu došlo i v ústřední vládě), a to vlivem nárůstu investic financovaných jak z evropských, tak i z národních zdrojů. Investice se tak po období neustálých poklesů (od roku 2009) dostaly blízko úrovně roku 2011.

Posledním výraznějším faktorem, jenž ovlivnil meziroční změnu salda, je zvýšení konečné nominální spotřeby vlády o 3,3 %. Tento vývoj je ovšem dán především nárůstem výdajů zdravotních pojišťoven na zdravotní péči, které se tím snažily kompenzovat výpadek příjmů zdravotnických zařízení z důvodu zrušení vybraných poplatků ve zdravotnictví. Samotné nákupy zboží

a služeb (mezispotřeba) vládního sektoru rostly oproti roku 2013 výrazně nižší tempem.

Rok 2014 tak lze v optice výše zmíněných efektů hodnotit pozitivně, protože se i přes velký negativní vliv výplaty náhrad klientům zkrachovalých finančních institucí a výpadek na výnosu daně z tabákových výrobků podařilo udržet deficit pod 3 % HDP a zároveň nastartovat investiční aktivitu, což tvoří dobrý základ pro budoucí vývoj.

V roce 2015 očekáváme nepatrný pokles relativní výše deficitu vládního sektoru na 1,9 % HDP. Na příjmové straně by mělo dojít k opětovnému skokovému zvýšení výnosu daně z tabákových výrobků a také DPH by se i přes druhou sníženou sazbu na vybrané skupiny komodit měla vyvíjet příznivě. O více než 3 % by mělo vzrůst inkaso přímých daní, které bude podobně jako v roce 2014 taženo především výnosem DPPO.

Vysoký růst očekáváme i u akruálních dotací z EU, které jsou na výdajové straně spojeny s výrazným nárůstem investic spolufinancovaných z fondů EU, k němuž by mělo dojít ve snaze dočerpat zbylé prostředky z programového období 2007–2013.

Výdajová strana pak bude ovlivněna vyšším nárůstem mzdových nákladů v souvislosti s vývojem náhrad zaměstnancům ve vládním sektoru. Ke zpomalení dynamiky oproti minulému roku by naopak mělo dojít u naturálních sociálních transferů (platba pojišťoven za zdravotní péči). Nominální konečná spotřeba vlády by se pak měla zvýšit o 2,2 %.

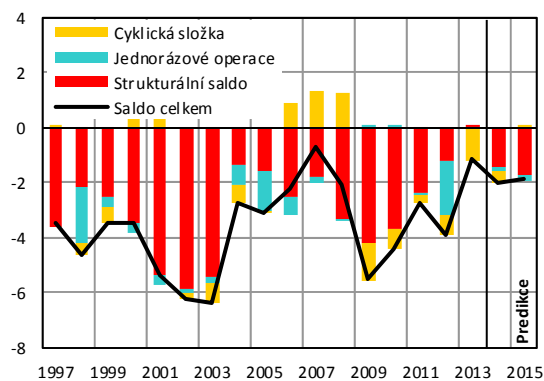
Akceleraci výdajů očekáváme i v sociální oblasti, kde byl relativně nízký růst v minulých letech dán zejména redukcí valorizace dávek důchodového pojištění. Schválené zvýšení valorizačního schématu od roku 2015 pak přispěje k více než 4% nárůstu této položky.

Mohutný nárůst – o více než 29 % – očekáváme u investic. Jejich růst bude tažen zejména růstem investic spolufinancovaných z rozpočtu EU. K nárůstu by ale mělo dojít i u ryze národních investic vládního sektoru. Investice, deficit a dluh v roce 2015 pak ještě budou ovlivněny jednorázovou transakcí ve formě zahrnutí jistiny pronájmu nadzvukových letadel JAS-39 Gripen ve výši cca 10,5 mld. Kč.

V roce 2014 dosáhl dluh vládního sektoru 42,6 % HDP. Meziročně tak došlo k jeho poklesu jak v absolutním, tak v relativním vyjádření, a to především díky dalšímu využití řízení likvidity státní pokladny. I v roce 2015 očekáváme další stabilizaci zadlužení státního rozpočtu, dluhová dynamika vládního sektoru tak bude dána především jednorázovou imputací závazků z důvodu nákupu nadzvukových letadel. Dluh by měl dosáhnout 1828,6 mld. Kč (tj. 40,9 % HDP), jeho pokles v poměru k HDP tak bude v letošním roce pokračovat.

Graf A.2.1: Dekompozice salda vládního sektoru

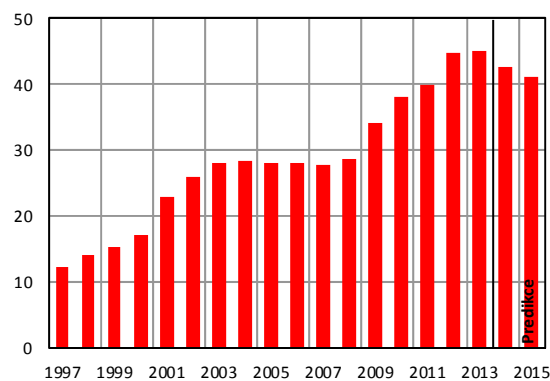
v % HDP

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf A.2.2: Dluh vládního sektoru

v % HDP

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Tabulka A.2.1: Saldo a dluh

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
		Předb. Predikce									
Saldo vládního sektoru ¹⁾	% HDP	-2,3	-0,7	-2,1	-5,5	-4,4	-2,7	-3,9	-1,2	-2,0	-1,9
	mld. Kč	-79	-27	-85	-216	-175	-109	-158	-47	-87	-83
Cyklická složka salda	% HDP	0,9	1,3	1,3	-1,4	-0,7	-0,3	-0,7	-1,2	-0,4	0,1
Cyklicky očištěné saldo	% HDP	-3,2	-2,0	-3,4	-4,1	-3,7	-2,4	-3,2	0,0	-1,6	-1,9
Jednorázové operace ²⁾	% HDP	-0,7	-0,3	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-2,0	-0,1	-0,2	-0,2
Strukturální saldo	% HDP	-2,5	-1,8	-3,3	-4,2	-3,7	-2,3	-1,2	0,1	-1,5	-1,7
Fiskální úsilí ³⁾	proc. body	-0,9	0,7	-1,5	-0,9	0,5	1,4	1,1	1,3	-1,5	-0,3
Úroky	% HDP	1,0	1,1	1,0	1,2	1,3	1,3	1,4	1,3	1,3	1,2
Primární saldo	% HDP	-1,2	0,4	-1,1	-4,3	-3,1	-1,4	-2,5	0,2	-0,7	-0,7
Primární cyklicky očištěné saldo	% HDP	-2,1	-1,0	-2,4	-2,9	-2,3	-1,1	-1,7	1,4	-0,3	-0,8
Dluh vládního sektoru	% HDP	27,9	27,8	28,7	34,1	38,2	39,9	44,6	45,0	42,6	40,9
	mld. Kč	979	1 066	1 151	1 336	1 509	1 604	1 804	1 840	1 816	1 829
Změna dluhové kvóty	proc. body	-0,1	-0,1	0,9	5,4	4,1	1,7	4,7	0,5	-2,5	-1,6

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Pozn.: Vládní dluh je definován následujícími finančními instrumenty: oběživo a depozita, emitované cenné papíry jiné než účasti s vyloučením finančních derivátů a úvěry (půjčky). Vládní dluh je vyjádřen v nominální hodnotě, která je považována za ekvivalent jmenovité hodnoty (face value). Vládní dluh je konsolidován, tzn. závazky odpovídající finančním aktivům jiných subjektů v subsektoru, resp. sektoru vládních institucí jsou vyloučeny.

¹⁾ Čisté půjčky (+)/výpůjčky (-) sektoru vládních institucí

²⁾ Jednorázové a přechodné operace představují taková opatření, která mají pouze dočasný dopad do rozpočtů sektoru vládních institucí. Vedle přechodného vlivu na fiskální pozici je pro tyto operace mnohdy charakteristická neopakovanost a rovněž fakt, že často vyplývají z událostí mimo přímou kontrolu vlády.

³⁾ Meziroční změna strukturálního salda.

A.3 Měnová politika, finanční sektor a měnové kurzy

A.3.1 Měnová politika

I poté, co v listopadu 2012 ČNB snížila limitní úrokovou sazbu pro 2T (dvoutýdenní) repo operace na 0,05 %, docházelo v souvislosti s domácím makroekonomickým vývojem a dalšími faktory k pokračování dezinflace. S cílem zamezit dlouhodobému podstřelování inflačního cíle a urychlit návrat do situace, kdy opět bude moci využívat svoje standardní nástroje, rozhodla Bankovní rada ČNB 7. listopadu 2013 o používání měnového kurzu jako dalšího nástroje měnové politiky. K samotné intervenci na devizovém trhu (v objemu cca 7,5 mld. eur) došlo pouze v listopadu 2013, od té doby postačuje na udržení kurzu nad hladinou 27 korun za euro deklarované odhodlání ČNB dodržet kurzový závazek.

A.3.2 Finanční sektor a úrokové sazby

V průměru za 1. čtvrtletí 2015 dosáhla **3M** (tříměsíční) sazba **PRIBOR** 0,33 % (*shoda s predikcí*). Na této úrovni by měl 3M PRIBOR setrvat i během let 2015 a 2016 (*beze změny*).

Dlouhodobé úrokové sazby se vzhledem k absenci inflačních tlaků a prakticky nulovým primárním úrokovým sazbám pohybují na extrémně nízkých hodnotách. Odhadujeme, že **výnos do splatnosti 10letých státních dluhopisů** pro konvergenční účely dosáhl v 1. čtvrtletí 2015 pouze 0,5 % (*proti 0,8 %*), pro celý rok 2015 pak predikujeme hodnotu 0,6 % (*proti 1,0 %*). S ohledem na očekávaný vývoj primárních úrokových sazeb, předpokládanou fiskální trajektorii a zejména vývoj dlouhodobých úrokových sazeb ve většině evropských zemí nelze ani ve střednědobém horizontu počítat s výraznějším růstem dlouhodobých sazeb. Na rok 2016 tedy predikujeme pouze mírné zvýšení na 0,8 % (*proti 1,6 %*).

ČNB v lednu 2015 provedla další šetření o úvěrových podmínkách a standardech bank. Vyplývá z něj, že ve 4. čtvrtletí 2014 došlo ve všech segmentech úvěrového trhu k uvolnění standardů. Banky přitom očekávaly, že k jejich dalšímu uvolnění dojde i v 1. čtvrtletí 2015.

Klientské úrokové sazby se v souvislosti s vývojem primárních i mezibankovních úrokových sazeb dlouhodobě pohybují na velmi nízkých hodnotách. Úrokové sazby z vkladů domácností se ve 4. čtvrtletí 2014 meziročně snížily o 0,1 p. b. na 0,8 %, sazby z vkladů firem poklesly o 0,2 p. b. na 0,2 %. Sazby z úvěrů domácnostem meziročně klesly o 0,4 p. b. na 5,4 %, sazby z úvěrů nefinančním podnikům se snížily o 0,2 p. b. na 2,9 %.

Růst úvěrů domácnostem, tažený zejména úvěry na bydlení, zůstává v posledním období relativně nízký. Úvěry na spotřebu stále nepatrně klesají, pokles byl zaznamenán i u tzv. ostatních úvěrů, kam patří např. úvěry živnostníkům. Úvěry nefinančním podnikům na konci minulého roku po delším období poklesu mírně vzrostly, nárůst úvěrů nefinančním podnikům poskytovaných v cizích měnách se poměrně výrazně snížil.

Podíl úvěrů v selhání se velmi zvolna snižuje. Ve 4. čtvrtletí 2014 dosáhl u úvěrů domácnostem 4,8 % (meziročně o 0,3 p. b. méně), u úvěrů nefinančním podnikům pak 6,8 % (meziročně o 0,4 p. b. méně).

Index pražské burzy PX se koncem března 2015 pohyboval kolem hodnoty 1 030 bodů, což představovalo mezičtvrtletní nárůst zhruba o 9 %. Meziročně byla hodnota indexu vyšší o cca 2 %.

Lze konstatovat, že finanční sektor zůstává stabilní a neplynou z něj žádná závažnější rizika pro reálnou ekonomiku.

A.3.3 Měnové kurzy

Měnový kurz koruny vůči euru se po většinu roku 2014 pohyboval v těsné blízkosti hladiny 27,50 CZK/EUR. Na tuto úroveň koruna oslabila poté, co ČNB počátkem listopadu 2013 začala měnový kurz využívat jako další nástroj měnové politiky (viz výše). Za celý rok 2014 koruna meziročně oslabila v průměru o 5,6 %.

Citelné oslabení koruny až nad 28 CZK/EUR, k němuž došlo na začátku letošního roku, se v souladu s našimi očekáváními ukázalo jako dočasné. Poté začala koruna posilovat, a v průměru za 1. čtvrtletí 2015 tak kurz dosáhl úrovně 27,62 CZK/EUR (*proti 28,0*).

Zatím není jasné, kdy a jakým způsobem ČNB upustí od používání kurzového nástroje. Na základě dostupných informací (zejména vyjádření ČNB, že používání kurzu jako nástroje měnové politiky neukončí dříve než ve 2. pololetí 2016) jsme pro období do konce roku 2016 zvolili technický předpoklad stability kurzu na hladině 27,5 CZK/EUR. Očekáváme, že poté začne koruna proti euru znovu mírně posilovat, a to cca o 0,4 % mezičtvrtletně. Předpokládaný vývoj je v souladu s vyjádřením ČNB, že nepřipustí výraznou apreciaci koruny poté, co ustoupí od kurzového závazku.

Tabulka A.3.1: Úrokové sazby, vklady a úvěry – roční

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
											Predikce
Repo 2T ČNB (konec období)	v % p.a.	3,50	2,25	1,00	0,75	0,75	0,05	0,05	0,05	.	.
Hlavní refinanční sazba ECB (konec období)	v % p.a.	4,00	2,50	1,00	1,00	1,00	0,75	0,25	0,05	.	.
Hlavní refinanční sazba Fed (konec období)	v % p.a.	4,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	.	.
PRIBOR 3M	v % p.a.	3,09	4,04	2,19	1,31	1,19	1,00	0,46	0,36	0,3	0,3
Dlouhodobé úrokové sazby ¹⁾	v % p.a.	4,28	4,55	4,67	3,71	3,71	2,80	2,11	1,58	0,6	0,8
Domácnosti – MFI (ČR, není-li uvedeno jinak)											
– úrokové sazby z úvěrů	v % p.a.	6,63	6,81	7,00	7,00	6,83	6,46	6,03	5,57	.	.
– úvěry	růst v %	31,7	28,9	16,3	8,7	6,5	4,9	4,0	3,5	.	.
– úvěry (bez úvěrů na bydlení)	růst v %	27,3	25,3	19,1	8,3	6,8	1,4	0,4	0,3	.	.
– vklady	růst v %	10,6	9,4	10,5	5,4	5,0	4,7	3,2	2,9	.	.
– podíl úvěrů v selhání	v %	3,2	3,0	3,7	4,8	5,3	5,2	5,2	4,9	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům	v %	48	57	60	61	62	65	65	65	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	v %	99	94	89	90	90	87	84	82	.	.
Nefinanční podniky – MFI (ČR, není-li uvedeno jinak)											
– úrokové sazby z úvěrů	v % p.a.	4,85	5,59	4,58	4,10	3,93	3,69	3,19	3,00	.	.
– úvěry	růst v %	16,7	17,5	0,2	-6,5	3,3	2,5	0,1	-0,9	.	.
– vklady	růst v %	13,2	5,3	-1,7	4,8	0,9	8,2	4,4	5,4	.	.
– podíl úvěrů v selhání	v %	3,8	3,6	6,2	8,6	8,5	7,7	7,4	7,1	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům	v %	122	137	141	125	129	122	117	110	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	v %	308	329	326	308	301	291	264	239	.	.

Zdroj dat: ČNB, ECB, Fed, vlastní propočty

¹⁾ Výnos 10letých státních dluhopisů pro konvergenční účely

Tabulka A.3.2: Úrokové sazby, vklady a úvěry – čtvrtletní

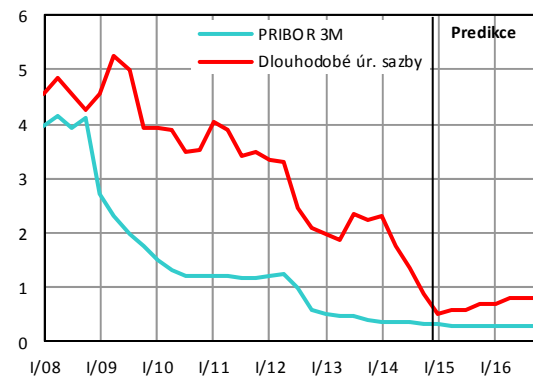
		2014				2015			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
Repo 2T ČNB (konec období)	v % p.a.	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	.	.	.
Hlavní refinanční sazba ECB (konec období)	v % p.a.	0,25	0,15	0,05	0,05	0,05	.	.	.
Hlavní refinanční sazba Fed (konec období)	v % p.a.	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	.	.	.
PRIBOR 3M	v % p.a.	0,37	0,36	0,35	0,34	0,33	0,3	0,3	0,3
Dlouhodobé úrokové sazby ¹⁾	v % p.a.	2,30	1,76	1,36	0,88	0,5	0,6	0,6	0,7
Domácnosti – MFI (ČR, není-li uvedeno jinak)									
– úrokové sazby z úvěrů	v % p.a.	5,73	5,62	5,52	5,40	.	.	.	.
– úvěry	růst v %	3,9	3,8	3,6	2,7	.	.	.	.
– úvěry (bez úvěrů na bydlení)	růst v %	0,6	1,2	0,6	-1,2	.	.	.	.
– vklady	růst v %	1,8	2,6	3,4	3,7	.	.	.	.
– podíl úvěrů v selhání	v %	5,0	4,9	4,8	4,8	.	.	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům	v %	65	65	66	65	.	.	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	v %	83	82	82	81	.	.	.	.
Nefinanční podniky – MFI (ČR, není-li uvedeno jinak)									
– úrokové sazby z úvěrů	v % p.a.	3,06	3,04	2,98	2,93	.	.	.	.
– úvěry	růst v %	-1,9	-0,6	-0,9	-0,1	.	.	.	.
– vklady	růst v %	7,1	5,9	4,9	3,8	.	.	.	.
– podíl úvěrů v selhání	v %	7,2	7,2	7,0	6,8	.	.	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům	v %	112	111	111	107	.	.	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	v %	242	247	239	230	.	.	.	.

Zdroj dat: ČNB, ECB, Fed, vlastní propočty

¹⁾ Výnos 10letých státních dluhopisů pro konvergenční účely

Graf A.3.1: Úrokové sazby

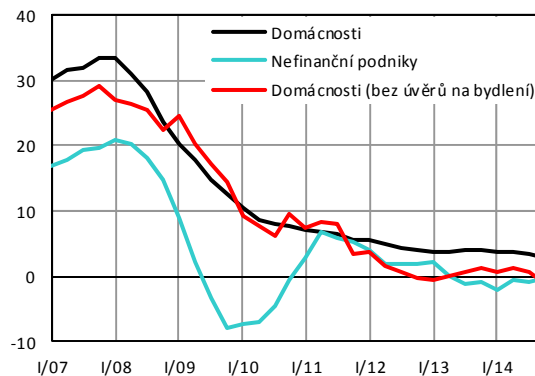
v % p. a.

Zdroj dat: ČNB, vlastní propočty

Graf A.3.2: Úvěry

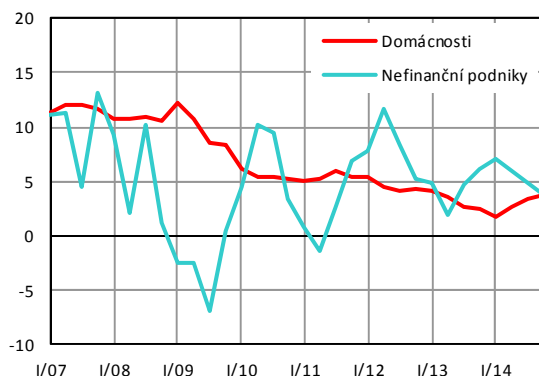
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČNB, vlastní propočty

Graf A.3.3: Vklady

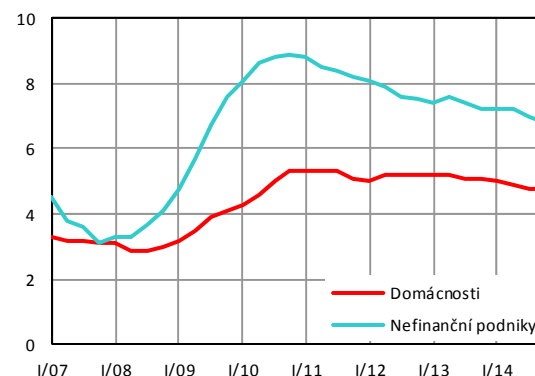
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČNB, vlastní propočty

Graf A.3.4: Úvěry v selhání

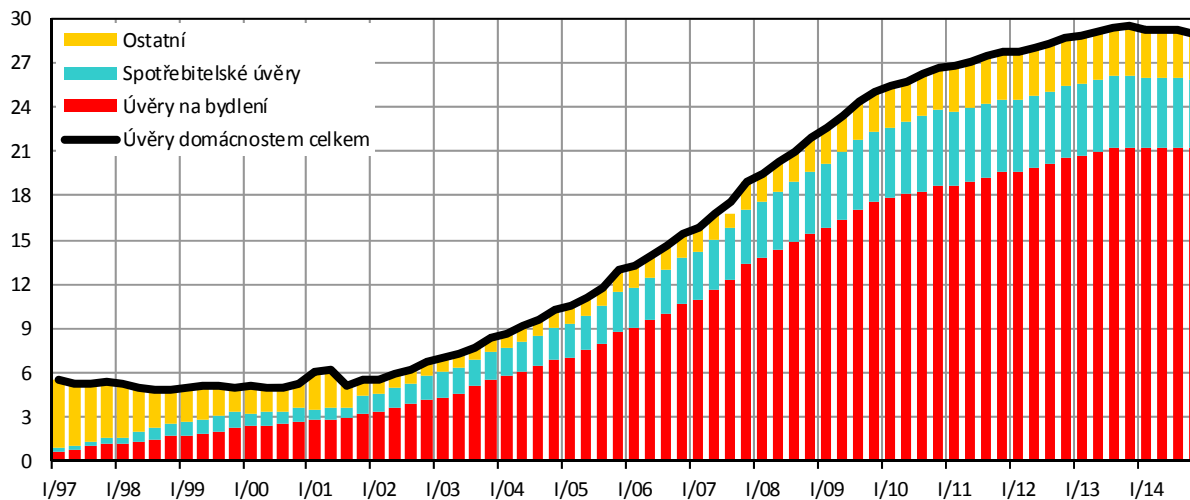
podíl úvěrů v selhání na celkových úvěrech, v %

Zdroj dat: ČNB, vlastní propočty

Graf A.3.5: Bankovní úvěry domácnostem

z ročních klouzavých úhrnů, v % HDP

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

Tabulka A.3.3: Měnové kurzy – roční

			2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
									Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Nominální měnové kurzy:												
CZK / EUR	roční průměr		26,45	25,29	24,59	25,14	25,98	27,53	27,5	27,5	27,2	26,8
	zhodnocení v %		-5,6	4,6	2,8	-2,2	-3,2	-5,6	0,0	0,1	0,9	1,5
CZK / USD	roční průměr		19,06	19,11	17,69	19,59	19,57	20,75	25,8	26,2	26,0	25,6
	zhodnocení v %		-10,5	-0,3	8,0	-9,7	0,1	-5,7	-19,5	-1,6	0,9	1,5
Nominální efektivní měnový kurz ¹⁾	průměr 2010=100		98,0	100,0	103,1	99,5	97,3	92,5	91	91	92	93
	zhodnocení v %		-3,2	2,1	3,1	-3,5	-2,2	-4,9	-1,4	-0,1	0,9	1,5
Reálný měnový kurz vůči EA12 ²⁾	průměr 2010=100		97,8	100,0	101,6	99,5	96,7	92,4	93	93	95	97
	zhodnocení v %		-4,1	2,3	1,6	-2,0	-2,9	-4,5	0,8	0,3	1,1	2,8
Reálný efektivní měnový kurz ³⁾	průměr 2010=100		98,9	100,0	102,0	99,2	96,9	.	.	.	.	.
	(Eurostat, deflováno CPI, vůči 42 zemím)	zhodnocení v %	-3,7	1,2	2,0	-2,8	-2,3	.	.	.	.	.

Zdroj dat: ČNB, Eurostat, vlastní propočty

¹⁾ Index agregující měnové kurzy na základě vah zahraničního obchodu.

²⁾ Index popisuje meziroční reálné zhodnocení koruny vůči euru, deflováno deflátoři HDP.

³⁾ Index propočítávaný Eurostatem, součást analýzy a hodnocení makroekonomických nerovnováh Evropskou komisí.

Tabulka A.3.4: Měnové kurzy – čtvrtletní

			2014				2015			
			Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
							Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
Nominální měnové kurzy:										
CZK / EUR	průměr čtvrtletí		27,44	27,45	27,62	27,62	27,62	27,5	27,5	27,5
	zhodnocení v %		-6,8	-5,9	-6,4	-3,5	-0,7	-0,2	0,4	0,5
CZK / USD	průměr čtvrtletí		20,04	20,02	20,84	22,10	24,55	26,2	26,2	26,2
	zhodnocení v %		-3,3	-1,2	-6,4	-11,4	-18,4	-23,5	-20,4	-15,6
Nominální efektivní měnový kurz ¹⁾	průměr 2010=100		93,0	93,0	91,9	92,3	91	91	91	91
	zhodnocení v %		-5,5	-4,7	-6,2	-3,0	-1,7	-1,9	-0,8	-1,2
Reálný měnový kurz vůči EA12 ²⁾	průměr 2010=100		92,1	92,6	92,2	92,5	92	93	94	94
	zhodnocení v %		-5,7	-4,4	-4,9	-2,8	-0,5	0,5	1,5	1,7
Reálný efektivní měnový kurz ³⁾	průměr 2010=100		92,9	92,1	91,0	.	.	.	.	.
	(Eurostat, deflováno CPI, vůči 42 zemím)	zhodnocení v %	-5,6	-5,3	-6,6	.	.	.	.	.

Zdroj dat: ČNB, Eurostat, vlastní propočty

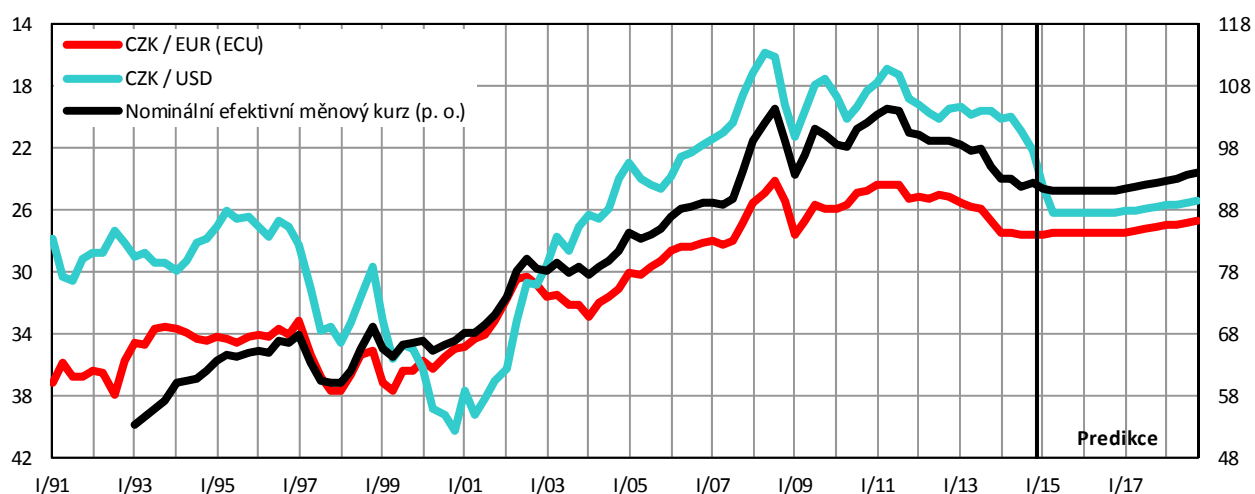
¹⁾ Index agregující měnové kurzy na základě vah zahraničního obchodu.

²⁾ Index popisuje meziroční reálné zhodnocení koruny vůči euru, deflováno deflátoři HDP.

³⁾ Index propočítávaný Eurostatem, součást analýzy a hodnocení makroekonomických nerovnováh Evropskou komisí.

Graf A.3.6: Nominální měnové kurzy

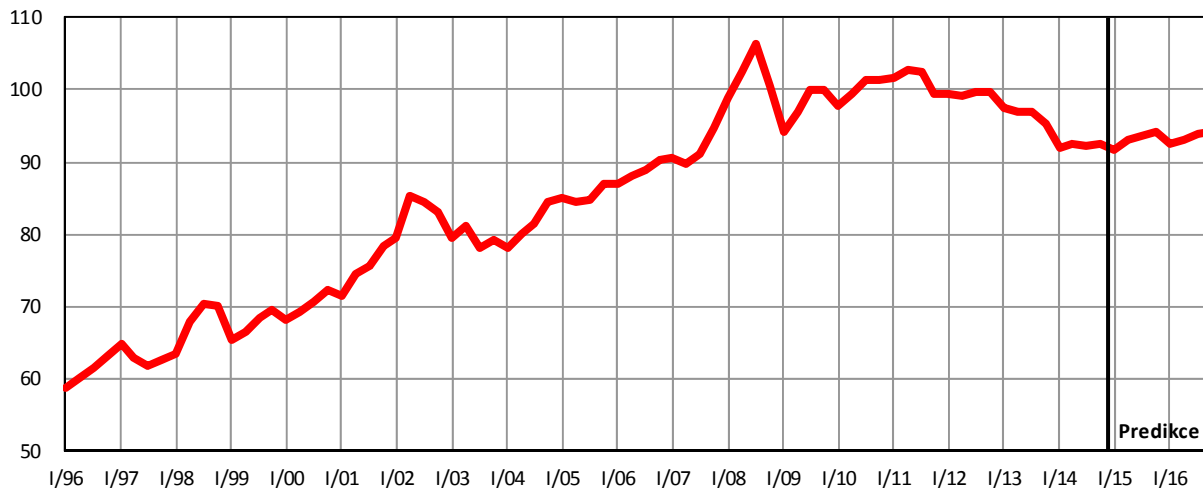
čtvrtletní průměry, průměr 2010 = 100 (pravá osa)

Zdroj dat: ČNB, vlastní propočty

Graf A.3.7: Reálný měnový kurz vůči EA12

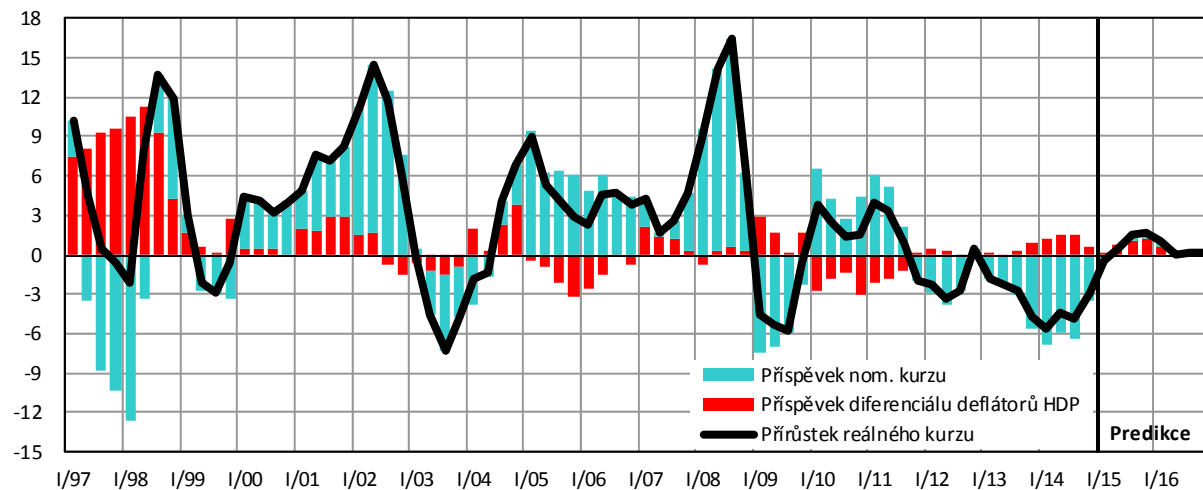
čtvrtletní průměry, deflováno deflátorů HDP, růst indexů indikuje reálné zhodnocení, průměr 2010 = 100

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Graf A.3.8: Reálný měnový kurz vůči EA12

rozklad meziročního přírůstku na příspěvek nominálního kurzu a diferenciálu deflátorů HDP, růst indikuje reálné zhodnocení, procentní body

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

A.4 Strukturální politiky

A.4.1 Podnikatelské prostředí

Dne 19. března 2015 schválil senát **novelu zákona o investičních pobídkách**, jež zavádí nové stimuly a současně odstraňuje některé limitující podmínky ze systému investičních pobídek. Novela rozšiřuje počet regionů, v nichž bude poskytována hmotná podpora vytváření nových pracovních míst a hmotná podpora rekvalifikace nebo školení zaměstnanců. V této souvislosti zavádí koncept Speciálních ekonomických zón, v nichž bude podpora na jedno nově vytvořené pracovní místo činit až 300 000 Kč a osvobození od daně z nemovitostí bude u nových podniků dosahovat až 5 let. Investiční pobídky budou nově poskytovány také datovým centrům a call centrům, jež vytvoří více než 500 pracovních míst. Naopak u projektů technologických center a center strategických služeb se požadavek na minimální počet vytvořených nových pracovních míst sníží a 75% limit maximální míry podpory pro obory s nižší technologickou náročností bude zrušen. Předpokládaná účinnost novely je k 1. květnu 2015.

Novela zákona o veřejných zakázkách, která nabyla účinnosti dne 6. března 2015, rozšiřuje kritéria použitelná při výběru ekonomicky nejvýhodnější nabídky o další dílčí hodnotící kritéria (hodnocení organizace, kvalifikace a zkušenosti pracovníků či vliv na zaměstnanost osob se ztíženým přístupem na trh práce). Novela také ruší povinnost zadavatele zrušit zadávací řízení v případě pouze jediné nabídky a zvyšuje limit pro zadávání víceprací z 20 na 30 %.

A.4.2 Daně

Dne 23. února 2015 schválila vláda **novelu zákona o spotřebních daních**, která by měla omezit daňové úniky. Novela zavádí plošné zdanění surového tabáku a registr osob, které s tímto tabákem nakládají. Současně snižuje kauce pro menší distributory pohonných hmot z 20 na 10 mil. Kč. Předpokládaná účinnost novely je k 1. červenci 2015.

Další **novela zákona o spotřebních daních**, kterou schválila vláda rovněž 23. února 2015, prodlužuje daňové zvýhodnění vysokoprocentních a čistých biopaliv na období let 2015 až 2020. Předpokládaná účinnost zákona je k 1. červenci 2015.

A.4.3 Finanční trhy

Novela zákona o pojišťovnictví, schválená vládou dne 23. února 2015, transponuje do českého právního řádu evropskou směrnici o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejímu výkonu. Cílem nové právní úpravy je odstranit největší rozdíly mezi právními předpisy členských zemí EU a vytvořit tak vnitřní trh s pojištěním a zajištěním s využitím tzv. jednotného evropského pasu, jenž umožní pojišťovnám a zajišťovnám provozovat své činnosti v celé EU. Novela by měla rovněž usnadnit přístup k pojišťovacím a zajišťovacím činnostem, zajistit finanční stabilitu trhu i přiměřenou ochranu pojistníků a vytvořit dohledový rámec. V neposlední řadě pak upravuje dohledovou činnost ČNB. Předpokládaná účinnost novely je k 1. lednu 2016.

A.5 Demografie

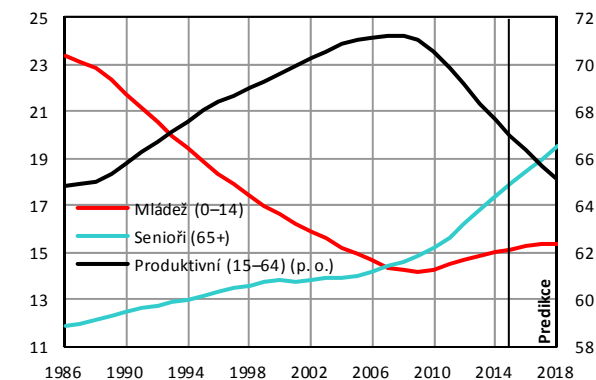
Rok 2014 byl rokem překvapivě dynamického populačního vývoje v ČR. Ke konci roku 2014 žilo v ČR celkem 10,538 mil. lidí, v jeho průběhu tak populace vzrostla o 26 tis. obyvatel, což byl největší přírůstek od roku 2010.

Vysoký přírůstek populace byl především důsledkem obnovení kladného salda migrace. Ze zahraničí se přistěhovalo 42 tis. lidí (o 12 tis. meziročně více, nejvíce od roku 2008), zatímco počet vystěhovalých činil jen 20 tis. lidí (o 11 tis. meziročně méně). Saldo bylo nejvyšší s občanů Slovenska (6 tis.), Ukrajiny (4 tis.) a Ruska (3 tis.). U občanů Ukrajiny a Ruska byl zaznamenán vysoký počet přistěhovalých i vystěhovalých, což patrně odráží situaci ve východní Evropě.

Současně se obnovil i přirozený přírůstek populace. Počet narozených dětí se zvýšil o 3 tis. na 110 tis. Podle předběžných výsledků dosáhla úhrnná plodnost 1,53 dítěte, což je nejvíce od roku 1993. Počet zemřelých (106 tis.) byl meziročně o 3 tis. nižší a nejnižší za posledních 6 let.

Graf A.5.1: Věkové skupiny

strukturní podíly v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

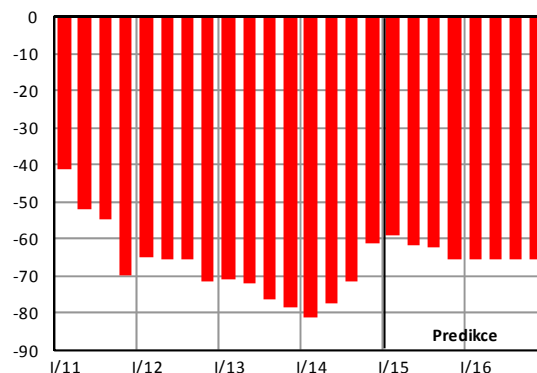
Vzhledem k demografické struktuře společnosti dochází od roku 2009 k úbytku **populace ve věku 15 až 64 let**. Tento úbytek (viz graf A.5.2) byl v roce 2014 částečně zmírněn vysokou imigrací. I v následujících letech by se populace v produktivním věku měla v absolutním vyjádření ročně nadále snižovat o cca 60–70 tis. lidí ročně, což představuje pokles těsně pod 1 % ročně. Ekonomické dopady této situace jsou podrobněji popsány v kapitole B.1.

Naopak strukturní podíl **obyvatel starších 64 let** na celkové populaci na počátku roku 2015 pravděpodobně dosáhl 17,9 % a nadále by se měl pravidelně zvyšovat cca o 0,5 p. b. ročně.

Počet seniorů v populaci tak kvůli demografické struktuře a pokračujícímu prodlužování střední délky života výrazně roste, přičemž na počátku roku 2017 by měl dosáhnout hranice 2 mil. lidí. Z hlediska udržitelnosti důchodového systému je ale prodlužování naděje dožití pro období následujících 20–25 let adekvátně pokryto rostoucím věkem odchodu do důchodu.

Graf A.5.2: Počet obyvatel ve věku 15–64 let

podle VŠPS, meziroční přírůstky na čtvrtletních průměrech v tis.

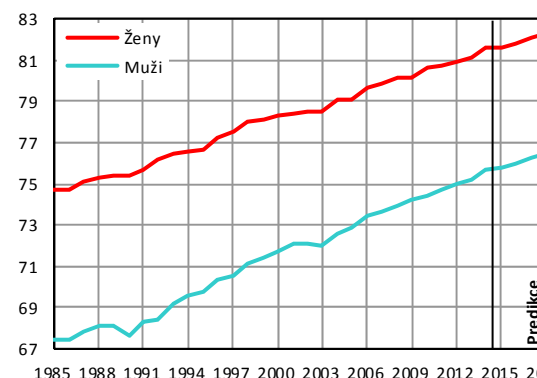

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Počet **starobních důchodců** se po stagnaci v letech 2012 a 2013, způsobené změnou pravidel výpočtu důchodů při parametrické změně důchodového systému, v roce 2014 zvýšil o 15 tis. To je méně, než činil přírůstek počtu lidí, kteří dosáhli důchodového věku (26 tis.). Veškerý nárůst připadá na důchodce v kráceném důchodu po předčasném odchodu, zatímco počet důchodců s nárokem na plný důchod se snížil o 7 tis. Podíl krácených důchodů tak dosáhl již 24,5 % v porovnání s 19,6 % koncem roku 2010.

Graf A.5.3: Střední délka života

v letech

Zdroj dat: ČSÚ

Tabulka A.5.1: Demografie

v tis. osob (není-li uvedeno jinak)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
							<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>	<i>Výhled</i>
Počet obyvatel k 1. 1.	10 468	10 507	10 487	10 505	10 516	10 512	10 538	10 542	10 544	10 545
<i>růst v %</i>	0,8	0,4	-0,2	0,2	0,1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Věkové skupiny k 1. 1.:										
(0–14)	1 480	1 494	1 522	1 541	1 560	1 577	1 596	1 609	1 618	1 624
<i>růst v %</i>	0,2	1,0	1,8	1,3	1,2	1,1	1,2	0,8	0,6	0,4
(15–64)	7 431	7 414	7 328	7 263	7 188	7 109	7 057	6 992	6 926	6 864
<i>růst v %</i>	0,5	-0,2	-1,2	-0,9	-1,0	-1,1	-0,7	-0,9	-0,9	-0,9
(65 a více)	1 556	1 599	1 637	1 701	1 768	1 826	1 885	1 942	2 000	2 056
<i>růst v %</i>	2,9	2,7	2,4	3,9	3,9	3,3	3,3	3,0	3,0	2,8
Starobní důchodci k 1. 1.¹⁾	2 102	2 147	2 260	2 340	2 341	2 340	2 355	2 375	2 395	2 414
<i>růst v %</i>	2,0	2,1	.	3,5	0,1	0,0	0,6	0,8	0,9	0,8
Míry závislosti k 1. 1. (v %):										
Demografická²⁾	20,9	21,6	22,3	23,4	24,6	25,7	26,7	27,8	28,9	30,0
Podle platné legislativy³⁾	36,1	36,6	37,4	37,8	38,3	38,8	39,2	39,8	40,4	40,9
Efektivní míra závislosti⁴⁾	41,8	43,6	45,9	47,9	47,6	47,2	46,9	47,2	47,6	47,9
Úhrnná plodnost⁵⁾	1,492	1,493	1,427	1,452	1,456	1,53	1,45	1,45	1,46	1,46
Přírůstek populace	39	-20	19	11	-4	26	4	2	1	-1
Přirozený přírůstek	11	10	2	0	-2	4	-5	-7	-9	-11
Živě narození	118	117	109	109	107	110	102	100	98	97
Zemřelí	107	107	107	108	109	106	107	107	107	107
Saldo migrace	28	16	17	10	-1	22	9	9	9	10
Imigrace	40	31	23	30	30	42	.	.	.	.
Emigrace	12	15	6	20	31	20	.	.	.	.
Nedopočet při sčítání lidu	x	-46	x	x	x	x	x	x	x	x

Zdroj dat: Česká správa sociálního zabezpečení, ČSÚ, vlastní propočty

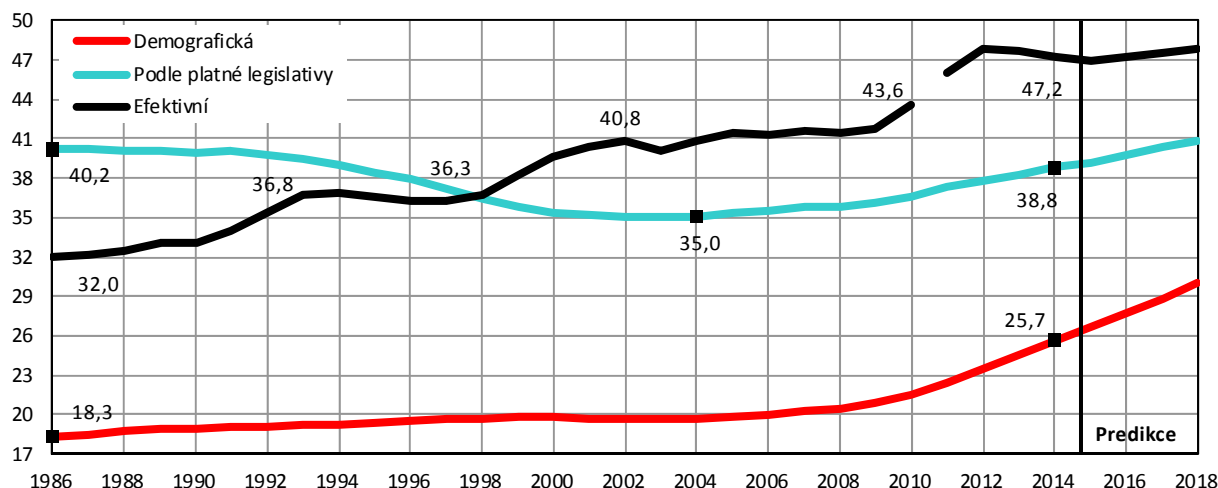
Údaje se týkají obyvatel, kteří mají na území ČR trvalé bydliště, a to bez ohledu na jejich státní občanství.

¹⁾ V roce 2010 došlo ke změně definice ukazatele. Invalidní důchodci nad 64 let byli převedeni na starobní důchod. Na druhé straně byli vyřazeni důchodci v kompetenci ministerstev vnitra, obrany a spravedlnosti. V důsledku toho není časová řada mezi roky 2010 a 2011 srovnatelná.²⁾ Poměr počtu obyvatel v seniorském věku (nad 64 let) k počtu obyvatel v produktivním věku – nezohledňuje tedy prodlužování věku odchodu do důchodu.³⁾ Poměr počtu obyvatel v důchodovém věku podle platné legislativy k počtu ostatních obyvatel nad 14 let.⁴⁾ Poměr počtu vyplácených starobních důchodů k počtu zaměstnaných (rovněž viz poznámka č. 1).⁵⁾ Počet živě narozených dětí připadajících na 1 ženu, pokud by po celé její reprodukční období zůstala její plodnost stejná jako v uvedeném roce.

Pro udržení dlouhodobě stabilní populace by měl tento ukazatel v podmínkách ČR dosahovat hodnoty cca 2,04.

Graf A.5.4: Míry závislosti

v %

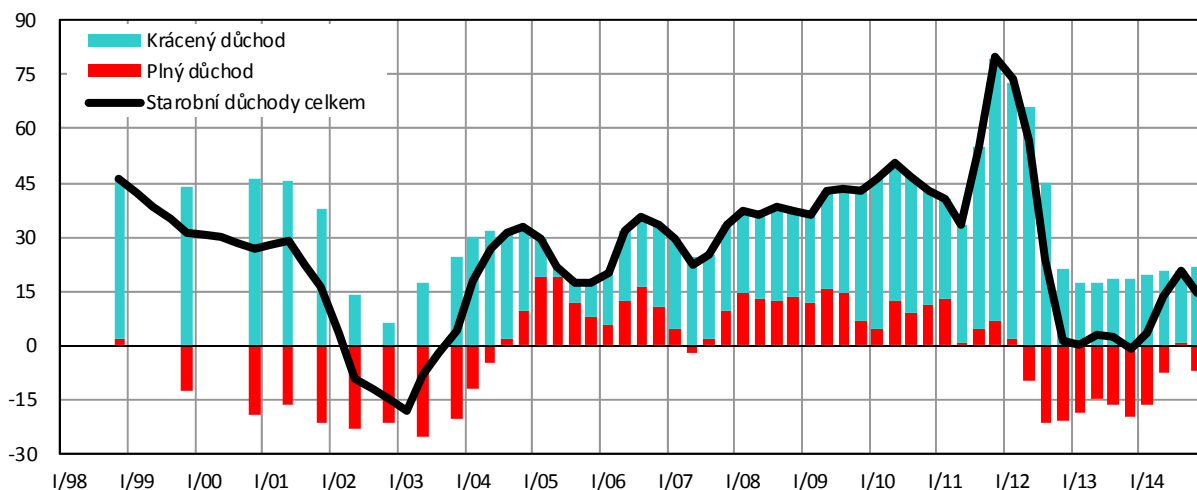

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Pozn.: V roce 2010 došlo ke změně definice ukazatele. Invalidní důchodci nad 64 let byli převedeni na starobní důchod. Na druhé straně byli vyřazeni důchodci v kompetenci ministerstev vnitra, obrany a spravedlnosti. V důsledku toho není časová řada mezi roky 2010 a 2011 srovnatelná. Definice jednotlivých ukazatelů viz poznámky k tabulce A.5.1.

Graf A.5.5: Starobní důchodci

absolutní meziroční přírůstky v tis. osob ke konci období, pouze důchody v kompetenci České správy sociálního zabezpečení

Zdroj dat: Česká správa sociálního zabezpečení, vlastní propočty

Pozn.: Není zachycen převod invalidních důchodů na starobní důchody u osob starších 64 let od roku 2011.

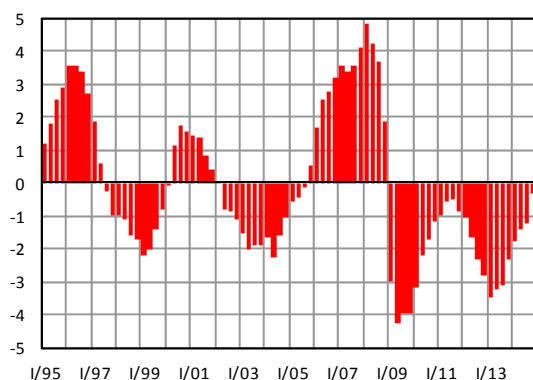
B Ekonomický cyklus

B.1 Pozice v rámci ekonomického cyklu

Potenciální produkt, specifikovaný na základě výpočtu Cobb-Douglasovou produkční funkcí, udává úroveň ekonomického výstupu při průměrném využití výrobních faktorů. Růst potenciálního produktu vyjadřuje možnosti dlouhodobě udržitelného růstu ekonomiky bez vzniku nerovnováh. Lze ho rozložit na příspěvky práce, kapitálu a souhrnné produktivity výrobních faktorů. Produkční mezera identifikuje pozici ekonomiky v cyklu a vyjadřuje vztah mezi skutečným a potenciálním produktem. Koncept potenciálního produktu a produkční mezery je používán pro analýzu ekonomického cyklu a pro výpočty strukturální bilance veřejných rozpočtů.

Graf B.1.1: Produkční mezera

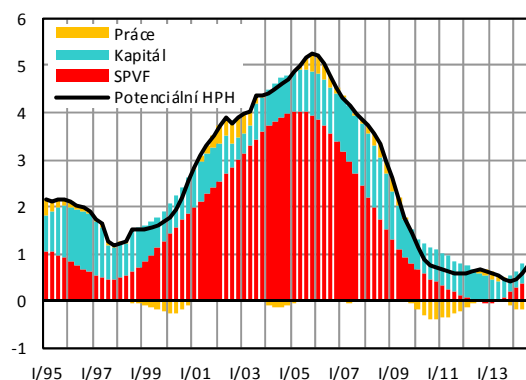
v % potenciálního produktu

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf B.1.2: Tempo růstu potenciálního produktu

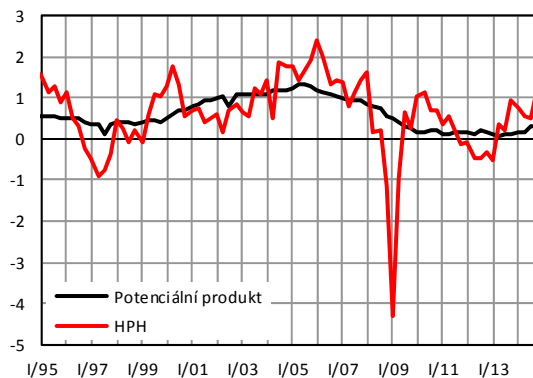
v %, příspěvky v procentních bodech

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf B.1.3: Potenciální produkt a HPH

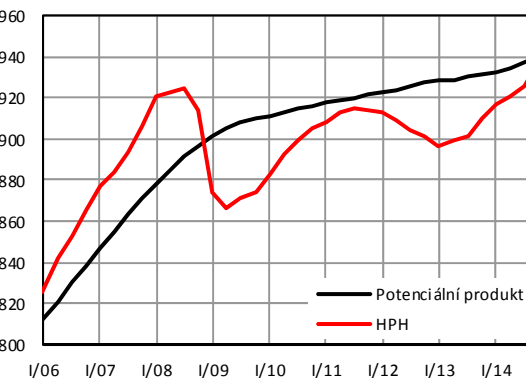
mezičtvrtletní růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf B.1.4: Úroveň potenciálního produktu a HPH

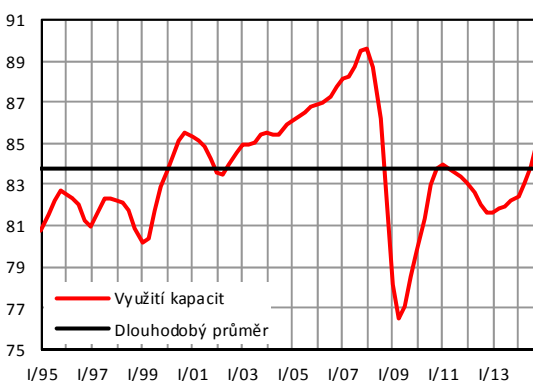
v mld. Kč, stále ceny roku 2010

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf B.1.5: Využití výrobních kapacit v průmyslu

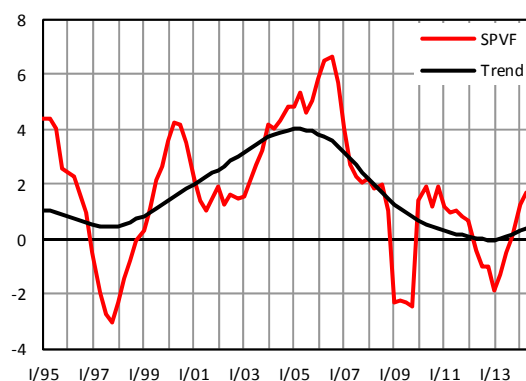
vyhlazeno Hodrickovým-Prescottovým filtrem, v %

Zdroj dat: ČSÚ

Graf B.1.6: Souhrnná produktivita výrobních faktorů

meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Tabulka B.1.1: Produkční mezera a potenciální produkt

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Produkční mezera	%	-0,1	2,6	3,7	3,7	-3,8	-2,1	-0,7	-2,0	-3,0	-1,2
Potenciální produkt ¹⁾	růst v %	5,1	4,9	4,1	3,4	2,0	0,9	0,6	0,6	0,5	0,7
Příspěvky:											
–Trend SPVF	p.b.	4,0	3,6	2,8	1,9	1,0	0,5	0,2	0,0	0,1	0,4
–Zásoba kapitálu	p.b.	0,9	1,0	1,2	1,3	0,9	0,7	0,7	0,6	0,4	0,4
–Demografie ²⁾	p.b.	0,2	0,2	0,3	0,3	0,1	-0,2	-0,4	-0,5	-0,5	-0,5
–Míra participace	p.b.	0,2	0,2	-0,2	0,0	0,3	0,2	0,3	0,8	0,9	0,5
–Obvykle odpracované hodiny	p.b.	-0,2	-0,1	0,0	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-0,3	-0,3	-0,2

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

¹⁾ Specifikovaný na základě hrubé přidané hodnoty

²⁾ Příspěvek růstu počtu obyvatel v produktivním věku (15–64 let)

Díky dynamickému oživení české ekonomiky se hluboce záporná **produkční mezera**, vzniklá v průběhu poslední recese, téměř uzavřela. Ve 4. čtvrtletí 2014 dosahovala podle našich propočtů již jen -0,3 % (viz graf B.1.1). Tento výsledek je podpořen tím, že využití výrobních kapacit v průmyslu již dosáhlo dlouhodobého průměru (viz graf B.1.5). Rovněž míra nezaměstnanosti (VŠPS) se nachází pod svým dlouhodobým průměrem. Naopak zrychlení dynamiky mezd či poptávkou taženou inflaci zatím v ekonomice není možné pozorovat.

Předpověď budoucího vývoje produkční mezery je vždy zatížena značnou nejistotou. Přesto je možné dovodit, že by růst ekonomiky v souladu s predikcí měl vést k uzavření záporné produkční mezery již v průběhu tohoto roku. V následujících letech by se ekonomika měla nacházet v podmínkách kladné produkční mezery, kdy by již další stimulace ze strany hospodářské politiky mohla vytvořit zárodky budoucích makroekonomických nerovnováh.

Za předpokládaným vývojem produkční mezery stojí primárně nízký růst **potenciálního produktu**. Ten se vlivem dlouhého období recesí, stagnace či jen nízkého růstu výrazně zpomalil a i přes mírné zrychlení v uplynulých čtvrtletích ve 4. čtvrtletí 2014 činil 0,9 % meziročně.

K tomuto zpomalení nejvíce přispěla **souhrnná produktivita výrobních faktorů**. Její trendová složka, odvozená pomocí Hodrickova-Prescottova filtru, přešla během recese v roce 2012 ve stagnaci. Zlepšení, patrné na konci časové řady, však bude muset být s ohledem na problém koncového bodu potvrzeno v dalších obdobích.

Dlouhodobý a hluboký propad tvorby hrubého fixního kapitálu z let 2008–2013 o více než 20 % (viz graf C.1.6)

vedl ke snížení příspěvku **zásoby kapitálu** z 1,3 p. b. v roce 2008 na 0,3 p. b. ve 4. čtvrtletí 2013. Vzhledem k nízkému poměru investic směřujících do rozšiřování výrobních kapacit vůči zásobě kapitálu se obnovení investiční aktivity, k němuž dochází od počátku roku 2014, v dynamice potenciálního produktu projeví až se zpožděním – příspěvek zásoby kapitálu ve 4. čtvrtletí 2014 činil 0,5 p. b.

Nabídka práce je ovlivněna dlouhodobým snižováním počtu obyvatel v produktivním věku, které vyplývá z procesu stárnutí populace (viz kap. A.5). Ve 4. čtvrtletí 2014 ubral **demografický vývoj** z růstu potenciálního produktu 0,5 p. b.

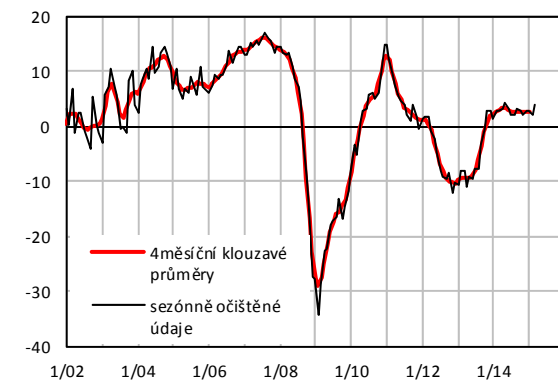
Negativní dopad poklesu počtu obyvatel ve věku 15–64 let na nabídku práce je ale kompenzován zvyšováním **míry participace** (poměr pracovní síly k počtu obyvatel ve věku 15–64 let). Vzhledem k jejímu proticyklickému charakteru lze snížení jejího příspěvku k růstu potenciálního produktu z 0,9 p. b. v roce 2013 na 0,5 p. b. ve 4. čtvrtletí 2014 vysvětlit postupem ekonomického cyklu. V dalším období by však měly začít převažovat strukturální faktory míry participace – nárůst počtu obyvatel ve věkových skupinách s přirozeně vysokou participací (viz kap. C.3) a zvyšování statutárního věku odchodu do důchodu.

V ČR dochází ke zkracování obvyklé průměrné pracovní doby. Strukturální složka tohoto procesu je dána tím, že je průměrná odpracovaná doba v ČR ve srovnání se standardy vyspělejších zemí vysoká. Ve 4. čtvrtletí 2014 tak nižší počet obvykle **odpracovaných hodin** zpomalil růst potenciálního produktu pouze o 0,2 p. b. oproti 0,4 p. b. na konci recese v 1. čtvrtletí 2013.

B.2 Konjunkturální indikátory

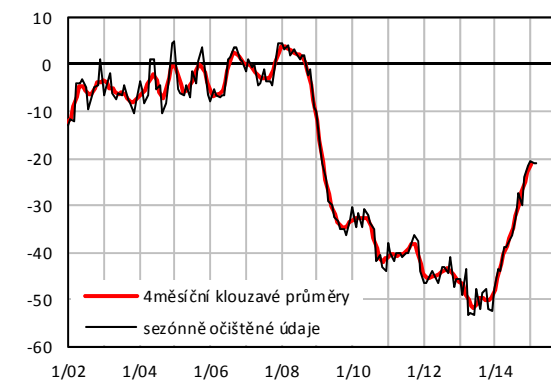
Konjunkturální ukazatele vyjadřují názory respondentů na současnou situaci a vývoj v blízké budoucnosti a slouží k identifikaci možných bodů obratu ekonomického cyklu v předstihu. Hlavní výhoda spočívá v rychlé dostupnosti výsledků, do kterých se promítá široký okruh vlivů formujících očekávání ekonomických subjektů.²

Graf B.2.1: Indikátor důvěry v průmyslu

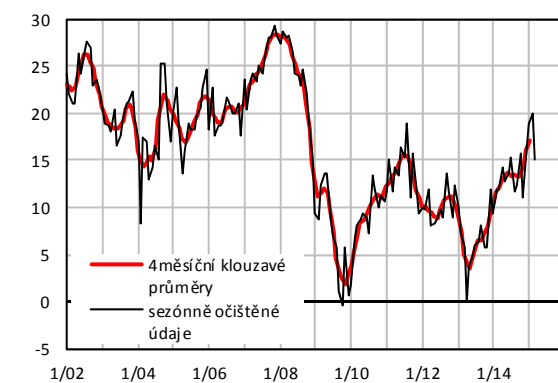
Zdroj dat: ČSÚ

Graf B.2.2: Indikátor důvěry ve stavebnictví

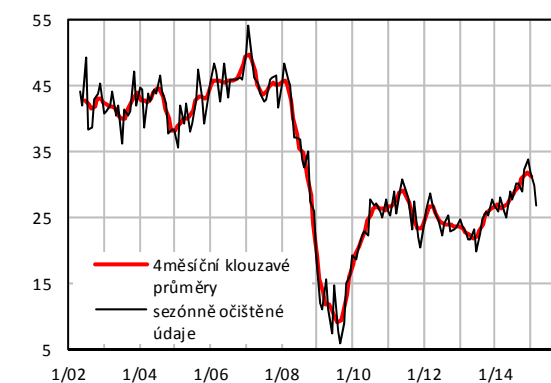
Zdroj dat: ČSÚ

Graf B.2.3: Indikátor důvěry v obchodě

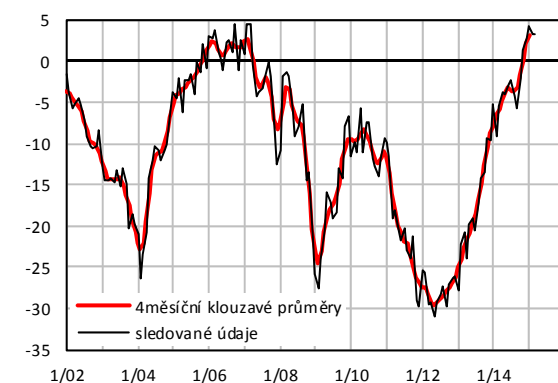
Zdroj dat: ČSÚ

Graf B.2.4: Indikátor důvěry ve vybraných službách

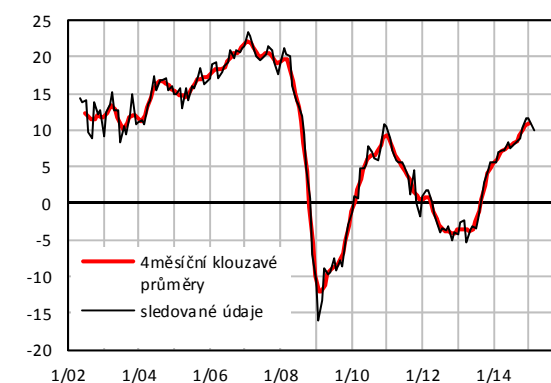
Zdroj dat: ČSÚ

Graf B.2.5: Indikátor důvěry spotřebitelů

Zdroj dat: ČSÚ

Graf B.2.6: Souhrnný indikátor důvěry

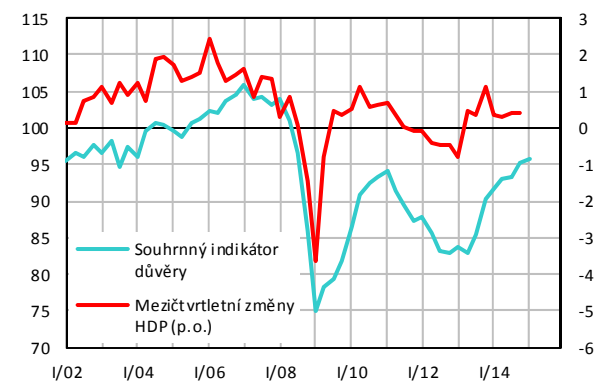

Zdroj dat: ČSÚ

² Pro metodiku konjunkturálních průzkumů viz ČSÚ: https://www.czso.cz/csu/czso/konjunkturalni_pruzkum.

Graf B.2.7: Souhrnný indikátor důvěry a růst HDP

průměr 2005 = 100 (levá osa), mezičtvrtletní růst HDP v % (pravá osa)

Zdroj dat: ČSÚ

Zatímco indikátor důvěry v průmyslu v 1. čtvrtletí 2015 víceméně stagnoval, hodnota indikátoru důvěry ve službách se mírně snížila. Důvěra se naopak zvýšila v obchodu a také ve stavebnictví, kde však v hodnocení respondentů stále převažují negativní odpovědi.

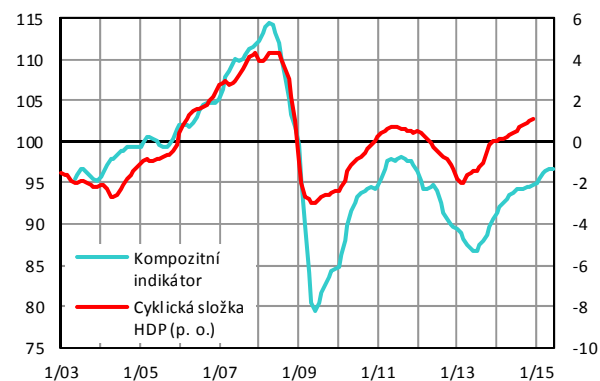
Další zlepšení vykázal sentiment spotřebitelů a saldo odpovědí respondentů tak již dosahuje kladných hodnot.

Zvýšení indikátoru důvěry v obchodu je reflektováno v růstu reálných tržeb, naopak ve službách je zhoršení důvěry v souladu s reálným snížením tržeb. Taktéž lze pozorovat shodu mezi růstem hodnoty indikátoru důvěry ve stavebnictví a růstem indexu stavební produkce v lednu 2015. V případě průmyslu je situace méně zřejmá, neboť za leden byl vykázan další relativně vysoký růst průmyslové produkce, zatímco indikátor důvěry spíše stagnoval.

Ačkoliv vztah mezi hodnotami souhrnného indikátoru důvěry a mezičtvrtletními změnami reálného HDP není příliš těsný (bez zpoždění dosahuje vzájemná korelace cca 60 %), umožňuje alespoň využít publikační předstih

Graf B.2.8: Kompozitní předstihový indikátor

průměr roku 2005 = 100 (levá osa), v % HDP (pravá osa)

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Pozn.: synchronizováno s cyklickou složkou HDP zjištěnou na základě statistických metod (vyhlazeno Hodrickovým-Prescottovým filtrem)

souhrnného indikátoru před čtvrtletními národními účty. V grafu B.2.7 proto uvádíme pouze kvalitativní grafické zhodnocení. Pro 1. čtvrtletí 2015 souhrnný indikátor důvěry signalizoval mezičtvrtletní růst HDP mírně vyšší než v posledním čtvrtletí roku 2014.

Kompozitní předstihový indikátor pro 4. čtvrtletí 2014 signalizoval v zásadě stejně vysoký mezičtvrtletní růst HDP, jaký byl pozorován ve 3. čtvrtletí daného roku. Publikovaná data tento signál potvrdila. S využitím aktuálních dat národních účtů a rozkladu prostřednictvím Hodrickova-Prescottova filtru se relativní cyklická složka pohybuje za poslední období v kladných hodnotách a její úroveň se zvyšuje.

Pro 1. čtvrtletí 2015 indikátor signalizuje další zvýšení relativní cyklické složky, což v rovině mezičtvrtletního růstu HDP znamená mírně vyšší dynamiku než v posledním čtvrtletí loňského roku. Pro 2. čtvrtletí roku 2015 indikátor vykazuje další nepatrné zlepšení relativní cyklické složky, což by korespondovalo s přibližně stejným mezičtvrtletním růstem HDP jako v 1. čtvrtletí.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

C.1 Ekonomický výkon

C.1.1 Vývoj HDP ve 4. čtvrtletí 2014

Ekonomický výkon měřený reálným HDP ve 4. čtvrtletí 2014 meziročně vzrostl o 1,2 % (*proti 1,9 %*), sezónně očištěný HDP se mezičtvrtletně zvýšil o 0,4 % (*proti 1,0 %*). Vzhledem k tomu, že hrubá přidaná hodnota zaznamenala mezičtvrtletní růst o 1,2 %, je zřejmé, že příčinou relativně nižšího růstu HDP byl dramatický propad nepřímých daní. Ten byl důsledkem podstatně nižšího předzásobení se kolký v reakci na zvýšení spotřební daně z tabákových výrobků ve srovnání s koncem roku 2013. Tato reakce vyplynula ze zavedení časového omezení prodeje starých kolků (viz kapitulu A.2).

Meziroční zvýšení HDP v daném období vycházelo z rostoucích výdajů na konečnou spotřebu, přičemž spotřeba domácností a vlády přispěly k vývoji HDP téměř shodně. Tvorba hrubého kapitálu naopak dynamiku HDP tlumila. Příčinou byl vývoj zásob, který z pohledu výdajů na HDP zachytil již zmíněný efekt propadu nepřímých daní. Samotná tvorba hrubého fixního kapitálu přispívala k vývoji HDP pozitivně. Při rychlejší zvyšování objemu dovozu před objemem vývozu čisté vývozy růst HDP tlumily.

Růst spotřeby domácností byl podpořen rostoucím disponibilním důchodem a důvěrou spotřebitelů. Oživení spotřeby domácností se odehrávalo ve výdajích jak na předměty krátkodobé spotřeby a služby, tak na předměty dlouhodobé spotřeby. Reálně se spotřeba domácností zvýšila o 2,0 % (*shoda s odhadem*). Spotřeba vlády vzrostla o 4,3 % (*proti 2,4 %*).

V rámci tvorby hrubého fixního kapitálu rostly investice především do ostatních budov a staveb a ostatních strojů a zařízení, z velké části zřejmě vlivem čerpání strukturálních fondů. Tvorba hrubého kapitálu kvůli jednorázovému snížení změny zásob reálně klesla o 1,9 % (*proti růstu o 4,2 %*), přičemž růst tvorby hrubého fixního kapitálu dosáhl 3,4 % (*proti 5,5 %*).

Růst vývozu korespondoval s růstem exportních trhů, dovoz byl podpořen oživující se domácí poptávkou a rostoucími vývozy. Vývoz tak meziročně vzrostl o 6,7 % (*proti 5,4 %*) a dovoz se zvýšil o 7,4 % (*proti 6,6 %*).

Předstih růstu vývozních cen před dovozními se projevil v meziročním zlepšení směnných relací o 0,7 %. Z toho plynoucí zisk do domácí ekonomiky pak vedl k tomu, že reálný hrubý domácí důchod, který na rozdíl od HDP tento zisk zohledňuje, meziročně vzrostl o 1,7 % (*proti 3,2 %*).

Nominální HDP, který se zvýšil o 3,0 % (*proti 4,0 %*), byl podpořen především růstem hrubého provozního pře-

bytku o 6,7 % (*proti 6,8 %*) a náhrad zaměstnancům o 3,6 % (*proti 3,3 %*).

V roce 2014 se reálný HDP zvýšil o 2,0 % (*proti 2,4 %*). Růst byl dán jak výdaji na konečnou spotřebu, tak i tvorbou hrubého kapitálu. Čisté vývozy růst HDP velmi mírně tlumily.

C.1.2 Odhad HDP pro 1. čtvrtletí 2015

Odhad HDP a jeho struktury vychází z průběhu jevů, jež jsme pozorovali již v předchozím období a komentovali výše. Odhadujeme, že HDP meziročně vzrostl o 2,1 % (*proti 2,3 %*) a mezičtvrtletně o 1,0 % (*proti 0,7 %*). Zvýšení mezičtvrtletní dynamiky HDP je výsledkem kompenzace jednorázového propadu spotřebních daní v posledním čtvrtletí roku 2014.

Odhadujeme, že růst HDP byl z pohledu výdajů tažen především konečnou spotřebou s mírným příspěvkem tvorby hrubého kapitálu. Naopak zahraniční obchod i nadále dynamiku HDP mírně tlumil. Spotřeba domácností pravděpodobně vzrostla o 3,3 % (*proti 3,2 %*) a spotřeba vlády o 1,8 % (*proti 2,0 %*). Tvorba hrubého kapitálu se podle našeho odhadu zvýšila o 0,4 % (*proti 2,5 %*). To je výsledkem snížení odhadu růstu tvorby hrubého fixního kapitálu v návaznosti na nově zveřejněné údaje za rok 2014 a relativně vyššího meziročního poklesu změny zásob. Dále odhadujeme, že vývoz vzrostl o 6,0 % (*proti 5,4 %*) a dovoz o 6,8 % (*proti 6,5 %*). Změny navazují na vyšší než odhadovaná tempa růstu obou veličin ve 4. čtvrtletí 2014.

C.1.3 Predikce HDP pro roky 2015 a 2016

Predikované zvyšování ekonomického výkonu v obou letech se opírá výhradně o růst domácí poptávky, zahraniční obchod ve stálých cenách by měl růst HDP v roce 2015 tlumit a v roce 2016 působit neutrálně. Očekáváme, že domácí poptávka bude těžit z dodatečných důchodů plynoucích z razantně nižších cen ropy, což se primárně projeví v nákladech, a tedy v provozním přebytku firem.

Očekáváme, že HDP v letošním roce reálně vzroste o 2,7 % a v roce 2016 o 2,5 %. To koresponduje s lednou makroekonomickou predikcí. Klíčové změny ve struktuře HDP oproti lednové predikci shrneme níže.

Spotřeba domácností bude díky velmi nízké inflaci podpořena růstem reálného disponibilního důchodu a zřejmě i pozitivním očekáváním spotřebitelů. Minimálně v roce 2015 nelze počítat s významným příspěvkem spotřebitelských úvěrů ke zdrojům pro soukromou spotřebu.

Predikci reálného růstu spotřeby domácností v roce 2015 ani 2016 neměníme a očekáváme, že se zvýší

o 2,8 % resp. 2,3 %. Nižší růst v roce 2016 oproti roku 2015 je důsledkem opadnutí efektu poklesu ceny ropy.

Predikci růstu spotřeby vlády v roce 2015 mírně snižujeme. Očekáváme, že by tak letos měla vzrůst o 1,7 % (*proti 2,0 %*) jakožto následek jejího diskrečního omezení kvůli neplánovaným výdajům v souvislosti s kompenzací platů soudců a neoprávněně vybraných daní za emisní povolenky. V roce 2016 předpokládáme, že spotřeba vlády vzroste o 1,6 % (*proti 1,3 %*), tedy relativně více, a to v důsledku vyšších výdajů na naturální sociální dávky.

Růst tvorby hrubého fixního kapitálu bude podpořen především investicemi do projektů spolufinancovaných z prostředků EU. Vlastní zdroje firem pro financování investičních projektů by měly růst relativně silně. Stejně jako u domácností počítáme minimálně v roce 2015 s velmi omezeným čerpáním úvěrových zdrojů. Dále pro rok 2015 počítáme s jednorázovým efektem nákupu nadzvukových letadel JAS-39 Gripen (viz kapitulu A.2), který se promítne ve zvýšení tvorby hrubého fixního kapitálu.

C.2 Ceny

C.2.1 Spotřebitelské ceny

Meziroční růst spotřebitelských cen v únoru 2015 dosáhl 0,1 % (*proti -0,1 %*), a na této hodnotě tak setrval již třetí měsíc v řadě. Příspěvek administrativních opatření činil 0,2 p. b. a byl téměř výhradně dán zvýšením spotřební daně z tabákových výrobků.

Meziroční inflaci od konce loňského roku stlačuje pokles ceny ropy, což je dobře patrné i na příspěvcích jednotlivých oddílů spotřebního koše. Při meziročním zlevnění pohonných hmot o 17,1 % dosáhl příspěvek oddílu doprava -0,6 p. b., a tento oddíl tak nejvýrazněji tlumil inflaci. K růstu cen nejvíce (po 0,3 p. b.) přispěly oddíly bydlení a alkoholické nápoje, tabák.

Rok 2015 by se měl především vlivem příznivého nabídkového šoku v podobě výrazného poklesu ceny ropy vyznačovat velmi nízkou inflací, jejíž průměrná míra bude pravděpodobně skoro stejná jako v minulém roce.

Z administrativních opatření³ se ve spotřebitelských cenách již projevilo nejen shora uvedené zvýšení spotřební daně (přísp. 0,2 p. b.), ale i opatření, která růst cen zpomalují, například zavedení druhé snížené sazby DPH ve výši 10 % (přísp. -0,1 p. b.) či zrušení většiny poplatků ve zdravotnictví (-0,2 p. b.). K nim by se ve zbývajících částech letošního roku mělo podle našich předpokladů přidat zlevnění zemního plynu. Administrativní opatření by v úhrnu měla na inflaci působit téměř neutrálně (graf C.2.2), jejich příspěvek k meziročnímu

Predikci tvorby hrubého fixního kapitálu v zásadě neměníme a růsty tvorby hrubého kapitálu mírně snižujeme v důsledku opatrnějšího pohledu na příspěvek změny zásob k vývoji HDP. Očekáváme, že se tvorba hrubého kapitálu v roce 2015 zvýší o 5,2 % (*proti 5,7 %*) a v roce 2016 o 4,4 % (*proti 5,3 %*).

Dovozy budou reagovat na rostoucí domácí poptávku a vývozy, které budou především v roce 2015 podpořeny nízkou cenou ropy (pozitivní nabídkový šok pro ekonomiky obchodních partnerů).

Pro rok 2015 predikujeme růst dovozu o 6,6 % (*proti 6,2 %*), v roce 2016 by se pak dovoz mohl zvýšit o 6,6 % (*proti 6,1 %*). Změny vycházejí ze změny předpokladů o ceně ropy a měnových kurzech, kdy úroveň obou je v současné predikci mírně vyšší než tomu bylo v lednu.

Vývoz by mohl v roce 2015 reálně vzrůst o 5,7 % (*proti 5,1 %*) a v roce 2016 o 6,0 % (*proti 5,3 %*). Změna vychází především z předpokladu vyššího růstu exportních trhů.

růstu spotřebitelských cen v prosinci 2015 by měl činit -0,1 p. b. (*proti 0,0 p. b.*).

Vzhledem k předpokládanému uzavření produkční mezery během roku 2015 (viz kapitolu B.1) a rostoucí poptávce by letos v inflaci už měly být patrné poptávkové tlaky. Proinflačně, i když ve srovnání s rokem 2014 již méně, by měl působit i měnový kurz koruny. Určujícím faktorem inflace v roce 2015 by měla být cena ropy Brent, která bude v dolarovém vyjádření podle výchozí predikce (tabulka A.1.3) přibližně o dvě pětiny levnější než v roce 2014. Mírně proinflačně by naopak měly působit jednotkové náklady práce.

Průměrná míra inflace v roce 2015 by měla dosáhnout 0,3 % (*beze změny*), prosincový meziroční růst spotřebitelských cen pak 0,6 % (*beze změny*).

V roce 2016 by inflace po odeznění příznivého nabídkového šoku měla zrychlit. Hlavní faktory inflace by v roce 2016 měly působit buď neutrálně (měnový kurz, regulované ceny) nebo proinflačně (rostoucí poptávka ve spojení se zvětšující se kladnou produkční mezerou, růst ceny ropy a jednotkových nákladů práce). V predikci již vycházíme z toho, že od počátku příštího roku dojde k dalšímu zvýšení spotřební daně z tabákových výrobků (přísp. 0,2 p. b.). Naproti tomu cenové dopady zavedení elektronické evidence tržeb považujeme za marginální.

Očekáváme, že se v roce 2016 meziroční inflace po dvou letech vrátí do tolerančního pásma okolo 2% cíle ČNB a bude se pohybovat v jeho dolní polovině. Průměrná míra inflace by v roce 2016 měla dosáhnout

³ Zahrnují změny regulovaných cen (dle výkaznictví ČSÚ) a vliv změn nepřímých daní.

1,5 % (*proti 1,4 %*) při prosincovém meziročním růstu spotřebitelských cen o 1,8 % (*proti 1,7 %*).

C.2.2 Deflátoři

Komplexním ukazatelem cenové hladiny je deflátor HDP, který je výslednicí deflátoru hrubých domácích výdajů a směnných relací. Ve 4. čtvrtletí 2014 byl jeho růst o 1,8 % (*proti 2,1 %*) dán zvýšením deflátoru hrubých domácích výdajů o 1,2 % (*proti 0,8 %*) a zlepšením směnných relací o 0,7 % (*proti 1,6 %*). Zatímco růst spotřebitelských cen, který jsme analyzovali výše, byl z hlediska deflátoru spotřeby domácností shodný s odhadem, významně vyšší byl růst deflátoru spotřeby vlády, a to především vlivem nárůstu cen v rámci úhradové vyhlášky.

C.3 Trh práce

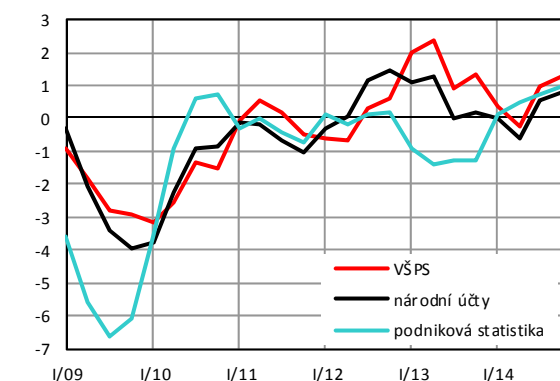
Situace na trhu práce ve 4. čtvrtletí 2014 korespondovala se zlepšující se celkovou situací české ekonomiky. Zaměstnanost rostla převážně v důsledku zvyšování počtu zaměstnanců, registrovaná nezaměstnanost se rychle snižovala a růst průměrné nominální mzdy mírně akceleroval.

C.3.1 Zaměstnanost

Zaměstnanost podle VŠPS ve 4. čtvrtletí 2014 meziročně vzrostla o 1,2 % (*proti 0,8 %*), zejména díky nárůstu počtu zaměstnanců o 1,2 % (*proti 0,8 %*). Počet podnikatelů se taktéž zvýšil, a to o 1,0 % (*proti 0,6 %*). Obdobně jako v předchozích čtvrtletích k nárůstu zaměstnanosti nejvýznamněji přispěl zpracovatelský průmysl a veřejné služby. Pro další období nadále uvažujeme mírný trendový pokles podílu podnikatelů na zaměstnanosti, k čemuž by také měla přispět úprava paušálů u OSVČ od roku 2015.

Graf C.3.1: Počet zaměstnanců dle různých statistik

meziroční změna v %, podniková statistika přepočtena na ekvivalent plné pracovní doby

Zdroj dat: ČSÚ

Vlivem pozitivního vývoje zaměstnanosti ve 4. čtvrtletí 2014 zvyšujeme predikci jejího růstu v roce 2015 na 0,7 % (*proti 0,4 %*). V roce 2016 predikci růstu o 0,2 % neměníme, nadále předpokládáme převažující prefe-

rlivem snížení predikovaného růstu směnných relací snižujeme predikci růstu deflátoru HDP pro rok 2015. Očekáváme růst o 1,9 % (*proti 2,5 %*) a v roce 2016 další zvýšení o 1,4 % (*proti 1,6 %*). Směnné relace by v roce 2015 měly vzrůst o 1,9 % (*proti 2,4 %*) a dále v roce 2016 o 0,6 % (*proti 0,8 %*). Deflátor hrubých domácích výdajů by se mohl zvýšit o 0,4 % (*proti 0,6 %*) v roce 2015 a dále o 1,0 % (*proti 1,1 %*) v roce 2016.

Hlavní změna, kterou je snížení růstu směnných relací, je opřena o předpoklad mírně vyšších cen ropy a úrovně měnového kurzu ve srovnání s lednovou makroekonomickou predikcí.

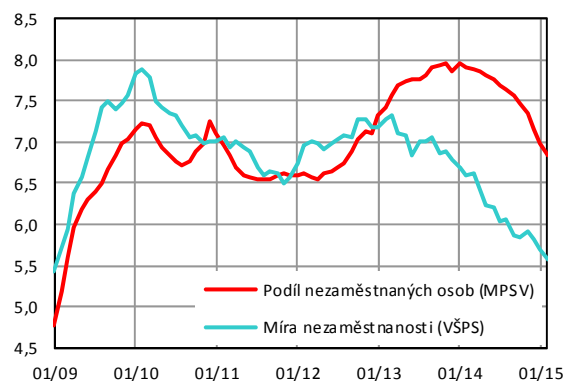
renci růstu mezd nad dalším významnějším zvyšováním počtu zaměstnaných z důvodu narůstajících frikí (viz kapitolu C.3.4). V horizontu predikce se však tyto relativně nízké růsty zaměstnanosti vzhledem ke klesající populaci v produktivním věku promítnou do výrazného nárůstu míry zaměstnanosti v průměru o 0,8 p. b. ročně.

C.3.2 Nezaměstnanost

Lepší se hospodářská situace vedla k velmi rychlému snižování počtu registrovaných nezaměstnaných. Od počátku 2014 klesá počet nově hlášených uchazečů, pozitivně taktéž přispívá zlepšená personální situace na úřadech práce. Ta se projevila ve zvýšeném počtu nezaměstnaných, kterým našly úřady práce zaměstnání (vše na sezónně očištěné bázi). Významným faktorem je i vyšší počet uchazečů, kteří si díky rostoucímu počtu nabízených míst našli práci samostatně.

Graf C.3.2: Ukazatele nezaměstnanosti

sezónně očištěná data, v %

Zdroj dat: ČSÚ, MPSV, vlastní propočty

Pozn.: Podílem nezaměstnaných osob se rozumí podíl dosažitelných nezaměstnaných ve věku 15–64 let na celkové populaci v tomto věkovém rozmezí.

Míra nezaměstnanosti podle VŠPS klesá od počátku roku 2013 převážně díky úspěšnosti krátkodobě neza-

městnaných v nalézání práce. Z hospodářského oživení však alespoň prozatím neprofitují dlouhodobě nezaměstnaní (doba trvání nezaměstnanosti 12 měsíců a vyšší), sezónně očistěná míra dlouhodobé nezaměstnanosti v průběhu roku 2014 *de facto* stagnovala.

Kvůli nižší úrovni míry nezaměstnanosti i vysokému podílu dlouhodobě nezaměstnaných lze v dalších letech předpokládat narůstající frikce na trhu práce (nesoulad poptávky a nabídky práce), které budou patrné zejména v oblastech s tradičně nízkou mírou nezaměstnanosti a v regionech s historicky specifickou kvalifikační pracovní síly.

Míra nezaměstnanosti podle VŠPS by v průměru za rok 2015 měla dosáhnout 5,7 % (*beze změny*), pro rok 2016 predikci v návaznosti mj. na očekávanou vyšší úroveň zaměstnanosti nepatrně snižujeme na 5,5 % (*proti 5,6 %*).

C.3.3 Míra ekonomické aktivity

Míra ekonomické aktivity (15–64 let) ve 4. čtvrtletí 2014 meziročně vzrostla o 0,8 p. b. (*proti 0,5 p. b.*). Meziroční nárůsty participace od přelomu let 2012 a 2013 postupně zpomalují, což odpovídá proticyklickému charakteru míry participace v ČR. Vzhledem k tomu, že by se ekonomika ČR měla v tomto a příštím roce nacházet v blízkosti potenciálu (viz kapitolu B.1), by na vývoj míry participace měly mít dominantní vliv strukturální faktory. Jedná se především o zvyšující se váhu věkových skupin s přirozeně vysokou mírou participace (zejména v kategorii 40–49 let) a zvyšování statutárního věku odchodu do důchodu. Z důvodů zlepšování pozice v hospodářském cyklu by růst míry participace (15–64) měl mírně zpomalovat, přesto však očekáváme, že mezi roky 2014 a 2018 vzroste o téměř 3 p. b.

C.3.4 Mzdy

Relativně vysoký růst objemu mezd, zaznamenaný v závěru roku 2014, by měl pokračovat i v roce letošním. Přestože bude brzděn nízkou mírou inflace, existuje řada faktorů, které by měly přispívat ve směru růstu mezd.

Meziroční růst **objemu mezd** (NÚ, domácí koncept) se ve 4. čtvrtletí 2014 v souladu s očekávanými zrychlil, a to na 3,8 % (*proti 3,2 %*). K tomuto výsledku významně přispěl výrazný růst objemu mezd ve zpracovatelském

průmyslu o 5,4 %, projevilo se ale i omezení restrikcí v rozpočtové sféře. Růst objemu mezd a platů ve veřejné správě, obraně, vzdělávání a zdravotnictví dosáhl 5,7 %.

Pro 1. čtvrtletí 2015 počítáme s růstem objemu mezd a platů přibližně na stejné úrovni jako na konci loňského roku, přičemž na sebe bude působit několik protichůdných faktorů. V prvních třech měsících roku 2015 bylo pokladní plnění příspěvků na sociální zabezpečení opět uspokojivé, ale meziroční růst mezd v průmyslu činil pouze 1,2 %, což by mohlo naznačovat relativně nízké fakticky vyjednané nárůsty mezd.

Z delšího časového pohledu bude nominální růst mezd a platů brzdit velice nízká míra inflace, naopak ve směru vyšších mezd by měl působit očekávaný solidní růst produktivity práce. Dalším faktorem, který by mohl představovat tlak na růst mezd, je očekávané rychlé snižování rozdílu mezi registrovanou nezaměstnaností a nezaměstnaností podle VŠPS, což by implikovalo snižování počtu pracovních pozic v šedé ekonomice. Určitou roli by mohlo sehrát také očekávané zvýšení frikce na trhu práce v souvislosti s předpokládanou rychle se snižující mírou krátkodobé nezaměstnanosti, což by mohlo vést k nedostatku kvalifikovaných pracovníků v některých profesích či regionech a vyvolat tlak na růst mezd.

Z těchto důvodů předpokládáme, že by se objem mezd a platů mohl v roce 2015 zvýšit o 4,0 % (*proti 3,9 %*), a obdobným tempem by mohl růst i v následujících letech. Přes tyto relativně vysoké nárůsty objemu mezd a platů by růst jednotkových nákladů práce měl zůstat na přijatelné úrovni a podíl náhrad zaměstnancům na HDP by měl setrvat v blízkosti dlouhodobého průměru okolo 40 %.

Průměrná mzda (podniková, přepočtená na plný úvazek) ve 4. čtvrtletí 2014 vzrostla o 2,3 % (*proti 2,6 %*), přičemž k tomuto výsledku významně přispěl růst platů v nepodnikatelské sféře. Pozitivním signálem je nadále relativně solidní růst mediánové mzdy (o 2,6 %) s možnými pozitivními důsledky pro spotřebu domácností. Z obdobných důvodů jako u objemu mezd a platů, a po zohlednění vývoje ve 4. čtvrtletí 2014, očekáváme růst průměrné mzdy o 3,3 % v roce 2015 (*proti 3,6 %*) a o 3,9 % v roce 2016 (*beze změny*).

C.4 Vztahy k zahraničí

Kapitola C.4 je prezentována v metodice šestého vydání Manuálu platební bilance a investiční pozice vůči zahraničí (BPM6), kterou ČNB používá od října 2014. Nová verze manuálu obrací dosavadní konvenci používání znamének na finančním účtu tak, aby byla konzistentní se změnami mezinárodní investiční pozice. Přebytek finančního účtu či jeho složek⁴ nyní znamená zlepšení investiční pozice zvýšením tuzemských investic do zahraničí či snížením zahraničních investic v ČR, tedy odliv finančních prostředků. V BPM6 se změna devizových rezerv rovněž stává složkou finančního účtu pod názvem rezervní aktiva. Změny se týkají rovněž ukazatelů mezinárodní investiční pozice a zahraniční zadluženosti⁵.

V roce 2014 vykázal běžný účet platební bilance poprvé od roku 1993 přebytek, konkrétně 0,6 % HDP (proti schodku 0,2 % HDP). To znamenalo meziroční zlepšení o 1,1 p. b. které bylo dáno výhradně zvýšením přebytku bilance zboží o 1,5 p. b. Saldo bilance prvotních i druhotných důchodů se ve srovnání s rokem 2013 nezměnilo, zatímco přebytek bilance služeb poklesl o 0,4 p. b.

Růst exportních trhů⁶ se sice v průběhu loňského roku postupně zpomaloval, za celý rok 2014 však dosáhl 4,3 % (proti 2,5 %), což ve srovnání s rokem 2013 znamenalo téměř zdvojnásobení tempa růstu. Exportní trhy by v souladu s očekávaným vývojem ekonomik hlavních obchodních partnerů měly růst i nadále, a to o 3,0 % (proti 2,6 %) v roce 2015 a o 4,1 % (proti 3,4 %) v roce 2016.

Exportní výkonnost, jež indikuje změnu podílu objemu českého zboží na zahraničních trzích, se v roce 2014 zvýšila o 4,7 % (proti 6,0 %), což byl největší růst od roku 2005. Ve výsledku se odrazila i slabší koruna, která pozitivně ovlivnila cenovou konkurenceschopnost českých exportérů. V budoucnu by již exportní výkonnost měla růst pomaleji, a to o 2,6 % (beze změny) v roce 2015 a o 1,8 % v roce 2016 (proti 2,0 %).

Zahraniční obchod se zbožím navázal od počátku roku 2014 na solidní růst z roku 2013. Tempa nárůstu objemu vývozu i dovozu po většinu roku přesahovala 10 %. Díky předstihu růstu vývozu před růstem dovozu se zvyšoval přebytek obchodní bilance, do kterého se promítl rovněž slabší kurz koruny. Ten se projevil také

růstem korunových cen vývozu i dovozu, přičemž vývozní ceny se zvyšovaly rychleji než ceny dovozní. Změny směnných relací byly v kladných hodnotách od počátku roku 2013 a příznivě se podílely na výsledcích zahraničního obchodu. Zlepšování směnných relací bude i v roce 2015 výrazně ovlivněno nízkými cenami ropy. V roce 2014 se vývoj ceny této komodity odrazil v poklesu schodku palivové části bilance (SITC 3) ve srovnání s rokem 2013 o 0,8 p. b. na 4,0 % HDP.

V roce 2014 dosáhl přebytek bilance zboží 5,6 % HDP (proti 5,5 %). Pro rok 2015 pak počítáme se zvýšením přebytku na 6,6 % HDP (predikci neměníme) a v roce 2016 na 6,7 % (rovněž beze změny).

Trend poklesu přebytku bilance služeb trvá (na roční bázi) nepřetržitě již od konce roku 2012. Souvisí s méně příznivou dynamikou vývozu služeb (nižší růst, event. vyšší pokles) v porovnání s jejich dovozem, a to především v nejvýznamnější položce bilance služeb, tj. v turistice. Značný vliv na pokles celkového přebytku bilance služeb měl i růst schodku bilance finančních služeb a tzv. ostatních podnikatelských služeb. Celkem přebytek bilance služeb v roce 2014 dosáhl 1,3 % HDP (v souladu s odhadem). Očekáváme, že na této úrovni bude přebytek bilance služeb stagnovat i v letošním roce (beze změny), pro rok 2016 pak počítáme s jeho nepatrným zlepšením na 1,4 % HDP (proti 1,3 %).

Schodek bilance prvotních důchodů, která zahrnuje reinvestované a repatriované zisky zahraničních investorů, se v roce 2014 proti roku předchozímu nezměnil a zůstal na 6,1 % HDP. Dlouhodobý trend jeho nárůstu by měl být ovšem v budoucnu zachován. Schodek bilance prvotních důchodů by se tak v roce 2015 mohl prohloubit na 6,4 % HDP (proti 7,0 % HDP) a v roce 2016 dále na 6,9 % HDP (proti 7,5 % HDP). K tomuto vývoji by mělo přispívat očekávané zvyšování ziskovosti firem se zahraničními vlastníky, související s celkovým oživením ekonomiky i růstem vývozu.

Předpokládáme, že zejména vlivem příznivého vývoje zahraničního obchodu se zbožím dojde v roce 2015 ke zlepšení salda běžného účtu na 1,3 % HDP (proti 1,0 % HDP). Kvůli prohloubení schodku prvotních důchodů by se měl přebytek běžného účtu v roce 2016 mírně snížit na 0,9 % (proti 0,5 % HDP).

⁴ Příliv přímých zahraničních investic do ČR je tedy vykazován se znaménkem minus.

⁵ Více informací lze nalézt na webu ČNB: http://www.cnb.cz/cs/statistika/platebni_bilance_stat/implementace_manualu_bmp6.html

⁶ Vážený průměr růstu dovozu zboží šesti nejvýznamnějších obchodních partnerů (Německo, Slovensko, Polsko, Francie, Velká Británie a Rakousko).

C.5 Mezinárodní srovnání

Srovnání za období do roku 2013 včetně vychází ze statistik Eurostatu, od roku 2014 jsou použity vlastní propočty na bázi reálných směnných kurzů.

Při využití metody parity kupní síly se porovnávání ekonomického výkonu jednotlivých zemí v rámci EU provádí v PPS (standardech kupní síly). PPS je umělá měnová jednotka vyjadřující množství statků, které je v průměru možné zakoupit za 1 euro na území EU28 po kurzovém přepočtu u zemí, jež používají jinou měnovou jednotku než euro.

V důsledku hospodářského propadu se v roce 2009 HDP na obyvatele přepočtený pomocí **běžné parity kupní síly** ve všech sledovaných zemích, s výjimkou Polska, snížil. Zatímco většina států se z krize postupně zotavila, v Řecku pokračoval propad absolutní ekonomické úrovně nepřetržitě až do roku 2013. K mírnému poklesu absolutní ekonomické úrovně došlo v roce 2010 i v Chorvatsku a v letech 2011 a 2012 v Portugalsku. Řecko zaznamenalo také největší propad relativní ekonomické úrovně vůči zemím EA12, jenž v letech 2009 až 2013 dosáhl 18 p. b. Ekonomická úroveň v porovnání s průměrem zemí EA12 se naopak nejrychleji zvyšuje v pobaltských státech, v období let 2009 až 2014 vzrostla v Litvě o 18 p. b., v Lotyšsku a Estonsku pak shodně o 12 p. b.

Podle údajů Eurostatu činila v roce 2013 parita kupní síly v ČR 17,74 CZK/PPS v porovnání s EU28 a 17,01 CZK/EUR v porovnání s EA12. Podle předběžných odhadů tak ekonomická úroveň ČR, vyjádřená HDP na obyvatele přepočteným pomocí běžné parity kupní síly, v roce 2014 dosáhla přibližně 22 500 PPS, což odpovídalo 77 % ekonomické úrovně EA12. Díky silnému hospodářskému růstu se v letech 2000 až 2007 relativní ekonomická úroveň ČR v porovnání se zeměmi EA12 zvýšila o 13 p. b. Delší období recesí a nevýrazného hospodářského růstu však proces konvergence zastavilo, v letech 2008 až 2013 ekonomická úroveň kolísala mezi 74 % a 76 % úrovně zemí EA12. Pro roky 2015 a 2016 již počítáme s růstem relativní ekonomické úrovně shodně o 1 p. b.

Alternativní přepočet HDP na obyvatele prostřednictvím běžného **směnného kurzu** bere v úvahu tržní ocenění měny a z něho vyplývající různou úroveň cenových hladin. Odhadujeme, že v roce 2014 činil tento ukazatel v případě ČR přibližně 14 700 EUR, tedy 48 % úrovně EA12. V uvedeném roce se absolutní i relativní úroveň HDP na obyvatele v přepočtu směnným kurzem snížila z důvodu oslabení české koruny měnovou politikou ČNB. Vyšší ekonomický růst a zlepšení směnných relací vlivem propadu ceny ropy přispějí k mírnému zvýšení absolutní i relativní úrovně v letech 2015 a 2016.

Pokud jde o srovnání cenových hladin, **cenová hladina HDP** se v porovnání s průměrem zemí EA12 v letech 2008 až 2014 ve většině sledovaných zemí snížila. Největší pokles v uvedeném období zaznamenalo Polsko a Maďarsko, a to o 10 p. b., resp. 9 p. b., zatímco předkrizovou úroveň se dosud podařilo překonat pouze Estonsku a Slovensku.

V ČR **komparativní cenová hladina HDP** klesá od roku 2012, a v roce 2014 tak dosáhla 63 % průměru EU12. Očekávaná stagnace cenové hladiny v letech 2015 a 2016 by měla napomoci k udržení konkurenceschopnosti české ekonomiky.

D Monitoring predikcí ostatních institucí

MF ČR monitoruje makroekonomické predikce ostatních institucí zabývajících se předpovídáním budoucího vývoje české ekonomiky. Z veřejně přístupných datových zdrojů jsou průběžně sledovány prognózy 13 institucí, z čehož 7 institucí je tuzemských (ČNB, MPSV, domácí banky a investiční společnosti) a ostatní jsou zahraniční (Evropská komise, OECD, MMF aj.). Shrnutí předpovědí je uvedeno tabulce D.1.

Tabulka D.1: Konsenzuální předpověď

		březen 2015			duben 2015
		min.	max.	konsenzus	predikce MF ČR
Hrubý domácí produkt (2015)	růst v %, s.c.	2,0	2,9	2,5	2,7
Hrubý domácí produkt (2016)	růst v %, s.c.	2,2	3,0	2,7	2,5
Průměrná míra inflace (2015)	%	-0,1	1,9	0,6	0,3
Průměrná míra inflace (2016)	%	1,5	2,0	1,8	1,5
Růst průměrné mzdy (2015)	%	2,4	3,4	2,8	3,3
Růst průměrné mzdy (2016)	%	2,8	3,8	3,2	3,9
Poměr salda BÚ k HDP (2015)	%	-0,9	1,8	0,1	1,3
Poměr salda BÚ k HDP (2016)	%	-0,8	1,7	0,4	0,9

Zdroj dat: prognózy jednotlivých institucí, vlastní propočty

Pro roky 2015 a 2016 sledované instituce v průměru počítají s ekonomickým růstem okolo 2,6 %. Predikce MF ČR je s odhady institucí v souladu.

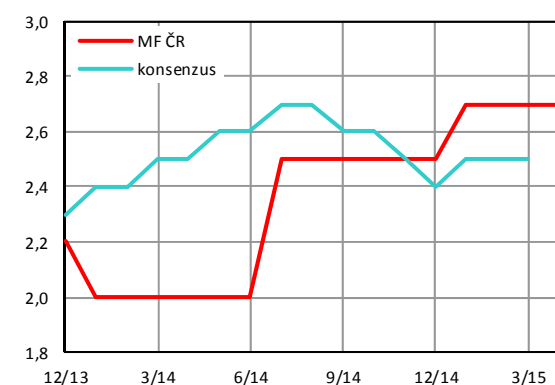
Průměrná míra inflace by podle odhadu institucí měla v letech 2015 a 2016 postupně vzrůst na 0,6 %, resp. 1,8 %. Dle predikce MF ČR by měl růst spotřebitelských cen v obou uvedených letech dosáhnout nepatrně nižších hodnot. Vzhledem k rychlosti poklesu ceny ropy v druhé polovině roku 2014 je konsenzuální předpověď výrazněji než obvykle ovlivněna tím, že několik sledovaných institucí své prognózy aktualizuje s nižší než čtvrtletní periodicitou.

Nominální průměrná mzda by dle prognóz sledovaných institucí měla v letech 2015 a 2016 vzrůst přibližně o 3,0 %. Dle predikce MF ČR by měl být růst průměrné mzdy mírně vyšší a činit 3,3 % v roce 2015 a 3,9 % v roce následujícím.

Běžný účet platební bilance by dle názoru sledovaných institucí měl v letech 2015 a 2016 dosáhnout nepatrného přebytku. S ohledem na propad ceny ropy v druhé polovině roku 2014 a předpokládaný vývoj kurzu koruny počítá predikce MF ČR s kladným saldem běžného účtu platební bilance, a to ve výši 1,3 % HDP v roce 2015 a 0,9 % HDP v roce 2016.

Graf D.1: Prognózy růstu reálného HDP na rok 2015

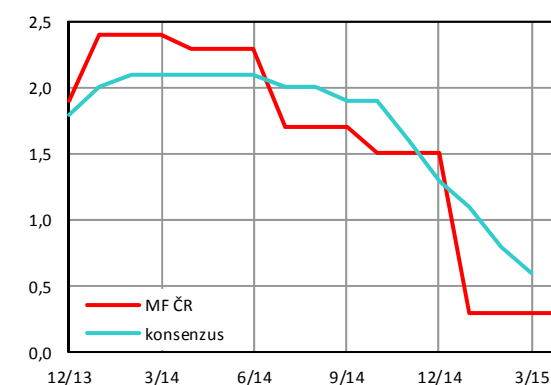
v %; na vodorovné ose měsíc, kdy monitoring proběhl

Zdroj dat: prognózy jednotlivých institucí, vlastní propočty

Graf D.2: Prognózy inflace na rok 2015

v %; na vodorovné ose měsíc, kdy monitoring proběhl

Zdroj dat: prognózy jednotlivých institucí, vlastní propočty

E Ohlédnutí za rokem 2014

Makroekonomický rámec státního rozpočtu (SR) na rok 2014 byl výjimečně zpracován na základě dat dostupných k 12. září 2013, neboť původní návrh založený na Makroekonomické predikci z července 2013 nebyl schválen.

V následujícím textu je uvedeno porovnání makroekonomického rámce SR s daty za rok 2014 zveřejněnými do 1. dubna 2015. U většiny indikátorů ale tyto údaje nelze považovat za konečné, neboť ještě budou dále zpřesňovány. Při vyhodnocení makroekonomického rámce SR je třeba vzít v potaz zejména mimořádnou revizi časové řady národních účtů v souvislosti s přechodem na Evropský systém národních a regionálních účtů z roku 2010 (ESA 2010) a dalšími metodickými změnami. Přechodem z pátého na šesté vydání Manu-

álu platební bilance a investiční pozice vůči zahraničí došlo k metodickým změnám i u dat z platební bilance.

V oblasti národních účtů a platební bilance tak makroekonomický rámec SR není metodicky srovnatelný s aktuálními daty. Po provedené revizi se např. úroveň nominálního HDP zvýšila cca o 6 % v průběhu celé časové řady, rozdíly v meziročních růstech většiny makroekonomických agregátů podle obou metodik jsou však relativně malé.

I přes výše uvedené skutečnosti je možné konstatovat, že byl státní rozpočet postaven na spíše konzervativním makroekonomickém rámci. Oživení ekonomické aktivity bylo oproti očekávání rychlejší, což vyústilo v příznivější vývoj téměř všech ukazatelů významných pro hospodaření vládního sektoru.

Tabulka E.1: Porovnání makroekonomického rámce státního rozpočtu na rok 2014 se skutečností

		SR na rok 2014 (září 2013)				Skutečnost (duben 2015)				Rozdíl (skutečnost–predikce)			
		2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
		<i>Predikce</i>				<i>Předb.</i>							
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč, b.c.</i>	3 823	3 830	3 822	3 901	4 022	4 048	4 086	4 266	199	218	264	365
Hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	1,8	-1,2	-1,1	1,3	2,0	-0,8	-0,7	2,0	0,2	0,4	0,4	0,7
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	0,5	-2,7	0,2	0,7	0,2	-1,8	0,4	1,7	-0,3	0,9	0,2	1,0
Spotřeba vlády	<i>růst v %, s.c.</i>	-2,7	-1,2	0,7	0,0	-2,9	-1,0	2,3	2,3	-0,2	0,2	1,6	2,3
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	0,4	-2,7	-4,8	-0,3	1,1	-2,9	-4,4	4,5	0,7	-0,2	0,4	4,8
Příspěvek zahr. obchodu k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	1,9	1,4	0,6	0,5	1,9	1,3	0,0	-0,1	0,0	-0,1	-0,6	-0,6
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	-0,9	1,4	0,8	0,8	-0,2	1,4	1,7	2,4	0,7	0,0	0,9	1,6
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	1,9	3,3	1,5	1,1	1,9	3,3	1,4	0,4	-	-	-0,1	-0,7
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	0,4	0,4	1,0	0,1	0,4	0,4	1,0	0,8	-	-	0,0	0,7
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	6,7	7,0	7,3	7,6	6,7	7,0	7,0	6,1	-	-	-0,3	-1,5
Objem mezd a platů (domácí koncept)	<i>růst v %, b.c.</i>	2,2	1,5	1,0	2,5	2,2	2,1	-0,4	3,1	0,0	0,6	-1,4	0,6
Podíl BÚ na HDP	<i>%</i>	-2,7	-2,5	-1,9	-1,6	-2,1	-1,6	-0,5	0,6	0,6	0,9	1,4	2,2
Předpoklady:													
Měnový kurz CZK/EUR		24,6	25,1	25,8	25,8	24,6	25,1	26,0	27,5	-	-	0,2	1,7
Dlouhodobé úrokové sazby (10 let)	<i>% p.a.</i>	3,7	2,8	2,0	2,2	3,7	2,8	2,1	1,6	-	-	0,1	-0,6
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	111	112	108	103	111	112	109	99	-	-	1	-4
HDP eurozóny (EA12)	<i>růst v %, s.c.</i>	1,6	-0,6	-0,2	1,1	1,6	-0,8	-0,4	0,9	0,0	-0,2	-0,2	-0,2

V době zpracování makroekonomického rámce se ekonomická aktivita začala po rok a půl trvající recesi pomalu oživovat. Podle tehdy dostupných dat se reálný HDP ve 2. čtvrtletí 2013 díky příspěvku čistých vývozů mezičtvrtletně zvýšil o 0,6 %, v meziročním srovnání však kvůli propadu tvorby hrubého kapitálu klesl o 1,3 %. Navzdory postupnému ožívování ekonomiky pak vykázal hospodářský výkon dle očekávání za celý rok 2013 pokles, a to z důvodu pokračujícího propadu tvorby hrubého kapitálu. Pozitivně naopak působily výdaje domácností a vlády na spotřebu, zatímco zahraniční obchod byl vůči růstu HDP v roce 2013 neutrální.

Také situace ve vnějším okolí české ekonomiky se v průběhu roku 2013 dále zklidňovala. Eurozóna jako celek vystoupila, obdobně jako česká ekonomika, ve

2. čtvrtletí z recese, vývoj v jednotlivých zemích byl však stále velmi různorodý. Nepříznivá ekonomická situace přetrvávala především v zemích na periferii eurozóny (Itálie, Kypr, Portugalsko, Řecko, Španělsko). Možnost eskalace krize v eurozóně proto byla dále považována za klíčové negativní riziko spojené s vývojem ve vnějším prostředí.

Toto riziko se ale naštěstí nenaplnilo. V roce 2014 se tržní sentiment vůči periferii eurozóny nadále zlepšoval a s výjimkou Itálie a Kypru (a v závěru roku 2014 také Řecka) v jednotlivých státech rovněž docházelo k postupnému ožívování ekonomické aktivity. Záchrané programy pro Irsko a Portugalsko byly ukončeny (oba státy se tak plně vrátily na primární trh státních dluhopisů), stejně jako program finanční pomoci na rekapita-

lizaci španělských finančních institucí. Komplexní hodnocení významných bank v eurozóně, jehož výsledky byly zveřejněny na počátku listopadu, odhalilo jen systémově nevýznamné nedostatky kapitálu. V závěru roku se sice kvůli problémům s uzavřením záchranného programu a politickou nejistotou vyostřila situace v Řecku, dopad na ostatní ekonomiky jižního křídla eurozóny byl ale naprosto minimální. Z pohledu vývoje na periférii eurozóny lze proto rok 2014 hodnotit relativně příznivě.

Ekonomická aktivita v eurozóně oživovala v roce 2014 pomaleji, než předpokládal makroekonomický rámec SR. Za příčinu slabého růstu lze označit strukturální problémy mnoha ekonomik a nejistotu ohledně budoucího vývoje spojenou s geopolitickými riziky. Situace na trhu práce se v druhé polovině minulého roku postupně stabilizovala, avšak vysoká míra nezaměstnanosti bránila oživení domácí poptávky. I přes uvolnění podmínek na finančních trzích a stabilizaci bankovního sektoru nedošlo k očekávanému růstu investic, vývoj investiční aktivity odrážel smíšená očekávání soukromého sektoru a nízkou důvěru spotřebitelů.

Mírné zlepšení situace v eurozóně ovlivnilo i českou ekonomiku, která od 2. čtvrtletí 2013 vykazuje pozvolné oživování aktivity. Růst HDP v roce 2014 byl oproti očekáváním podstatně rychlejší, přičemž neopomenutelnou roli sehrály obtížně předvídatelné faktory, např. vyšší úroveň důvěry spotřebitelů i části podnikatelského sektoru v další ekonomický vývoj. Rozdíl mezi očekávaným tempem růstu reálného HDP a aktuálními daty jde na vrub silnějšímu růstu domácí poptávky, zejména pak tvorby hrubého fixního kapitálu.

Rychlejší než očekávaný růst mezd, nižší inflace, příznivější vývoj zaměstnanosti a zlepšení důvěry spotřebitelů urychlily růst spotřeby domácností na 1,7 % místo očekávaných 0,7 %.

Nejvíce se makroekonomický rámec SR odchýlil od skutečnosti v případě tvorby hrubého fixního kapitálu. Místo predikovaného poklesu o 0,3 % se investice do fixního kapitálu zvýšily o 4,6 %. Zásadní roli sehrálo výrazně zlepšené čerpání prostředků ze strukturálních fondů, v neposlední řadě pak nové investice stimuloval i rychlejší růst domácí ekonomiky a dynamicky rostoucí vývozy.

Hlavní příčina odchylky u příspěvku zahraničního obchodu k růstu HDP, který namísto očekávaných +0,5 p. b. dosáhl -0,1 p. b., spočívala v dynamickém růstu dovozu daného oživením domácí poptávky. Oslabení koruny v souvislosti se změnou měnové politiky ČNB (viz níže) sice podpořilo cenovou konkurenceschopnost českého exportu, nicméně efekt na straně dovozu způsobený domácí poptávkou byl silnější.

Naopak pohled na zahraniční obchod v nominálním vyjádření je podstatně příznivější. V roce 2014 došlo k výraznému předstihu růstu cen vývozu před dovoz-

ními cenami zejména u strojů a dopravních prostředků. Na konci roku 2014 navíc ovlivnil ceny dovozu i neočekávaný propad cen ropy. Výsledkem souhry výše uvedených faktorů bylo zvýšení přebytku bilance zboží na novou rekordní úroveň 5,5 % HDP. Díky tomu bylo poprvé od roku 1993 dosaženo přebytku běžného účtu platební bilance.

Průměrná míra inflace dosáhla v roce 2014 pouze 0,4 %, což bylo oproti makroekonomickému rámci SR o 0,7 p. b. méně. Podílel se na tom jak nižší než očekávaný příspěvek administrativních opatření (v mnohem menší míře se např. projevilo zvýšení spotřebních daní z tabákových výrobků), tak propad ceny ropy, který se do spotřebitelských cen začal promítat koncem roku 2014. Oproti předpokladům makroekonomického rámce byla míra inflace nižší i přes proinflační působení kurzu koruny, která v roce 2014 vůči euru i dolaru oslabila o více než 5 %. Makroekonomický rámec přitom očekával stabilitu kurzu koruny vůči euru na úrovni roku 2013, neboť nepočítal s tím, že ČNB začne kurz koruny využívat jako další nástroj k uvolnění měnových podmínek.

Odezva trhu práce na hospodářské oživení v roce 2014 byla neobyčejně silná, oproti původnímu očekávání byl růst zaměstnanosti vyšší o 0,7 p. b. a míra nezaměstnanosti (oba ukazatele podle VŠPS) o 1,5 p. b. nižší. Intenzitu odezvy lze kromě zlepšené hospodářské situace soukromého sektoru vysvětlit zejména zlepšenými očekáváním (viz kapitulu B.2), jež se standardně projeví ve výrazně vyšších investicích do produkčních faktorů a tím i růstu zaměstnanosti. Dalším důvodem pro takto výraznou reakci zaměstnanosti na hospodářský růst byla významná tvorba velmi málo placených či neformálních pracovních úvazků, což lze dokladovat historicky nejvyšším rozdílem v počtu nezaměstnaných osob sledovaných v rámci výběrového šetření pracovních sil a registrovaných na úřadech práce.

Růst objemu mezd a platů byl mírně vyšší než očekávaný (o 0,5 p. b.), na což mělo vliv několik protichůdných faktorů – vyšší růst reálné produktivity práce a nižší průměrná míra inflace. Nezanedbatelnou roli sehrál také statistický efekt masivní „daňové optimalizace“ v důsledku zavedení solidární přírážky k dani z příjmů od roku 2013, týkající se zaměstnanců s ročními příjmy vyššími než 48násobek průměrné měsíční mzdy. Vyšší než dříve odhadovaný vliv přesunu výplaty mimořádných odměn na konci roku 2012 se pak projevila vyšším meziročním nárůstem v 1. čtvrtletí roku 2014. Naopak již zmíněný zvýšený podíl méně placených úvazků působil ve směru nižšího růstu objemu mezd.

V roce 2014 dosáhl deficit vládního sektoru 2,0 % HDP (metodika ESA 2010) oproti predikovaným 2,9 % HDP (metodika ESA 95). Při abstrahování od metodických změn v rámci přechodu na nový systém ESA 2010 přispělo k nižšímu deficitu lepší než očekávané oživení české ekonomiky.

Na saldo vládního sektoru mělo v minulém roce stěžejní vliv několik dalších zásadních faktorů. Mezi jednorázové faktory s negativním vlivem patřila zejména metodická změna související se zahrnutím nových jednotek do vládního sektoru (výplaty Fondu pojištění vkladů za zkrachovalé finanční instituce ve výši cca 0,3 % HDP)

a meziročně nižší inkaso daně z tabákových výrobků v důsledku omezení předzásobení (0,6 % HDP). K vyššímu deficitu dále přispěla vyšší investiční aktivita vládního sektoru (vliv na deficit ve výši cca 0,3 % HDP). Mezi pozitivní jednorázové vlivy pak patřil výnos z prodeje licencí mobilním operátorům (0,2 % HDP).

Tabulky a grafy:

C.1 Ekonomický výkon

Tabulka C.1.1: HDP – užití ve stálých cenách – roční

zřetěžené objemy, referenční rok 2010

		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
								Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč 2010</i>	3 865	3 954	4 031	3 999	3 971	4 050	4 159	4 263	4 360	4 459
	<i>růst v %</i>	-4,8	2,3	2,0	-0,8	-0,7	2,0	2,7	2,5	2,3	2,3
Výdaje domácností na spotřebu ¹⁾	<i>mld. Kč 2010</i>	1 928	1 947	1 952	1 917	1 925	1 957	2 012	2 059	2 104	2 149
	<i>růst v %</i>	-0,7	1,0	0,2	-1,8	0,4	1,7	2,8	2,3	2,2	2,1
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>mld. Kč 2010</i>	807	810	786	778	796	814	827	841	853	865
	<i>růst v %</i>	3,0	0,4	-2,9	-1,0	2,3	2,3	1,7	1,6	1,5	1,3
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč 2010</i>	1 029	1 074	1 094	1 053	1 000	1 030	1 084	1 131	1 169	1 209
	<i>růst v %</i>	-18,1	4,4	1,9	-3,7	-5,1	3,1	5,2	4,4	3,4	3,4
– fixní kapitál	<i>mld. Kč 2010</i>	1 052	1 066	1 077	1 046	1 000	1 044	1 100	1 145	1 182	1 220
	<i>růst v %</i>	-10,1	1,3	1,1	-2,9	-4,4	4,5	5,3	4,2	3,2	3,2
– změna zásob a cenností	<i>mld. Kč 2010</i>	-23	8	17	8	0	-14	-16	-14	-13	-11
Vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2010</i>	2 278	2 616	2 860	2 977	2 986	3 247	3 433	3 638	3 861	4 097
	<i>růst v %</i>	-9,8	14,8	9,3	4,1	0,3	8,8	5,7	6,0	6,1	6,1
Dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2010</i>	2 171	2 494	2 661	2 726	2 734	2 995	3 192	3 404	3 630	3 868
	<i>růst v %</i>	-11,0	14,9	6,7	2,4	0,3	9,5	6,6	6,6	6,6	6,6
Hrubé domácí výdaje	<i>mld. Kč 2010</i>	3 763	3 831	3 832	3 749	3 721	3 802	3 924	4 031	4 128	4 223
	<i>růst v %</i>	-5,5	1,8	0,0	-2,2	-0,7	2,2	3,2	2,7	2,4	2,3
Metodická diskrepance ²⁾	<i>mld. Kč 2010</i>	-6	0	0	-1	-1	-4	-4	-2	2	7
Reálný hrubý domácí důchod	<i>mld. Kč 2010</i>	3 915	3 954	3 988	3 940	3 943	4 070	4 247	4 374	4 480	4 592
	<i>růst v %</i>	-3,7	1,0	0,9	-1,2	0,1	3,2	4,3	3,0	2,4	2,5
Příspěvky k růstu HDP ³⁾											
– hrubé domácí výdaje	<i>proc. body</i>	-5,4	1,7	0,0	-2,1	-0,7	2,0	3,0	2,5	2,2	2,1
– konečná spotřeba	<i>proc. body</i>	0,3	0,6	-0,5	-1,1	0,6	1,3	1,7	1,4	1,3	1,2
– výdaje domácností	<i>proc. body</i>	-0,3	0,5	0,1	-0,9	0,2	0,8	1,4	1,1	1,0	1,0
– výdaje vlády	<i>proc. body</i>	0,6	0,1	-0,6	-0,2	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2
– tvorba hrubého kapitálu	<i>proc. body</i>	-5,6	1,2	0,5	-1,0	-1,3	0,8	1,3	1,1	0,9	0,9
– tvorba fixního kapitálu	<i>proc. body</i>	-2,9	0,4	0,3	-0,8	-1,1	1,1	1,3	1,1	0,8	0,8
– změna zásob	<i>proc. body</i>	-2,7	0,8	0,2	-0,2	-0,2	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
– saldo zahraničního obchodu	<i>proc. body</i>	0,5	0,5	1,9	1,3	0,0	-0,1	-0,3	0,0	0,1	0,1
– saldo zboží	<i>proc. body</i>	0,6	0,8	2,0	1,4	0,1	0,2	-0,3	-0,1	0,0	0,0
– saldo služeb	<i>proc. body</i>	-0,1	-0,3	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Hrubá přidaná hodnota	<i>mld. Kč 2010</i>	3 483	3 583	3 654	3 627	3 606	3 700	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	-5,5	2,9	2,0	-0,7	-0,6	2,6	.	.	.	.
Saldo daní a dotací na produkty	<i>mld. Kč 2010</i>	384	371	378	371	365	354	.	.	.	.

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

¹⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

²⁾ Deterministicky určený vliv používání cen a struktury předchozího roku jako základu pro výpočet reálných přírůstků.

³⁾ Výpočet na základě cen a struktury předchozího roku, kde jsou příspěvky beze zbytku sčitatelné.

Tabulka C.1.2: HDP – užití ve stálých cenách – čtvrtletní
zřetězené objemy, referenční rok 2010

		2014				2015			
		Q1 <i>Předb.</i>	Q2 <i>Předb.</i>	Q3 <i>Předb.</i>	Q4 <i>Předb.</i>	Q1 <i>Odhad</i>	Q2 <i>Predikce</i>	Q3 <i>Predikce</i>	Q4 <i>Predikce</i>
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč 2010</i>	947	1 014	1 035	1 053	967	1 042	1 060	1 090
	<i>růst v %</i>	2,3	2,1	2,5	1,2	2,1	2,7	2,4	3,5
	<i>růst v % ¹⁾</i>	2,3	2,1	2,2	1,4	2,1	2,7	3,0	3,2
	<i>mezičtvrtletní růst v % ¹⁾</i>	0,3	0,3	0,4	0,4	1,0	0,8	0,7	0,6
Výdaje domácností na spotřebu ²⁾	<i>mld. Kč 2010</i>	459	487	502	509	474	500	514	523
	<i>růst v %</i>	0,9	1,6	2,2	2,0	3,3	2,8	2,4	2,8
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>mld. Kč 2010</i>	187	198	197	232	190	202	200	236
	<i>růst v %</i>	0,8	3,0	0,5	4,3	1,8	1,7	1,6	1,6
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč 2010</i>	213	260	285	273	214	275	298	297
	<i>růst v %</i>	1,5	8,9	4,1	-1,9	0,4	5,8	4,8	8,8
– fixní kapitál	<i>mld. Kč 2010</i>	231	249	271	293	242	263	282	312
	<i>růst v %</i>	3,0	5,1	6,4	3,4	4,8	5,4	4,1	6,7
– změna zásob a cenností	<i>mld. Kč 2010</i>	-18	11	13	-20	-28	12	16	-16
Vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2010</i>	795	812	802	838	843	858	847	885
	<i>růst v %</i>	11,6	8,7	8,2	6,7	6,0	5,6	5,6	5,7
Dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2010</i>	707	742	750	797	755	792	798	849
	<i>růst v %</i>	11,1	11,7	8,4	7,4	6,8	6,7	6,4	6,5
Metodická diskrepance ³⁾	<i>mld. Kč 2010</i>	0	-1	-1	-2	1	-1	-2	-3
Reálný hrubý domácí důchod	<i>mld. Kč 2010</i>	950	1 022	1 041	1 057	979	1 065	1 087	1 116
	<i>růst v %</i>	3,7	3,9	3,7	1,7	3,0	4,1	4,4	5,6
Hrubá přidaná hodnota	<i>mld. Kč 2010</i>	871	930	942	957	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	2,3	2,4	2,9	2,8	.	.	.	.
	<i>růst v % ¹⁾</i>	2,2	2,5	2,7	3,0	.	.	.	.
	<i>mezičtvrtletní růst v % ¹⁾</i>	0,7	0,5	0,5	1,2	.	.	.	.
Saldo daní a dotací na produkty	<i>mld. Kč 2010</i>	78	86	93	97	.	.	.	.

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty
¹⁾ Z dat očištěných o sezóny a počet pracovních dnů.

²⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

³⁾ Deterministicky určený vliv používání cen a struktury předchozího roku jako základu pro výpočet reálných přírůstků.

Tabulka.C.1.3: HDP – užití v běžných cenách – roční

		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
								Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	mld. Kč	3 922	3 954	4 022	4 048	4 086	4 266,1	4 467	4 644	4 816	5 002
	růst v %	-2,3	0,8	1,7	0,6	1,0	4,4	4,7	4,0	3,7	3,8
Výdaje domácností na spotřebu ¹⁾	mld. Kč	1 918	1 947	1 984	1 998	2 026	2 068	2 129	2 211	2 301	2 394
	růst v %	0,2	1,5	1,9	0,7	1,4	2,0	3,0	3,8	4,1	4,0
Výdaje vládních inst. na spotřebu	mld. Kč	812	810	792	783	802	835	853	869	889	909
	růst v %	6,0	-0,3	-2,2	-1,1	2,4	4,1	2,2	1,9	2,3	2,2
Tvorba hrubého kapitálu	mld. Kč	1 040	1 074	1 088	1 066	1 022	1 071	1 135	1 194	1 243	1 296
	růst v %	-16,8	3,3	1,2	-2,0	-4,1	4,8	6,0	5,1	4,1	4,3
– fixní kapitál	mld. Kč	1 063	1 066	1 069	1 055	1 019	1 081	1 146	1 205	1 255	1 306
	růst v %	-8,7	0,2	0,3	-1,3	-3,4	6,1	6,0	5,1	4,1	4,1
– změna zásob a cenností	mld. Kč	-24	8	19	11	3	-10	-11	-11	-12	-10
Saldo zahraničního obchodu	mld. Kč	152	123	159	200	235	292	350	371	383	403
– vývoz zboží a služeb	mld. Kč	2 307	2 616	2 881	3 098	3 155	3 568	3 805	4 048	4 321	4 613
	růst v %	-9,3	13,4	10,1	7,5	1,8	13,1	6,6	6,4	6,8	6,8
– dovoz zboží a služeb	mld. Kč	2 154	2 494	2 722	2 897	2 919	3 275	3 455	3 677	3 938	4 210
	růst v %	-12,3	15,8	9,1	6,4	0,8	12,2	5,5	6,4	7,1	6,9
Hrubý národní důchod ²⁾	mld. Kč	3 646	3 656	3 713	3 793	3 798	3 978	4 152	4 294	4 429	4 577
	růst v %	-2,9	0,3	1,6	2,1	0,1	4,7	4,4	3,4	3,2	3,3
Saldo prvotních důchodů ³⁾	mld. Kč	-276	-297	-309	-255	-288	-288	-315	-350	-387	-424

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

¹⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

²⁾ Hrubý národní důchod je součtem HDP a salda čistých prvotních důchodů se zahraničím. Představuje úhrn prvotních příjmových důchodů rezidentů (náhrady zaměstnancům, čisté daně na výrobu a dovoz, důchody z vlastnictví, hrubý provozní přebytek a smíšený důchod).

³⁾ Saldo čistých prvotních důchodů rezidentů ve vztahu k zahraničí je součtem rozdílů přijatých a vyplacených mezd a důchodů z vlastnictví (úroků, dividend a reinvestovaných zisků z aktiv vlastněných nerezidenty). Věcně odpovídá bilanci výnosů platební bilance.

Tabulka C.1.4: HDP – užití v běžných cenách – čtvrtletní

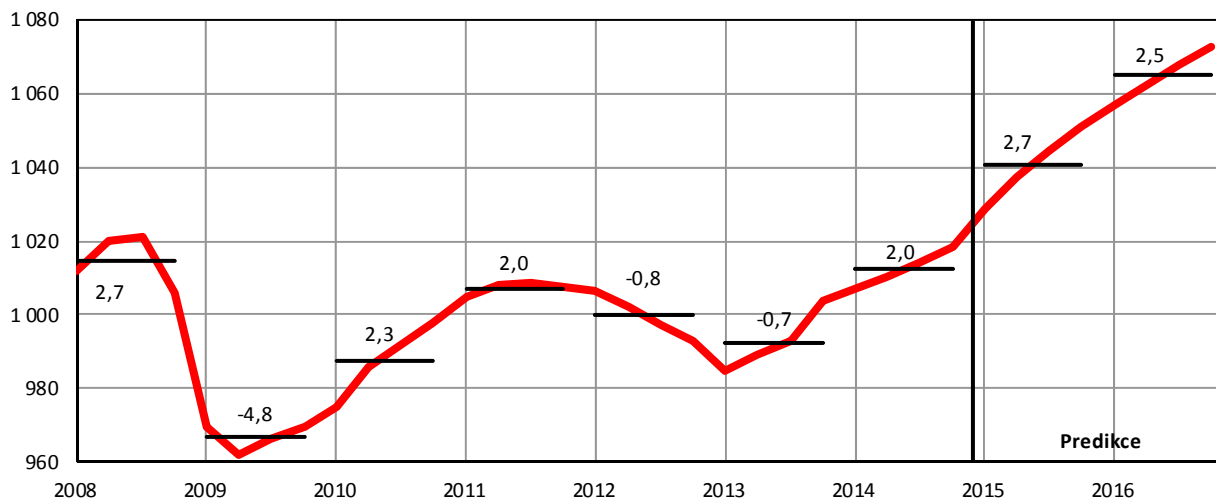
		2014				2015			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
Hrubý domácí produkt	mld. Kč	987	1 068	1 093	1 118	1 021	1 117	1 143	1 185
	růst v %	4,6	4,9	5,2	3,0	3,5	4,5	4,6	6,0
Výdaje domácností na spotřebu ¹⁾	mld. Kč	483	514	531	539	499	529	545	556
	růst v %	1,2	1,9	2,6	2,3	3,3	2,9	2,6	3,0
Výdaje vládních inst. na spotřebu	mld. Kč	187	201	201	246	191	206	206	250
	růst v %	2,6	4,4	2,6	6,2	2,5	2,5	2,3	1,7
Tvorba hrubého kapitálu	mld. Kč	219	270	297	286	223	287	312	314
	růst v %	1,9	10,5	6,6	0,4	1,8	6,4	5,0	9,8
– fixní kapitál	mld. Kč	238	257	281	305	250	274	295	328
	růst v %	4,1	6,3	8,7	5,2	4,8	6,4	5,0	7,6
– změna zásob a cenností	mld. Kč	-19	12	16	-19	-26	13	17	-14
Saldo zahraničního obchodu	mld. Kč	98	84	63	48	108	95	81	66
– vývoz zboží a služeb	mld. Kč	872	891	885	919	934	953	938	979
	růst v %	16,8	13,2	13,7	9,2	7,1	6,9	6,0	6,5
– dovoz zboží a služeb	mld. Kč	774	807	822	872	826	858	857	914
	růst v %	14,2	13,8	12,2	9,1	6,8	6,3	4,3	4,8

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

¹⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

Graf C.1.1: Hrubý domácí produkt (reálný)

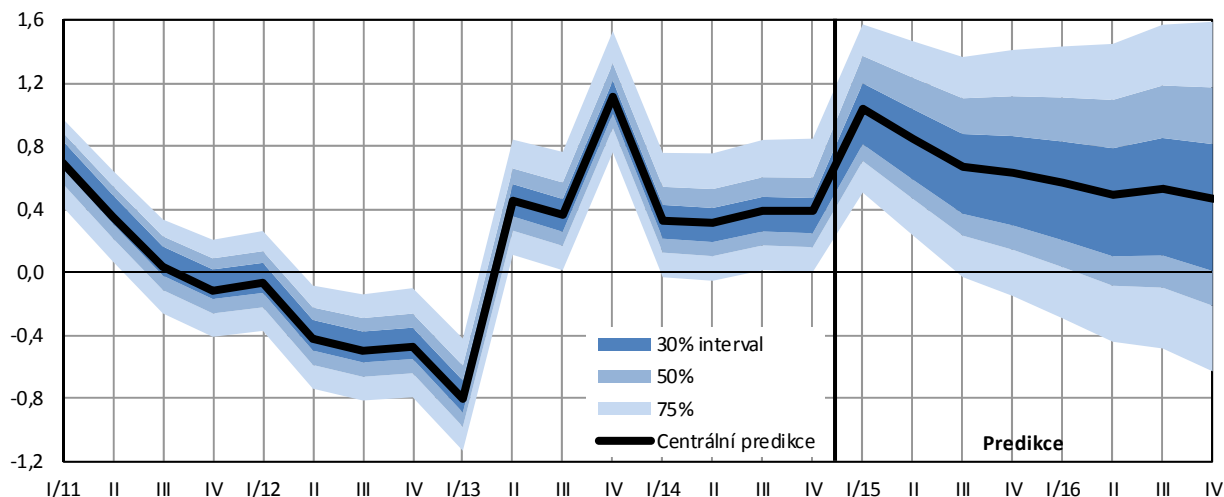
zřetězené objemy, mld. Kč s. c. roku 2010, sezónně očištěno, míra růstu v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.1.2: Hrubý domácí produkt (reálný)

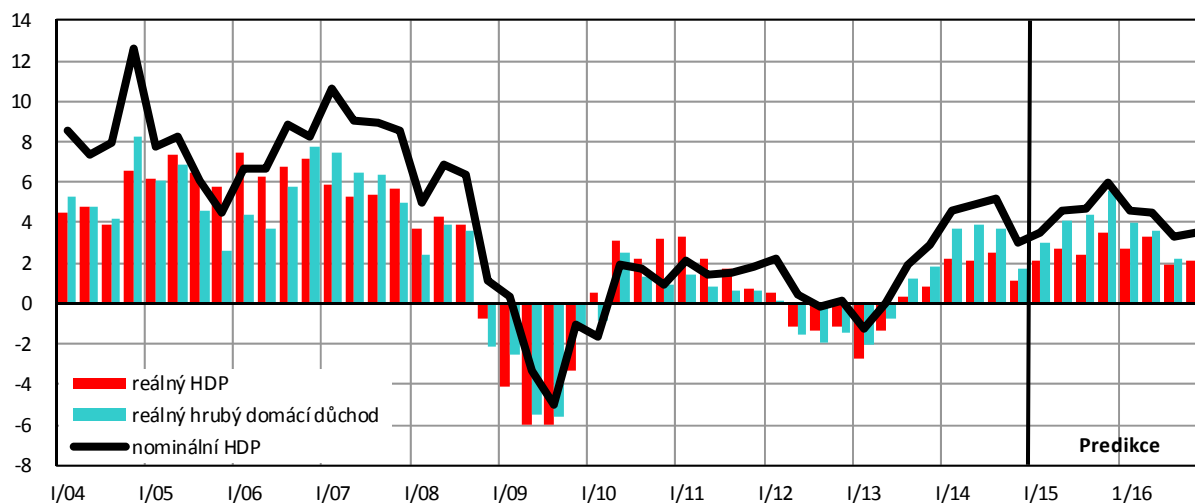
sezónně očištěno, mezičtvrtletní růst v %, rozložení pravděpodobností za minulost je dáno skutečným rozložením revizí, rozložení za budoucnost je dáno výsledky predikcí MF ČR

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.1.3: Hrubý domácí produkt a reálný hrubý domácí důchod

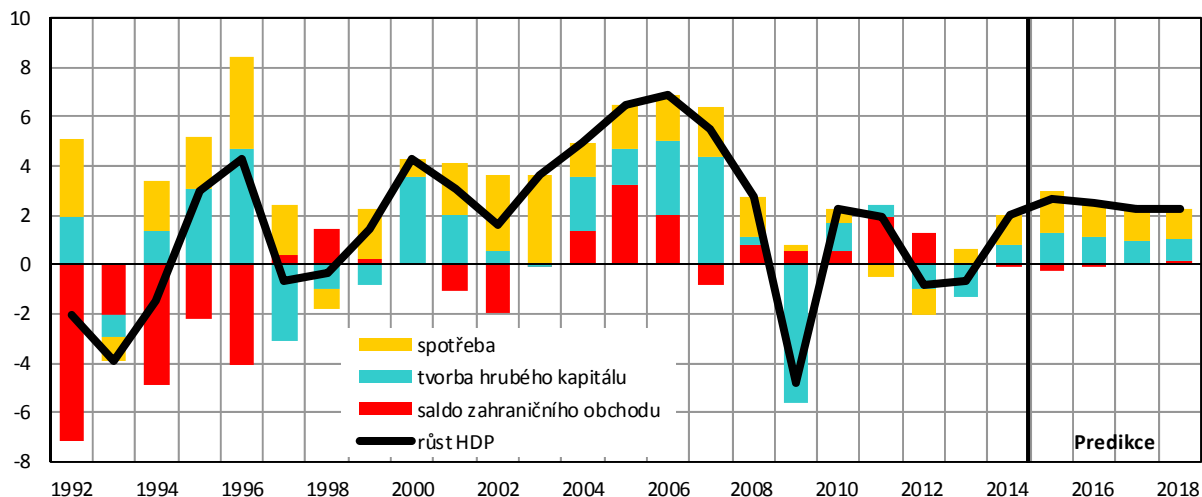
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.1.4: Hrubý domácí produkt

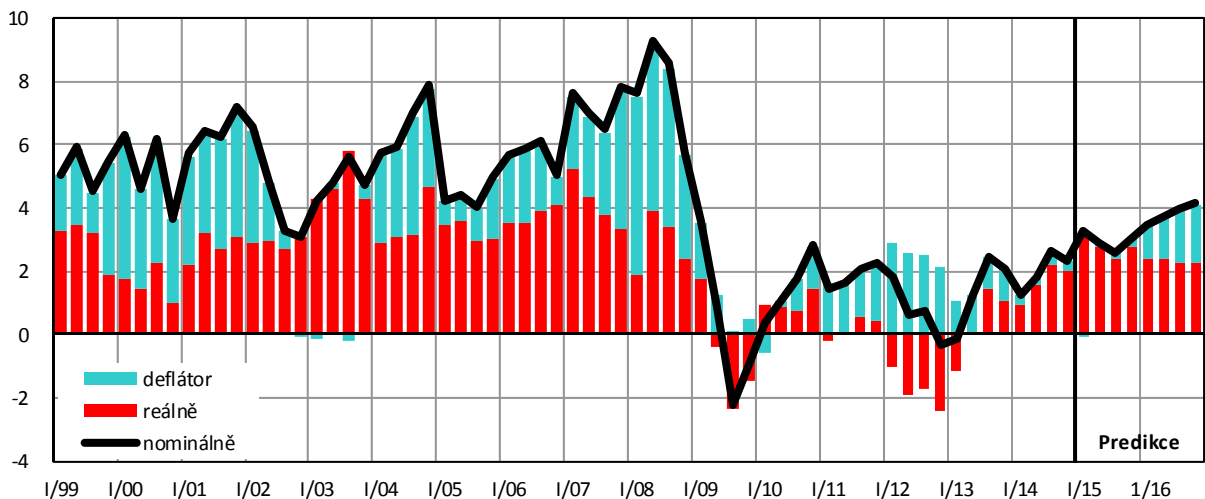
rozklad meziročního růstu reálného HDP, růst HDP v %, příspěvky v procentních bodech

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.1.5: Spotřeba domácností (včetně neziskových institucí)

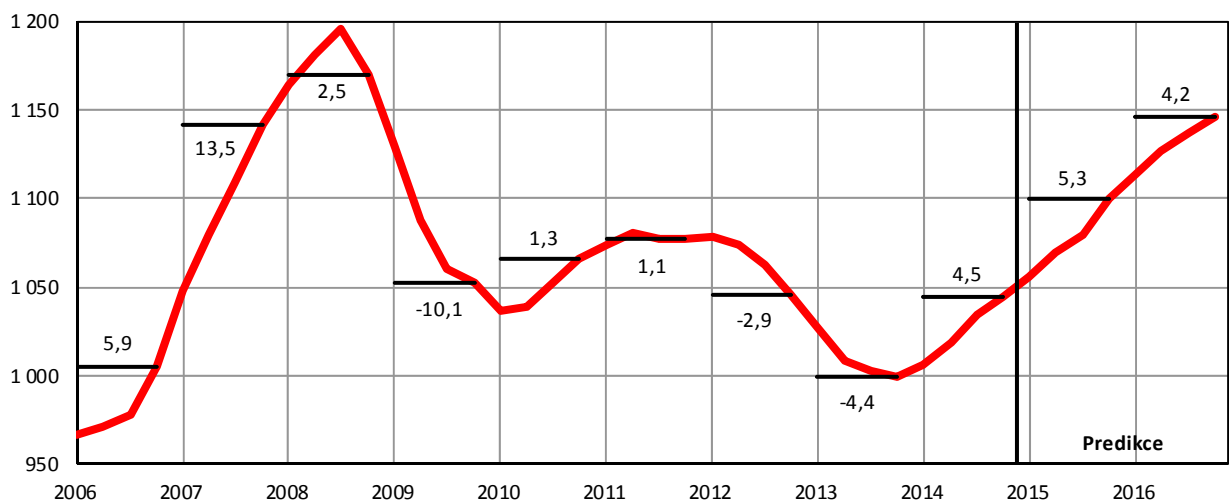
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.1.6: Tvorba hrubého fixního kapitálu

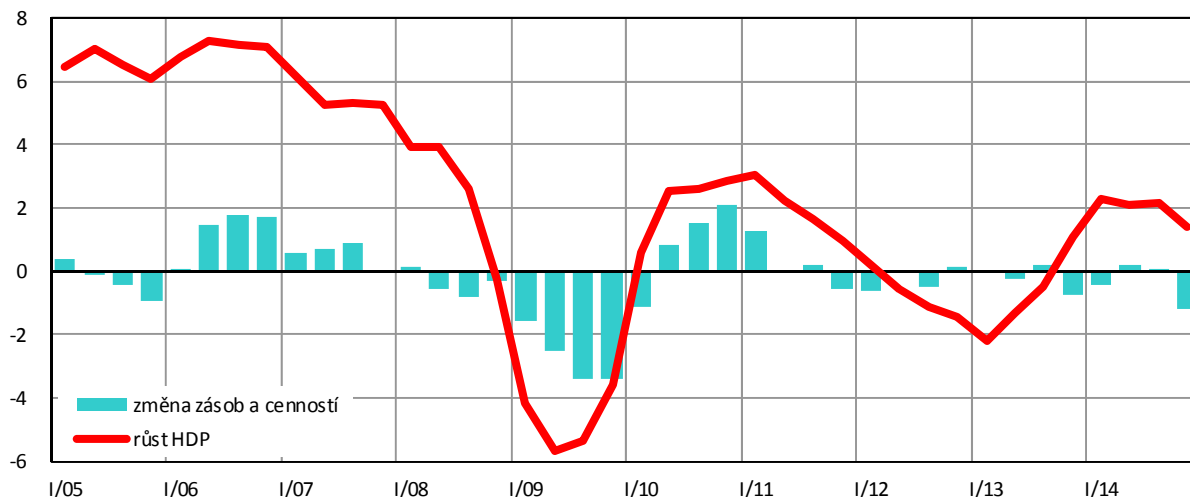
roční klouzavé úhrny, mld. Kč s. c. roku 2010, míra růstu v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.1.7: Změna zásob a cenností (reálně)

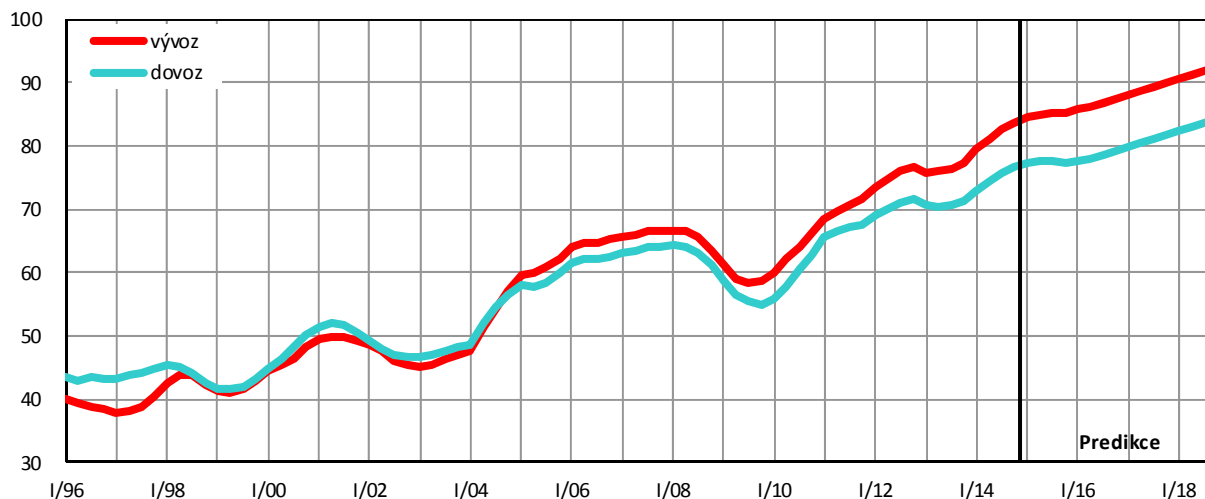
sezónně očištěno, meziroční růst HDP v %, příspěvky v procentních bodech

Zdroj dat: ČSÚ

Graf C.1.8: Poměr vývozu a dovozu zboží a služeb k HDP (v běžných cenách)

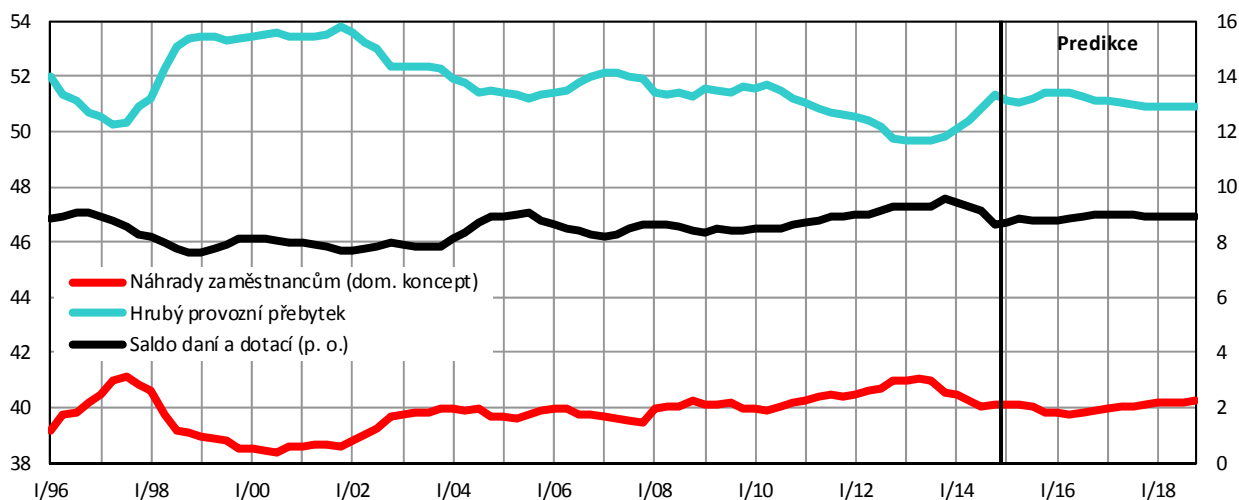
z ročních klouzavých úhrnů, v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.1.9: Důchodová struktura HDP

z ročních klouzavých úhrnů, v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Tabulka C.1.5: HDP – důchodová struktura – roční

		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
								Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
HDP	mld. Kč	3 922	3 954	4 022	4 048	4 086	4 266	4 467	4 644	4 816	5 002
	růst v %	-2,3	0,8	1,7	0,6	1,0	4,4	4,7	4,0	3,7	3,8
Saldo daní a dotací	mld. Kč	329	341	360	376	392	367	390	417	431	445
	růst v %	-2,9	3,5	5,7	4,4	4,2	-6,4	6,4	6,7	3,4	3,3
– Daně z výroby a dovozu	mld. Kč	430	447	488	507	532	523	.	.	.	.
	růst v %	1,5	4,0	9,0	4,1	4,8	-1,6	.	.	.	.
– Dotace na výrobu	mld. Kč	101	107	127	131	140	156	.	.	.	.
	růst v %	19,4	5,7	19,6	3,1	6,3	12,0	.	.	.	.
Náhrady zaměstnancům	mld. Kč	1 569	1 589	1 626	1 658	1 658	1 711	1 779	1 852	1 933	2 013
domácí	růst v %	-3,0	1,3	2,3	2,0	0,0	3,2	4,0	4,1	4,4	4,1
– Mzdy a platy domácích	mld. Kč	1 202	1 209	1 236	1 262	1 257	1 296	1 348	1 404	1 461	1 522
	růst v %	-2,0	0,6	2,2	2,1	-0,4	3,1	4,0	4,1	4,1	4,1
– Příspěvky na sociální zabezpečení placené zaměstnavatelem	mld. Kč	367	380	390	396	401	414	431	449	472	491
	růst v %	-6,1	3,7	2,5	1,6	1,3	3,3	4,0	4,1	5,1	4,1
Hrubý provozní přebytek	mld. Kč	2 024	2 024	2 037	2 014	2 036	2 189	2 297	2 375	2 452	2 544
	růst v %	-1,7	0,0	0,6	-1,1	1,1	7,5	5,0	3,4	3,3	3,7
– Spotřeba fixního kapitálu	mld. Kč	841	850	863	880	905	933	971	1 008	1 045	1 083
	růst v %	3,6	1,0	1,6	1,9	2,9	3,0	4,1	3,8	3,6	3,7
– Čistý provozní přebytek	mld. Kč	1 183	1 174	1 173	1 135	1 131	1 256	1 326	1 366	1 408	1 461
	růst v %	-5,2	-0,8	-0,1	-3,3	-0,3	11,0	5,6	3,0	3,0	3,8

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Tabulka C.1.6: HDP – důchodová struktura – čtvrtletní

		2014				2015			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
HDP	mld. Kč	987	1 068	1 093	1 118	1 021	1 117	1 143	1 185
	růst v %	4,6	4,9	5,2	3,0	3,5	4,5	4,6	6,0
Saldo daní a dotací	mld. Kč	78	96	107	87	86	105	109	90
	růst v %	-4,6	0,6	-1,5	-18,9	10,3	10,1	2,5	3,5
Náhrady zaměstnancům	mld. Kč	412	424	422	453	427	441	440	471
domácí	růst v %	3,5	3,0	2,6	3,6	3,8	3,9	4,1	4,1
– Mzdy a platy domácích	mld. Kč	311	321	320	344	323	333	333	359
	růst v %	3,3	2,9	2,4	3,8	3,8	3,9	4,1	4,1
– Příspěvky na sociální zabezpečení placené zaměstnavatelem	mld. Kč	101	103	102	108	105	107	106	113
	růst v %	3,9	3,1	3,2	3,1	3,8	3,9	4,1	4,1
Hrubý provozní přebytek	mld. Kč	498	549	564	579	508	571	595	624
	růst v %	7,3	7,2	8,7	6,8	2,1	4,1	5,5	7,8

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

C.2 Ceny

Tabulka C.2.1: Ceny – roční

		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
								Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Spotřebitelské ceny											
průměr roku	<i>průměr 2005=100</i>	113,3	114,9	117,1	121,0	122,7	123,2	123,5	125,3	127,6	130,0
–průměrná míra inflace	<i>růst v %</i>	1,0	1,5	1,9	3,3	1,4	0,4	0,3	1,5	1,8	1,9
prosinec	<i>průměr 2005=100</i>	112,9	115,5	118,3	121,1	122,8	122,9	123,7	125,9	128,3	130,7
	<i>růst v %</i>	1,0	2,3	2,4	2,4	1,4	0,1	0,6	1,8	1,8	1,9
z toho příspěvek											
–administrativních opatření ¹⁾	<i>proc. body</i>	1,0	1,6	1,2	2,2	1,0	-0,2	-0,1	0,3	0,2	0,3
–tržního růstu	<i>proc. body</i>	0,0	0,7	1,2	0,1	0,4	0,3	0,7	1,5	1,6	1,6
HICP	<i>průměr 2005=100</i>	112,4	113,7	116,2	120,3	121,9	122,4	122,7	124,4	126,6	129,0
	<i>růst v %</i>	0,6	1,2	2,1	3,5	1,4	0,4	0,2	1,4	1,8	1,9
Nabídkové ceny bytů											
	<i>průměr 2010=100</i>	104,3	100,0	95,1	96,1	97,2	100,7	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	-2,7	-4,1	-4,9	1,1	1,1	3,6	.	.	.	.
Deflátory											
HDP	<i>průměr 2010=100</i>	101,5	100,0	99,8	101,2	102,9	105,3	107,4	108,9	110,5	112,2
	<i>růst v %</i>	2,6	-1,5	-0,2	1,4	1,7	2,4	1,9	1,4	1,4	1,5
Hrubé domácí výdaje	<i>průměr 2010=100</i>	100,2	100,0	100,8	102,6	103,5	104,5	104,9	106,0	107,4	108,9
	<i>růst v %</i>	1,5	-0,2	0,8	1,8	0,8	1,0	0,4	1,0	1,3	1,4
Spotřeba domácností ²⁾	<i>průměr 2010=100</i>	99,5	100,0	101,6	104,2	105,3	105,6	105,8	107,4	109,3	111,4
	<i>růst v %</i>	0,9	0,5	1,6	2,5	1,0	0,3	0,2	1,5	1,8	1,9
Spotřeba vlády	<i>průměr 2010=100</i>	100,6	100,0	100,8	100,7	100,8	102,6	103,1	103,4	104,2	105,1
	<i>růst v %</i>	2,9	-0,6	0,8	-0,1	0,1	1,8	0,5	0,3	0,8	0,8
Tvorba fixního kapitálu	<i>průměr 2010=100</i>	101,1	100,0	99,2	100,9	101,9	103,5	104,3	105,2	106,1	107,1
	<i>růst v %</i>	1,5	-1,1	-0,8	1,7	1,1	1,6	0,7	0,9	0,9	0,9
Vývoz zboží a služeb	<i>průměr 2010=100</i>	101,2	100,0	100,7	104,0	105,7	109,9	110,8	111,3	111,9	112,6
	<i>růst v %</i>	0,5	-1,2	0,7	3,3	1,6	4,0	0,9	0,4	0,6	0,6
Dovoz zboží a služeb	<i>průměr 2010=100</i>	99,2	100,0	102,3	106,3	106,8	109,4	108,2	108,0	108,5	108,8
	<i>růst v %</i>	-1,5	0,8	2,3	3,9	0,5	2,4	-1,0	-0,2	0,4	0,3
Směnné relace	<i>průměr 2010=100</i>	102,0	100,0	98,5	97,9	99,0	100,5	102,4	103,0	103,2	103,4
	<i>růst v %</i>	2,0	-2,0	-1,5	-0,6	1,1	1,5	1,9	0,6	0,2	0,2

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

¹⁾ Změna regulovaných cen (dle výkaznictví ČSÚ) a nepřímých daní.

²⁾ Včetně spotřeby neziskových institucí.

Tabulka C.2.2: Ceny – čtvrtletní

		2014				2015			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
Spotřebitelské ceny (prům. čtvrtletí)	<i>průměr 2005=100</i>	123,0	123,2	123,3	123,1	123,2	123,6	123,7	123,6
	<i>růst v %</i>	0,2	0,2	0,6	0,5	0,2	0,4	0,3	0,4
z toho příspěvek									
– administrativních opatření ¹⁾	<i>proc. body</i>	-0,6	-0,5	-0,3	-0,3	0,2	0,3	0,0	-0,1
– tržního růstu cen	<i>proc. body</i>	0,8	0,7	0,9	0,8	0,0	0,1	0,3	0,5
HICP	<i>průměr 2005=100</i>	122,3	122,5	122,7	122,3	122,3	122,8	122,9	122,8
	<i>růst v %</i>	0,3	0,2	0,7	0,5	0,0	0,2	0,2	0,4
Nabídkové ceny bytů	<i>průměr 2010=100</i>	99,3	100,6	101,9	101,2	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	3,0	4,1	4,6	2,7	.	.	.	.
Deflátoři									
HDP	<i>průměr 2010=100</i>	104,3	105,3	105,5	106,2	105,6	107,2	107,9	108,7
	<i>růst v %</i>	2,3	2,7	2,7	1,8	1,3	1,8	2,2	2,4
Hrubé domácí výdaje	<i>průměr 2010=100</i>	103,5	104,2	104,6	105,6	104,0	104,6	104,9	106,0
	<i>růst v %</i>	0,6	0,8	1,3	1,2	0,5	0,4	0,3	0,4
Spotřeba domácností ²⁾	<i>průměr 2010=100</i>	105,3	105,5	105,9	105,8	105,2	105,7	106,1	106,1
	<i>růst v %</i>	0,3	0,2	0,4	0,3	0,0	0,2	0,2	0,3
Spotřeba vlády	<i>průměr 2010=100</i>	100,0	101,6	102,1	105,9	100,6	102,3	102,8	106,0
	<i>růst v %</i>	1,8	1,3	2,1	1,8	0,7	0,7	0,6	0,1
Tvorba fixního kapitálu	<i>průměr 2010=100</i>	103,1	103,2	103,7	104,1	103,1	104,2	104,5	105,0
	<i>růst v %</i>	1,1	1,2	2,1	1,8	0,0	1,0	0,8	0,9
Vývoz zboží a služeb	<i>průměr 2010=100</i>	109,7	109,7	110,3	109,7	110,9	111,1	110,8	110,6
	<i>růst v %</i>	4,6	4,1	5,1	2,3	1,1	1,3	0,4	0,8
Dovoz zboží a služeb	<i>průměr 2010=100</i>	109,5	108,8	109,7	109,4	109,5	108,4	107,5	107,7
	<i>růst v %</i>	2,8	1,9	3,5	1,6	0,0	-0,4	-2,0	-1,6
Směnné relace	<i>průměr 2010=100</i>	100,2	100,8	100,6	100,2	101,3	102,5	103,0	102,7
	<i>růst v %</i>	1,8	2,2	1,6	0,7	1,1	1,7	2,4	2,5

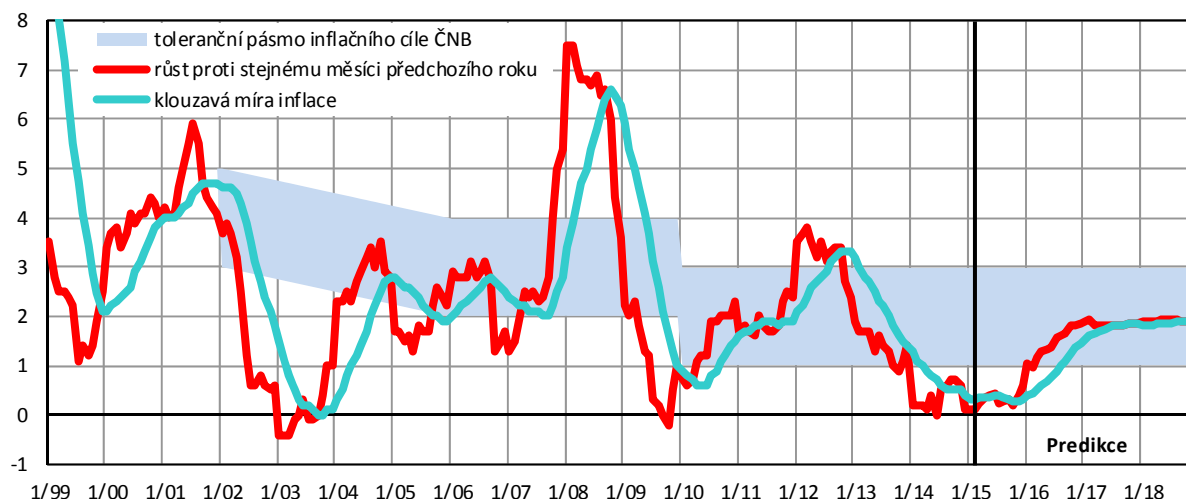
Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

¹⁾ Změna regulovaných cen (dle výkaznictví ČSÚ) a nepřímých daní.

²⁾ Včetně spotřeby neziskových institucí.

Graf C.2.1: Spotřebitelské ceny

meziroční růst v %

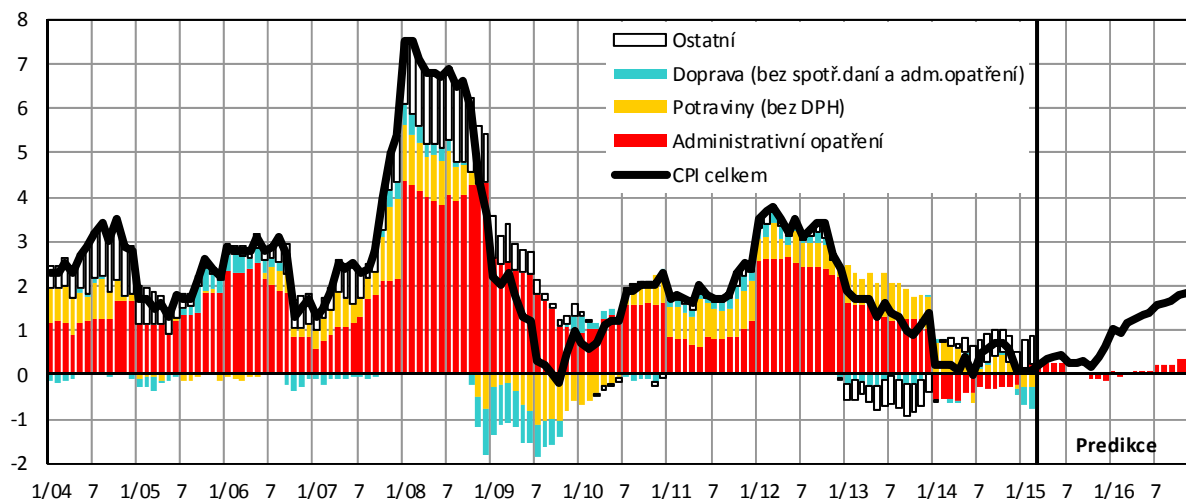

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

Pozn.: Pro roky 2002–2005 představuje zvýrazněná oblast cílové pásmo pro celkovou inflaci, od roku 2006 se již jedná o toleranční pásmo bodového inflačního cíle.

Graf C.2.2: Spotřebitelské ceny

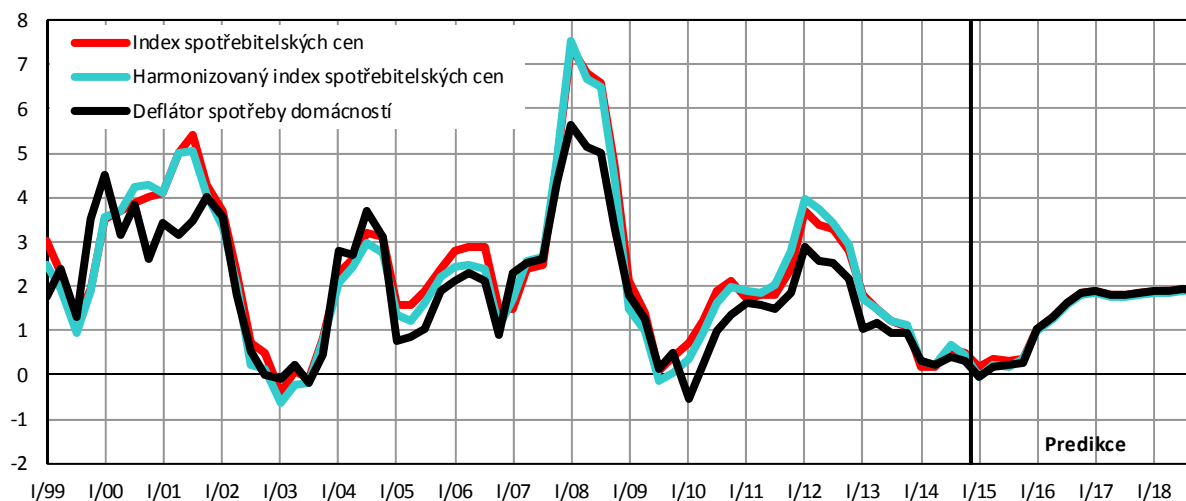
rozklad meziročního růstu CPI, příspěvky v procentních bodech, růst CPI v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.2.3: Indikátory spotřebitelských cen

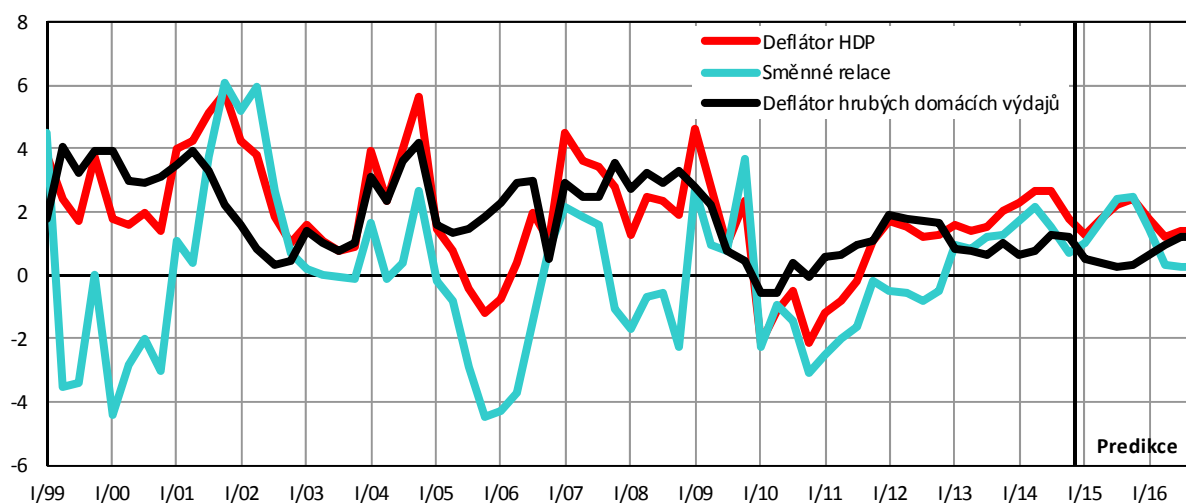
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Graf C.2.4: Deflátor HDP

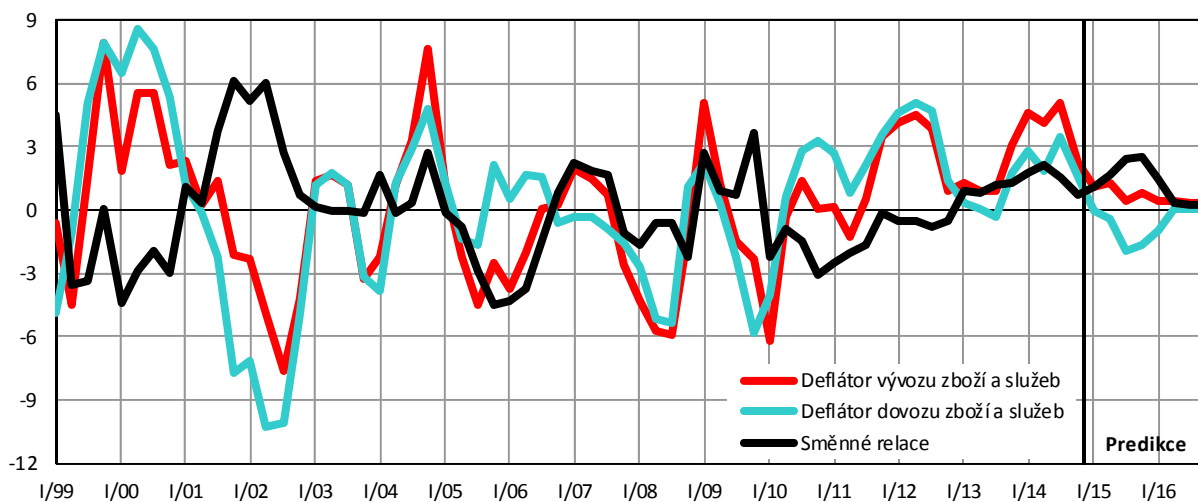
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.2.5: Směnné relace

meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

C.3 Trh práce

Tabulka C.3.1: Trh práce – roční

		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
								Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Výběrové šetření pracovních sil – ČSÚ											
Zaměstnanost ¹⁾	prům. v tis.osob	4 934	4 885	4 872	4 890	4 937	4 974	5 011	5 019	5 025	5 028
	růst v %	-1,4	-1,0	0,4	0,4	1,0	0,8	0,7	0,2	0,1	0,1
– zaměstnanci ²⁾	prům. v tis.osob	4 107	4 019	3 993	3 990	4 055	4 079	4 111	4 118	4 124	4 127
	růst v %	-2,1	-2,1	0,0	-0,1	1,6	0,6	0,8	0,2	0,1	0,1
– podnikatelé ³⁾	prům. v tis.osob	827	866	880	901	882	895	900	901	901	901
	růst v %	2,5	4,7	2,0	2,4	-2,1	1,5	0,6	0,1	0,0	0,0
Nezaměstnanost	prům. v tis.osob	352	384	351	367	369	324	300	293	288	284
Míra nezaměstnanosti	průměr v %	6,7	7,3	6,7	7,0	7,0	6,1	5,7	5,5	5,4	5,3
Dlouhodobá nezaměstnanost ⁴⁾	prům. v tis.osob	109	160	144	161	163	141	.	.	.	.
Pracovní síla	prům. v tis.osob	5 286	5 269	5 223	5 257	5 306	5 298	5 311	5 312	5 313	5 311
	růst v %	1,0	-0,3	-0,2	0,7	0,9	-0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
Populace ve věku 15–64 let	prům. v tis.osob	7 431	7 399	7 295	7 229	7 154	7 081	7 019	6 954	6 891	6 832
	růst v %	0,3	-0,4	-0,7	-0,9	-1,0	-1,0	-0,9	-0,9	-0,9	-0,8
Zaměstnanost / Populace 15–64	průměr v %	66,4	66,0	66,8	67,6	69,0	70,2	71,4	72,2	72,9	73,6
Míra zaměstnanosti 15–64 let ⁵⁾	průměr v %	65,4	65,0	65,7	66,5	67,7	69,0	70,0	70,8	71,5	72,1
Prac.síla / Populace 15–64	průměr v %	71,1	71,2	71,6	72,7	74,2	74,8	75,7	76,4	77,1	77,7
Míra ekon. aktivity 15–64 let ⁶⁾	průměr v %	70,1	70,2	70,5	71,6	72,9	73,5	74,3	75,0	75,7	76,3
Registrovaná nezaměstnanost – MPSV											
Počet nezaměstnaných	prům. v tis.osob	465,6	528,7	507,8	504,7	564,4	561,4	477	431	409	392
Podíl nezaměstnaných osob ⁷⁾	průměr v %	6,1	7,0	6,7	6,8	7,7	7,7	6,5	5,9	5,7	5,5
Mzdy a platy – ČSÚ											
Průměrná hrubá měsíční mzda ⁸⁾											
– nominální	Kč	23 353	23 858	24 452	25 063	25 075	25 681	26 500	27 600	28 700	29 800
	růst v %	3,4	2,2	2,5	2,5	0,0	2,4	3,3	3,9	4,0	4,0
– reálná	Kč 2005	20 612	20 764	20 881	20 713	20 436	20 845	21 500	22 000	22 500	22 900
	růst v %	2,3	0,7	0,6	-0,8	-1,3	2,0	3,0	2,5	2,1	2,1
Medián měsíčních mezd	Kč	19 781	20 294	20 743	20 984	21 155	21 629	.	.	.	.
	růst v %	2,2	2,6	2,2	1,2	0,8	2,2	.	.	.	.
Objem mezd a platů	růst v %	-2,0	0,6	2,2	2,1	-0,4	3,1	4,0	4,1	4,1	4,1
Produktivita práce	růst v %	-3,1	3,4	2,2	-1,2	-1,1	1,6	2,0	2,3	2,2	2,2
Jednotkové náklady práce ⁹⁾	růst v %	2,6	0,0	0,6	2,6	0,5	1,4	1,2	1,6	2,0	1,8
Náhrady zaměstnancům / HDP	%	40,0	40,2	40,4	40,9	40,6	40,1	39,8	39,9	40,1	40,2

Zdroj dat: ČSÚ, MPSV, vlastní propočty

Údaje do roku 2010 včetně navazují na výsledky Sčítání lidu 2001, údaje od roku 2011 na Sčítání lidu 2011.

Rozdíly mezi nezaměstnaností podle VŠPS a podle registrace na úřadech práce vyplývají z odlišné definice obou ukazatelů.

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

⁴⁾ Osoby s délkou trvání nezaměstnanosti delší než 12 měsíců.

⁵⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.

⁶⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let.

⁷⁾ Podíl dosažitelných nezaměstnaných ve věku 15–64 let na celkové populaci v tomto věkovém rozmezí.

⁸⁾ Průměrná mzda se vztahuje na přepočtené počty zaměstnanců v celém národním hospodářství.

⁹⁾ Podíl nominálních náhrad na 1 zaměstnance a reálné produktivity práce.

Tabulka C.3.2: Trh práce – čtvrtletní

		2014				2015			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
<u>Výběrové šetření pracovních sil – ČSÚ</u>									
Zaměstnanost ¹⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	4 923	4 962	4 995	5 017	4 973	5 015	5 027	5 028
	<i>meziroční růst v %</i>	0,8	0,2	0,8	1,2	1,0	1,1	0,6	0,2
	<i>mezičtvrtletní růst v %</i>	0,3	0,0	0,4	0,4	0,1	0,1	0,0	0,0
– zaměstnanci ²⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	4 030	4 064	4 105	4 118	4 072	4 109	4 133	4 129
	<i>růst v %</i>	0,4	-0,2	1,0	1,2	1,1	1,1	0,7	0,3
– podnikatelé ³⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	893	898	890	899	900	906	894	900
	<i>růst v %</i>	2,8	2,2	0,1	1,0	0,8	0,9	0,5	0,1
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis.osob</i>	358	319	313	305	314	291	299	296
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	6,8	6,0	5,9	5,7	5,9	5,5	5,6	5,6
Dlouhodobá nezaměstnanost ⁴⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	147	138	137	141	.	.	.	.
Pracovní síla	<i>průměr v tis.osob</i>	5 281	5 281	5 308	5 322	5 287	5 306	5 326	5 324
	<i>růst v %</i>	0,1	-0,6	-0,3	0,2	0,1	0,5	0,3	0,0
Populace ve věku 15–64 let	<i>průměr v tis.osob</i>	7 103	7 089	7 074	7 060	7 044	7 027	7 011	6 995
	<i>růst v %</i>	-1,1	-1,1	-1,0	-0,9	-0,8	-0,9	-0,9	-0,9
Zaměstnanost / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	69,3	70,0	70,6	71,1	70,6	71,4	71,7	71,9
	<i>meziroční přírůstek</i>	1,3	0,9	1,3	1,4	1,3	1,4	1,1	0,8
Míra zaměstnanosti 15–64 let ⁵⁾	<i>průměr v %</i>	68,1	68,7	69,3	69,8	69,2	70,0	70,3	70,5
	<i>meziroční přírůstek</i>	1,2	0,9	1,3	1,5	1,2	1,3	1,0	0,7
Prac.síla / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	74,4	74,5	75,0	75,4	75,1	75,5	76,0	76,1
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,9	0,4	0,5	0,8	0,7	1,0	0,9	0,7
Míra ekon. aktivity 15–64 let ⁶⁾	<i>průměr v %</i>	73,1	73,2	73,7	74,1	73,7	74,1	74,6	74,7
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,8	0,4	0,5	0,8	0,6	1,0	0,8	0,6
<u>Registrovaná nezaměstnanost – MPSV</u>									
Počet nezaměstnaných	<i>průměr v tis.osob</i>	619,1	565,9	536,6	524,2	546	478	445	440
Podíl nezaměstnaných osob ⁷⁾	<i>průměr v %</i>	8,5	7,8	7,4	7,2	7,5	6,5	6,1	6,0
<u>Mzdy a platy – ČSÚ</u>									
Průměrná hrubá měsíční mzda ⁸⁾									
– nominální	<i>Kč</i>	24 817	25 492	25 213	27 200	25 500	26 300	26 100	28 200
	<i>růst v %</i>	3,3	2,3	1,8	2,3	2,9	3,0	3,5	3,8
– reálná	<i>Kč 2005</i>	20 176	20 692	20 448	22 096	20 700	21 200	21 100	22 800
	<i>růst v %</i>	3,2	2,1	1,2	1,8	2,7	2,6	3,2	3,4
Medián měsíčních mezd	<i>Kč</i>	20 773	21 378	21 516	22 847	.	.	.	.
	<i>růst v %</i>	2,9	1,9	1,5	2,6	.	.	.	.
Objem mezd a platů	<i>růst v %</i>	3,3	2,9	2,4	3,8	3,8	3,9	4,1	4,1

Zdroj dat: ČSÚ, MPSV, vlastní propočty

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

⁴⁾ Osoby s délkou trvání nezaměstnanosti delší než 12 měsíců.

⁵⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.

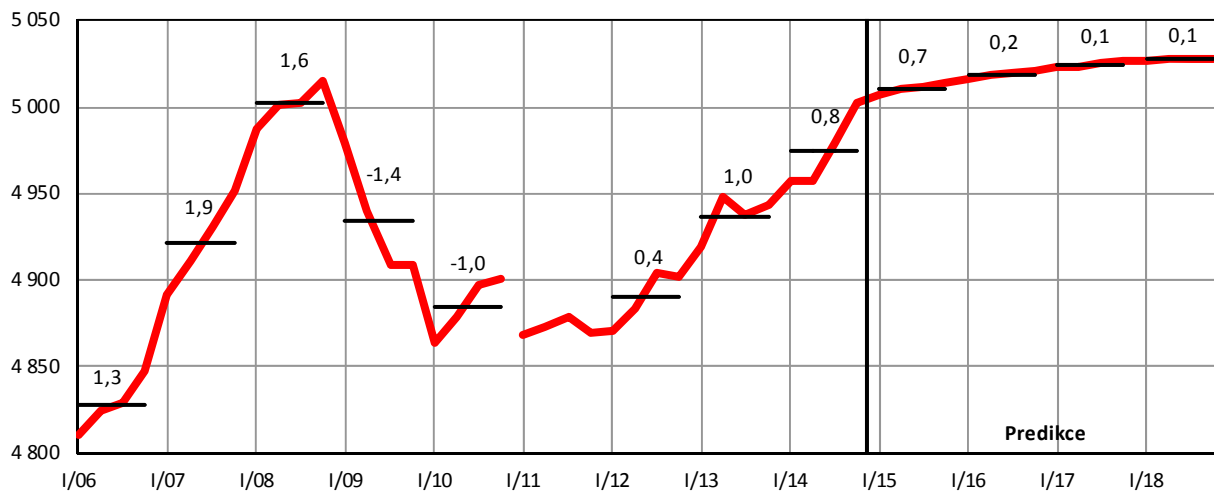
⁶⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let.

⁷⁾ Podíl dosažitelných nezaměstnaných ve věku 15–64 let na celkové populaci v tomto věkovém rozmezí.

⁸⁾ Průměrná mzda se vztahuje na přepočtené počty zaměstnanců v celém národním hospodářství.

Graf C.3.3: Zaměstnanost (VŠPS)

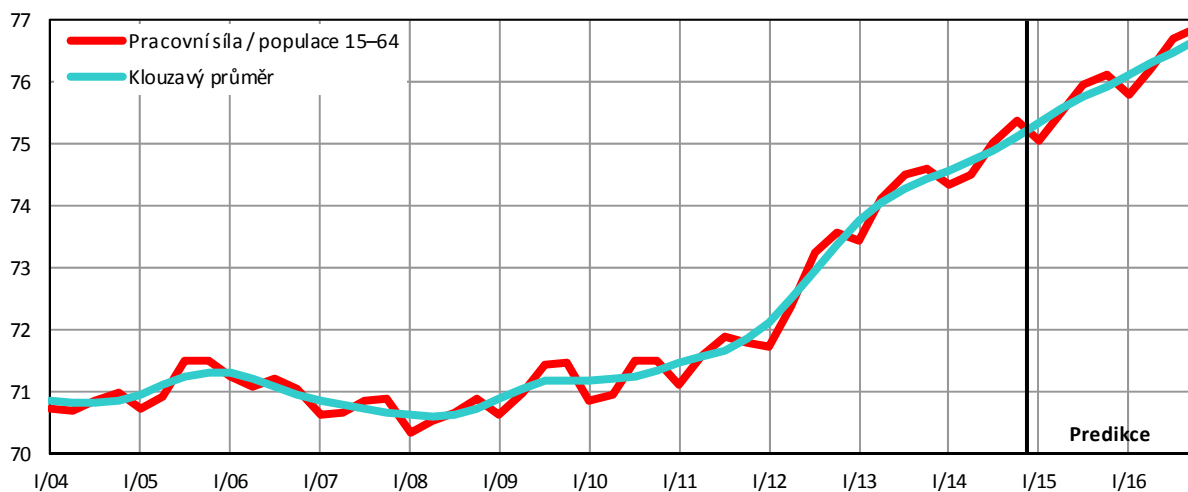
sezónně očištěná data, v tis. osob, míra růstu v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.3.4: Poměr pracovní síly k počtu obyvatel ve věkové skupině 15–64 let

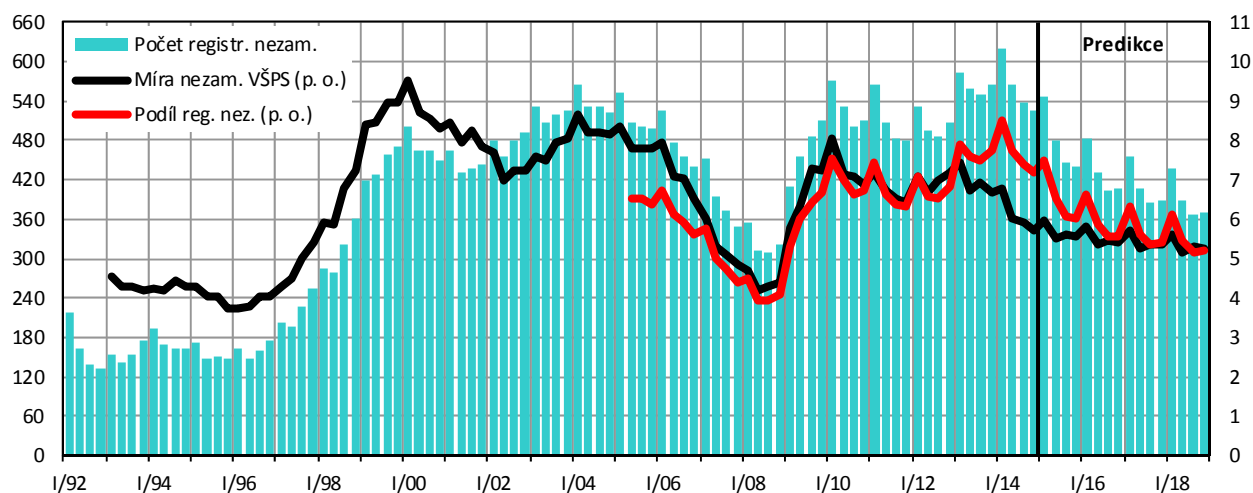
v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.3.5: Nezaměstnanost

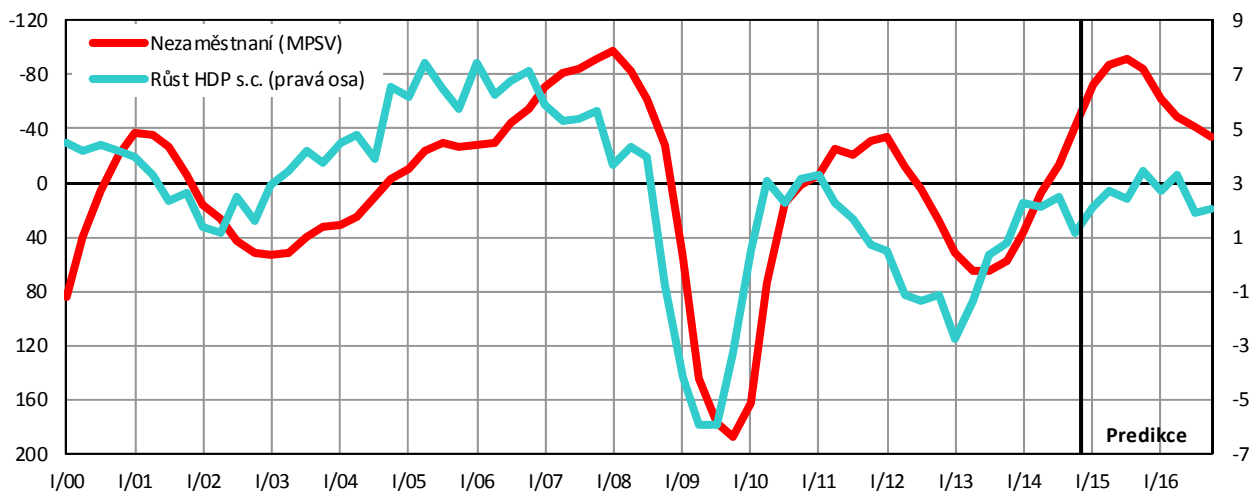
čtvrtletní průměry, v tis. osob, v % (pravá osa)

Zdroj dat: ČSÚ, MPSV, vlastní propočty

Graf C.3.6: Ekonomický výkon a nezaměstnanost

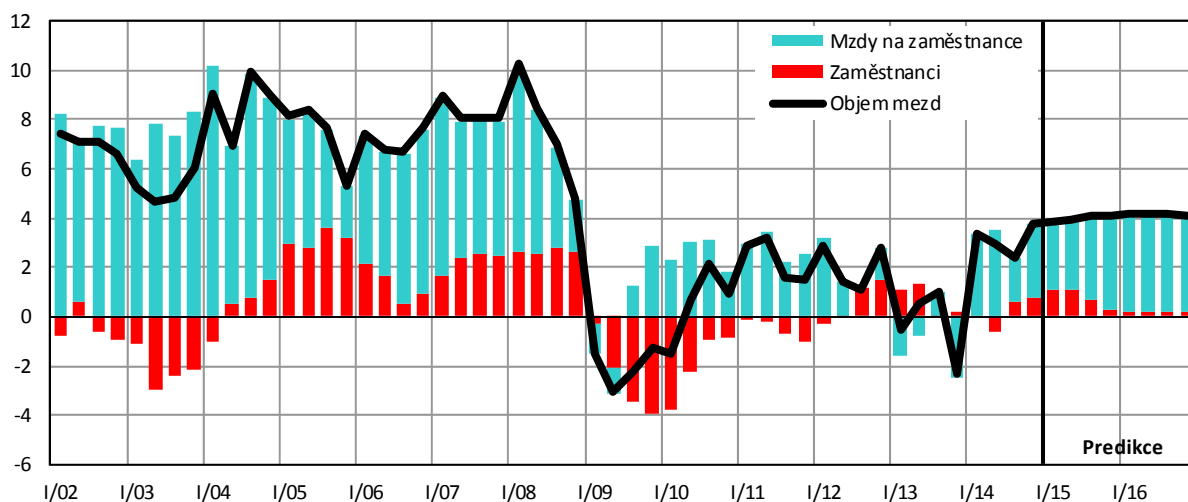
meziroční růst reálného HDP v %, meziroční přírůstky registrované nezaměstnanosti v tis. osob

Zdroj dat: ČSÚ, MPSV, vlastní propočty

Graf C.3.7: Objem mezd a platů – nominální, domácí koncept

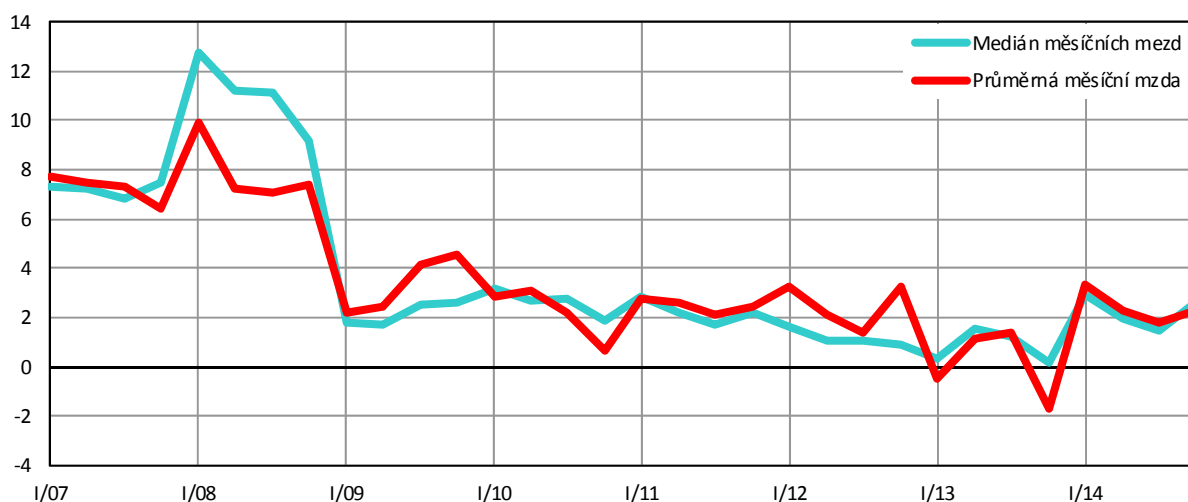
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.3.8: Nominální měsíční mzdy

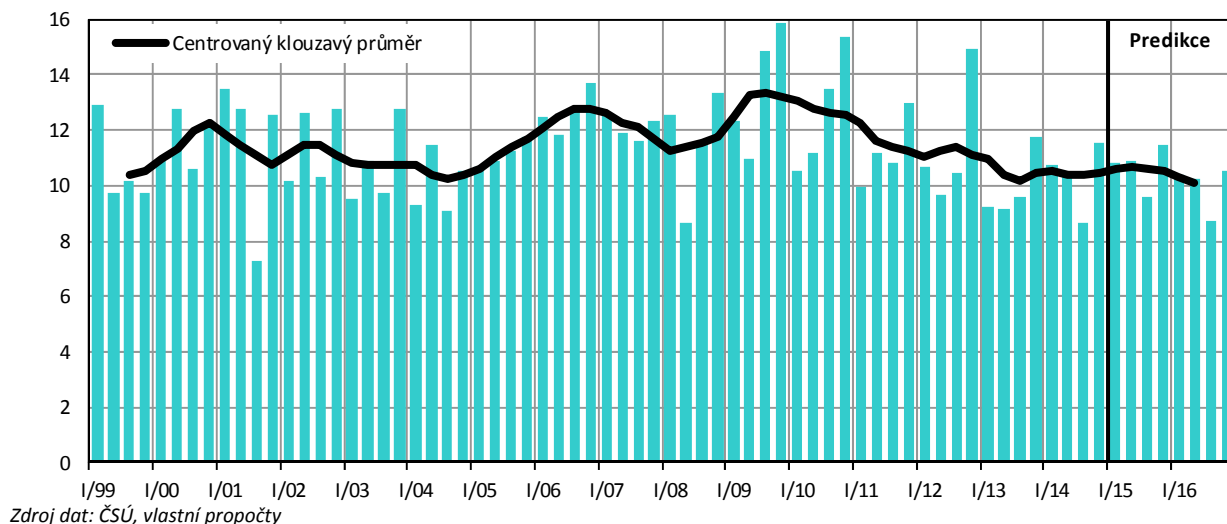
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.3.9: Míra hrubých úspor domácností

v % disponibilního důchodu

Tabulka C.3.3: Účet domácností

			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
										Predikce	Predikce	
Běžné příjmy												
Náhrady zaměstnancům	mld. Kč		1 505	1 593	1 553	1 585	1 626	1 662	1 674	1 739	1 808	1 879
	růst v %		8,1	5,8	-2,5	2,0	2,6	2,2	0,7	3,9	4,0	3,9
Hrubý provozní přebytek	mld. Kč		632	657	686	685	674	660	656	659	669	686
a smíšený důchod ¹⁾	růst v %		5,0	4,0	4,5	-0,2	-1,7	-2,0	-0,6	0,5	1,5	2,5
Přijaté důchody z vlastnictví ²⁾	mld. Kč		162	177	158	152	151	146	138	127	124	124
	růst v %		4,1	9,8	-11,0	-3,5	-0,8	-3,7	-5,0	-8,0	-2,5	0,0
Sociální dávky	mld. Kč		471	493	535	542	553	566	563	576	601	615
	růst v %		11,9	4,7	8,6	1,2	2,1	2,3	-0,5	2,4	4,3	2,2
Ostatní přijaté běžné transfery ³⁾	mld. Kč		126	143	141	140	140	152	146	147	148	153
	růst v %		8,3	13,2	-1,4	-1,0	-0,2	8,8	-4,1	0,9	1,0	3,0
Běžné výdaje												
Placené důchody z vlastnictví ⁴⁾	mld. Kč		27	31	19	23	21	15	19	15	14	14
	růst v %		25,2	11,2	-36,7	17,7	-8,5	-27,3	24,4	-22,5	-3,0	-3,0
Běžné daně z důchodu a jmění ⁵⁾	mld. Kč		161	145	140	137	149	151	159	166	173	179
	růst v %		11,9	-9,9	-3,0	-2,6	8,6	1,6	5,1	4,6	4,0	3,9
Sociální příspěvky ⁶⁾	mld. Kč		616	637	603	621	640	653	670	696	725	753
	růst v %		9,5	3,3	-5,3	2,9	3,0	2,2	2,5	3,9	4,1	3,8
Ostatní placené běžné transfery ⁷⁾	mld. Kč		130	146	143	141	147	155	147	137	134	134
	růst v %		12,4	12,1	-1,6	-1,6	4,3	5,6	-5,0	-7,0	-2,5	0,0
Disponibilní důchod	mld. Kč		1 961	2 106	2 168	2 182	2 188	2 211	2 181	2 235	2 306	2 377
	růst v %		6,4	7,4	3,0	0,7	0,2	1,0	-1,3	2,4	3,2	3,1
Výdaje na konečnou spotřebu	mld. Kč		1 749	1 887	1 891	1 920	1 957	1 970	1 999	2 039	2 099	2 180
	růst v %		7,3	7,9	0,2	1,5	1,9	0,7	1,4	2,0	3,0	3,8
Změna podílu v penz. fondech ⁸⁾	mld. Kč		26	24	17	15	16	15	35	35	40	40
Hrubé úspory	mld. Kč		238	243	295	278	247	255	218	231	246	237
Kapitálové transfery												
(příjem (-) / výdaj (+))	mld. Kč		-34	-25	-25	-29	-25	-21	-13	-18	-22	-23
Tvorba hrubého kapitálu	mld. Kč		213	219	212	230	198	178	178	174	177	182
	růst v %		12,8	2,8	-3,1	8,8	-14,0	-10,0	-0,4	-2,3	1,8	3,0
Změna finančních aktiv a pasiv	mld. Kč		58	47	106	75	72	96	50	72	88	75
Disponibilní důchod reálný ⁹⁾	růst v %		3,4	2,5	2,1	0,1	-1,4	-1,4	-2,3	2,1	3,0	1,6
Míra hrubých úspor ¹⁰⁾	%		12,1	11,5	13,6	12,7	11,3	11,5	10,0	10,3	10,7	10,0

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

¹⁾ Smíšený důchod drobných podnikatelů, který je souhrnem důchodu z podnikání (zisku) a důchodu z jejich pracovní činnosti pro vlastní podnik.

²⁾ Přijaté úroky, dividendy, důchody z půdy, čerpání podnikatelského důchodu, důchodu z rozděleného zisku apod.

³⁾ Náhrady z neživotního pojištění, soukromé mezinárodní transfery, výhry v sázkách a loteriích, státní příspěvky na stavební spoření apod.

⁴⁾ Placené úroky.

⁵⁾ Daň z příjmu, daň z převodu nemovitostí, místní poplatky a používání dálnic.

⁶⁾ Příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, penzijní připojištění a zákonné úrazové pojištění placené zaměstnavatelem i zaměstnancem a tzv. imputované příspěvky (nenávratné sociální výpomoci poskytnuté zaměstnavatelem).

⁷⁾ Čisté pojistné na neživotní pojištění, soukromé mezinárodní transfery, pokuty ve správním a blokovém řízení, sázky apod.

⁸⁾ Rozdíl mezi přijatým pojistným a vyplacenými důchody z penzijního připojištění.

⁹⁾ Deflováno deflátorem spotřeby domácností

¹⁰⁾ Podíl hrubých úspor na disponibilním důchodu.

C.4 Vztahy k zahraničí

Tabulka C.4.1: Platební bilance – roční

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
		Predikce									Predikce
Zboží a služby	<i>mld. Kč</i>	98	85	147	119	157	201	237	295	352	373
	<i>% HDP</i>	2,6	2,1	3,7	3,0	3,9	5,0	5,8	6,9	7,9	8,0
– zboží	<i>mld. Kč</i>	10	-4	65	40	75	124	167	239	294	310
	<i>% HDP</i>	0,3	-0,1	1,7	1,0	1,9	3,1	4,1	5,6	6,6	6,7
– služby	<i>mld. Kč</i>	88	89	82	78	81	78	70	56	58	63
	<i>% HDP</i>	2,3	2,2	2,1	2,0	2,0	1,9	1,7	1,3	1,3	1,3
Prvotní důchody	<i>mld. Kč</i>	-255	-148	-217	-250	-223	-238	-249	-259	-286	-321
	<i>% HDP</i>	-6,6	-3,7	-5,5	-6,3	-5,6	-5,9	-6,1	-6,1	-6,4	-6,9
Druhotné důchody ¹⁾	<i>mld. Kč</i>	-8	-12	-19	-11	-18	-27	-10	-10	-8	-10
	<i>% HDP</i>	-0,2	-0,3	-0,5	-0,3	-0,5	-0,7	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Běžný účet	<i>mld. Kč</i>	-164	-75	-89	-142	-85	-63	-22	26	58	42
	<i>% HDP</i>	-4,3	-1,9	-2,3	-3,6	-2,1	-1,6	-0,5	0,6	1,3	0,9
Kapitálový účet ²⁾	<i>mld. Kč</i>	22	26	51	38	13	53	82	32	52	12
	<i>% HDP</i>	0,6	0,6	1,3	1,0	0,3	1,3	2,0	0,8	1,2	0,3
Čisté půjčky/výpůjčky ³⁾	<i>mld. Kč</i>	-143	-49	-38	-104	-72	-10	61	58	111	54
	<i>% HDP</i>	-3,7	-1,2	-1,0	-2,6	-1,8	-0,3	1,5	1,4	2,5	1,2
Finanční účet ⁴⁾	<i>mld. Kč</i>	-110	-43	-72	-122	-75	12	68	48	.	.
– přímé investice	<i>mld. Kč</i>	-179	-36	-38	-95	-47	-121	7	-134	.	.
– portfoliové investice	<i>mld. Kč</i>	57	9	-159	-150	-6	-55	-93	90	.	.
– finanční deriváty	<i>mld. Kč</i>	-1	3	1	5	4	-9	-5	-6	.	.
– ostatní investice ⁵⁾	<i>mld. Kč</i>	-2	-59	62	77	-9	116	-30	24	.	.
– rezervní aktiva	<i>mld. Kč</i>	16	40	61	41	-17	80	188	73	.	.
Mezinárodní investiční pozice	<i>mld. Kč</i>	-1 418	-1 534	-1 726	-1 823	-1 823	-1 864	-1 695	-1 520	.	.
	<i>% HDP</i>	-37,0	-38,2	-44,0	-46,1	-45,3	-46,0	-41,5	-35,6	.	.
Zahraniční zadluženost	<i>mld. Kč</i>	1 377	1 862	1 956	2 164	2 312	2 434	2 733	2 857	.	.
	<i>% HDP</i>	35,9	46,4	49,9	54,7	57,5	60,1	66,9	67,0	.	.

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

¹⁾ Zachycuje přerozdělení důchodů – zdrojů poskytnutých či získaných bez protihodnoty (dříve běžné převody)

²⁾ Tvoří převody nevyrobených nefinančních aktiv a přerozdělení kapitálového charakteru

³⁾ Jedná se o součet bilancí běžného a kapitálového účtu

⁴⁾ Zachycuje čisté přírůstky a úbytky finančních aktiv a pasiv. Kladné znaménko znamená zlepšení investiční pozice, tedy odliv finančních prostředků.

⁵⁾ Zahrnují Ostatní účasti, Oběživo a vklady, Půjčky, Pojistné, penzijní a standardizované záruční programy, Obchodní úvěry a zálohy, Jiné pohledávky a závazky a SDR

Tabulka C.4.2: Platební bilance – čtvrtletní

roční klouzavé úhrny, u zahraniční zadluženosti konec období

		2014				2015			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
Zboží a služby	<i>mld. Kč</i>	265	271	288	295	305	316	333	352
– zboží	<i>mld. Kč</i>	196	205	225	239	248	258	276	294
– služby	<i>mld. Kč</i>	69	66	64	56	57	58	58	58
Prvotní důchody	<i>mld. Kč</i>	-206	-260	-276	-259	-265	-272	-278	-286
Druhotné důchody ¹⁾	<i>mld. Kč</i>	-14	10	3	-10	-9	-9	-8	-8
Běžný účet	<i>mld. Kč</i>	45	20	16	26	30	35	47	58
Kapitálový účet ²⁾	<i>mld. Kč</i>	103	100	46	32	37	42	47	52
Čisté půjčky/výpůjčky ³⁾	<i>mld. Kč</i>	148	120	62	58	68	78	94	111
Finanční účet ⁴⁾	<i>mld. Kč</i>	104	107	46	48	.	.	.	.
– přímé investice	<i>mld. Kč</i>	-33	-94	-126	-134	.	.	.	.
– portfoliové investice	<i>mld. Kč</i>	-91	38	37	90	.	.	.	.
– finanční deriváty	<i>mld. Kč</i>	-7	-6	-6	-6	.	.	.	.
– ostatní investice ⁵⁾	<i>mld. Kč</i>	28	-78	-85	24	.	.	.	.
– rezervní aktiva	<i>mld. Kč</i>	208	247	226	73	.	.	.	.
Mezinárodní investiční pozice	<i>stav v mld. Kč</i>	-1 542	-1 550	-1 564	-1520	.	.	.	.
Zahraniční zadluženost	<i>stav v mld. Kč</i>	2 688	2 763	2 810	2857	.	.	.	.

Zdroj dat: ČNB, vlastní propočty

¹⁾ Zachycuje přerozdělení důchodů – zdrojů poskytnutých či získaných bez protihodnoty (dříve běžné převody)

²⁾ Tvoří převody nevyrobených nefinančních aktiv a přerozdělení kapitálového charakteru

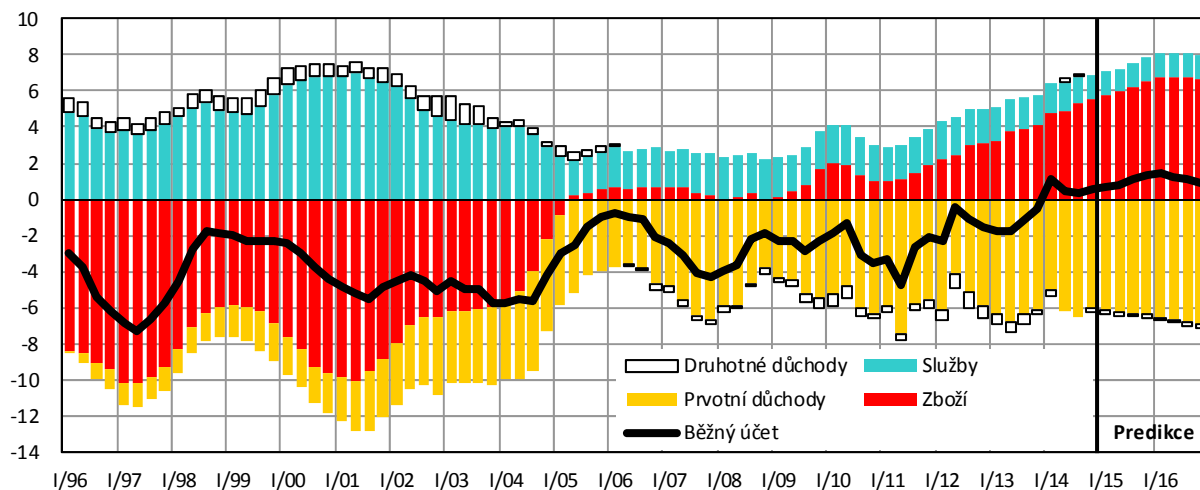
³⁾ Jedná se o součet bilancí běžného a kapitálového účtu

⁴⁾ Zachycuje čisté přírůstky a úbytky finančních aktiv a pasiv. Kladné znaménko znamená zlepšení investiční pozice, tedy odliv finančních prostředků.

⁵⁾ Zahrnují Ostatní účasti, Oběživo a vklady, Půjčky, Pojistné, penzijní a standardizované záruční programy, Obchodní úvěry a zálohy, Jiné pohledávky a závazky a SDR

Graf C.4.1: Běžný účet platební bilance

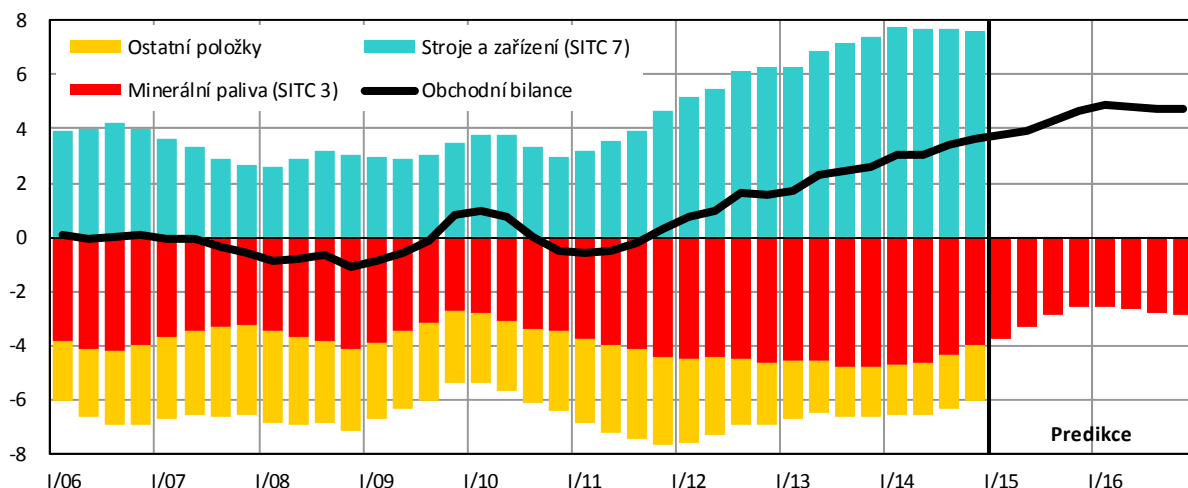
v % HDP, roční klouzavé úhrny

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.4.2: Obchodní bilance (v národním pojetí)

v % HDP, roční klouzavé úhrny

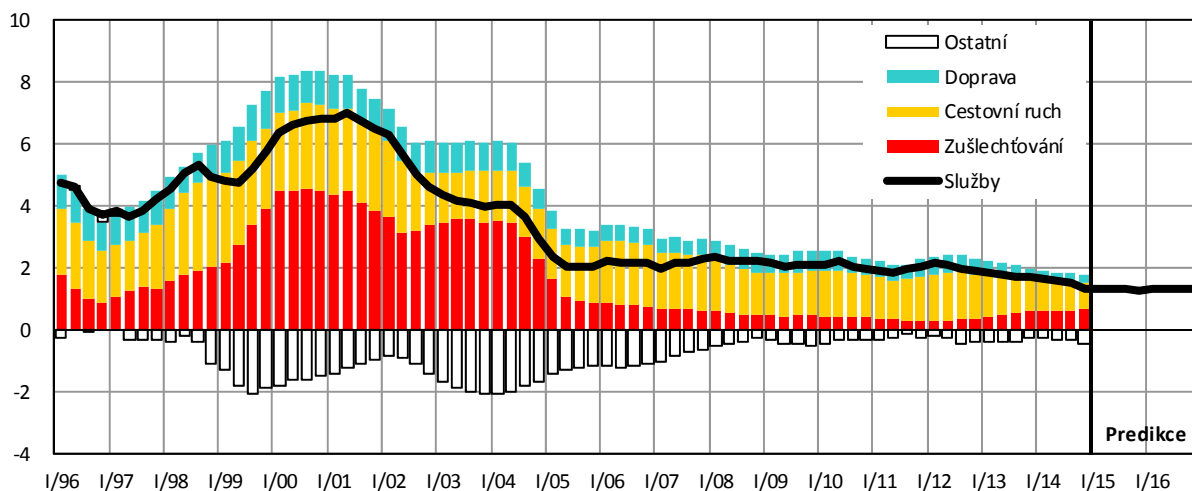

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Pozn.: Zobrazené údaje obsahují dovoz v metodice cif, a proto nejsou kompatibilní s tabulkami C.4.1 a C.4.2, kde je dovoz zachycen v metodice fob.

Graf C.4.3: Bilance služeb

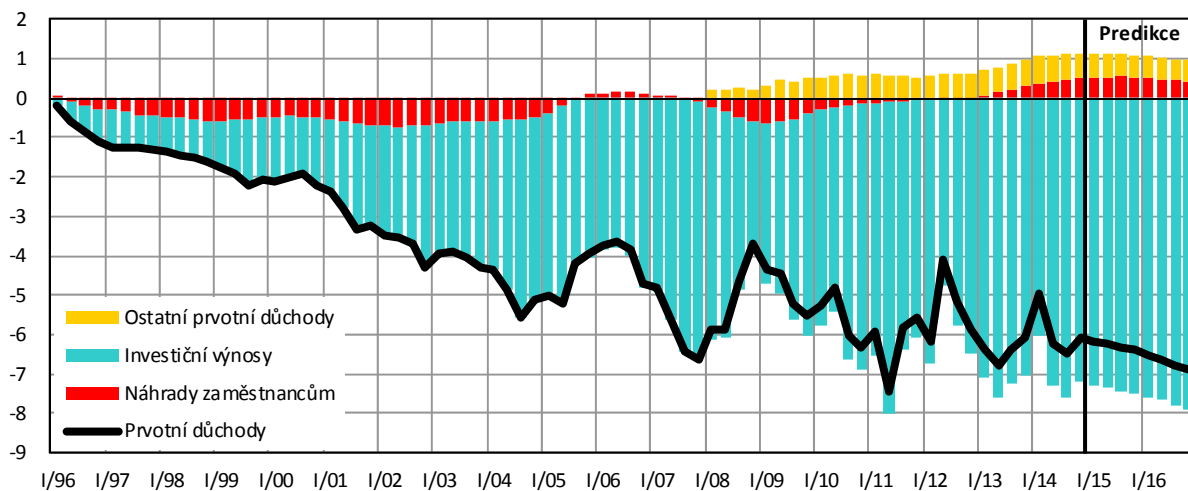
v % HDP, roční klouzavé úhrny

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.4.4: Bilance prvotních důchodů

v % HDP, roční klouzavé úhrny

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

Tabulka C.4.3: Rozklad vývozu zboží (v metodice národních účtů) – roční

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
											Predikce
											Predikce
HDP ¹⁾	průměr 2010=100	99,9	100,9	97,4	100,0	102,7	103,5	104,3	105,7	107	110
	růst v %	3,9	1,0	-3,5	2,6	2,7	0,8	0,8	1,3	1,7	2,2
Dovozní náročnost ²⁾	průměr 2010=100	97,7	98,3	90,3	100,0	105,2	104,8	106,3	109,5	111	113
	růst v %	3,9	0,6	-8,1	10,7	5,2	-0,4	1,4	3,0	1,3	1,9
Exportní trhy ³⁾	průměr 2010=100	97,6	99,2	88,0	100,0	108,0	108,5	110,9	115,7	119	124
	růst v %	7,9	1,6	-11,3	13,6	8,0	0,4	2,2	4,3	3,0	4,1
Exportní výkonnost ⁴⁾	průměr 2010=100	94,6	97,0	97,8	100,0	102,0	105,6	104,1	108,9	112	114
	růst v %	3,4	2,5	0,9	2,2	2,0	3,5	-1,4	4,7	2,6	1,8
Export reálně	průměr 2010=100	92,4	96,3	86,1	100,0	110,2	114,5	115,4	126,0	133	141
	růst v %	11,6	4,2	-10,5	16,1	10,2	4,0	0,8	9,2	5,7	5,9
Měnový kurz ⁵⁾	průměr 2010=100	110,5	98,9	102,2	100,0	97,1	100,6	102,9	108,1	110	110
	růst v %	-2,6	-10,5	3,4	-2,2	-2,9	3,6	2,3	5,1	1,4	0,1
Dosahované ceny na zahr. trzích ⁶⁾	průměr 2010=100	96,3	102,4	99,3	100,0	103,8	103,7	102,8	101,6	101	101
	růst v %	2,9	6,3	-3,1	0,8	3,8	-0,1	-0,9	-1,1	-0,7	0,0
Deflátor exportu	průměr 2010=100	106,4	101,2	101,4	100,0	100,8	104,3	105,7	109,8	111	111
	růst v %	0,2	-4,9	0,2	-1,4	0,8	3,4	1,4	3,9	0,7	0,1
Export nominálně	průměr 2010=100	98,3	97,4	87,2	100,0	111,0	119,4	122,0	138,4	147	156
	růst v %	11,8	-0,9	-10,5	14,7	11,0	7,5	2,2	13,4	6,4	6,0

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

¹⁾ Vážený průměr růstu HDP šesti nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR (Německo, Slovensko, Rakousko, Británie, Polsko a Francie).

²⁾ Index podílu reálného dovozu na reálném HDP těchto zemí.

³⁾ Index vyjadřující vážený průměr dovozů zboží.

⁴⁾ Index vyjadřující změnu podílu ČR na exportních trzích. Tento ukazatel vystihuje konkurenceschopnost českých výrobců na zahraničních trzích.

⁵⁾ Převrácená hodnota nominálního efektivního měnového kurzu z tabulky A.3.3.

⁶⁾ Index vyjadřující změnu dosahovaných cen na exportních trzích v příslušných měnách.

Tabulka C.4.4: Rozklad vývozu zboží (v metodice národních účtů) – čtvrtletní

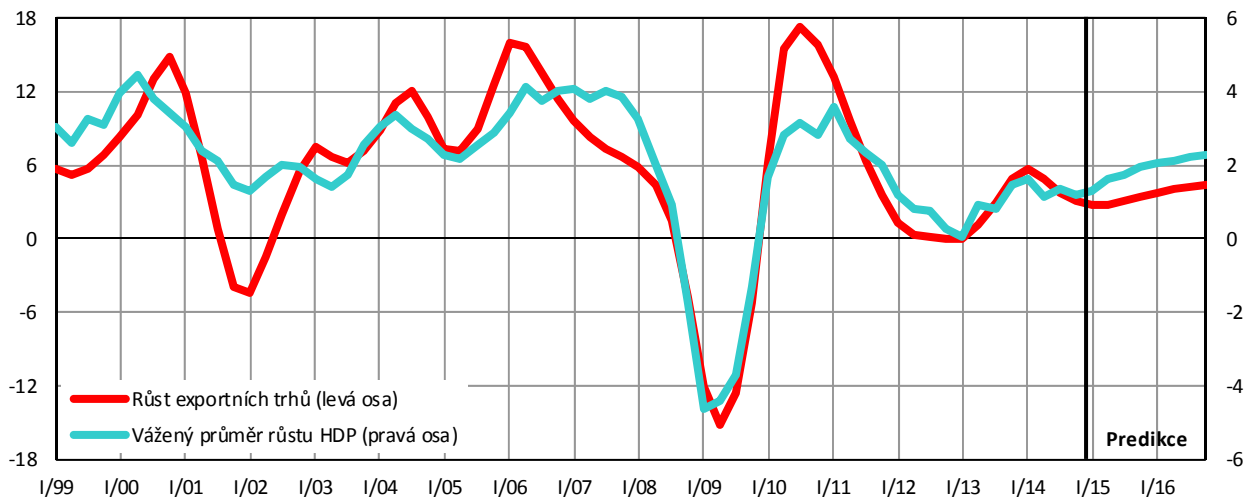
		2014				2015			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
HDP ¹⁾	průměr 2010=100	105,2	105,4	105,9	106,2	107	107	108	108
	růst v %	1,6	1,1	1,3	1,2	1,3	1,6	1,8	2,0
Dovozní náročnost ²⁾	průměr 2010=100	108,9	109,4	109,6	110,0	110	111	111	112
	růst v %	4,0	3,8	2,4	1,8	1,4	1,1	1,3	1,4
Exportní trhy ³⁾	průměr 2010=100	114,6	115,4	116,1	116,8	118	119	120	121
	růst v %	5,8	4,9	3,7	3,0	2,7	2,8	3,1	3,4
Exportní výkonnost ⁴⁾	průměr 2010=100	108,9	109,7	107,0	110,1	112	113	109	112
	růst v %	7,0	4,2	4,3	3,3	3,2	2,7	2,3	2,1
Export reálně	průměr 2010=100	124,8	126,6	124,2	128,6	132	134	131	136
	růst v %	13,2	9,4	8,2	6,4	6,0	5,5	5,5	5,6
Měnový kurz ⁵⁾	průměr 2010=100	107,6	107,6	108,8	108,4	109	110	110	110
	růst v %	5,9	5,0	6,6	3,1	1,7	1,9	0,8	1,2
Dosahované ceny na zahr. trzích ⁶⁾	průměr 2010=100	101,9	101,9	101,3	101,2	101	101	101	101
	růst v %	-1,3	-0,9	-1,5	-0,9	-0,8	-0,8	-0,7	-0,6
Deflátor exportu	průměr 2010=100	109,7	109,7	110,3	109,8	111	111	110	110
	růst v %	4,5	4,0	5,0	2,2	0,9	1,1	0,1	0,6
Export nominálně	průměr 2010=100	136,9	138,8	136,9	141,1	146	148	145	150
	růst v %	18,2	13,7	13,6	8,7	6,9	6,7	5,6	6,2

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Viz poznámky k tabulce C.4.3.

Graf C.4.5: HDP a dovoz zboží partnerských zemí

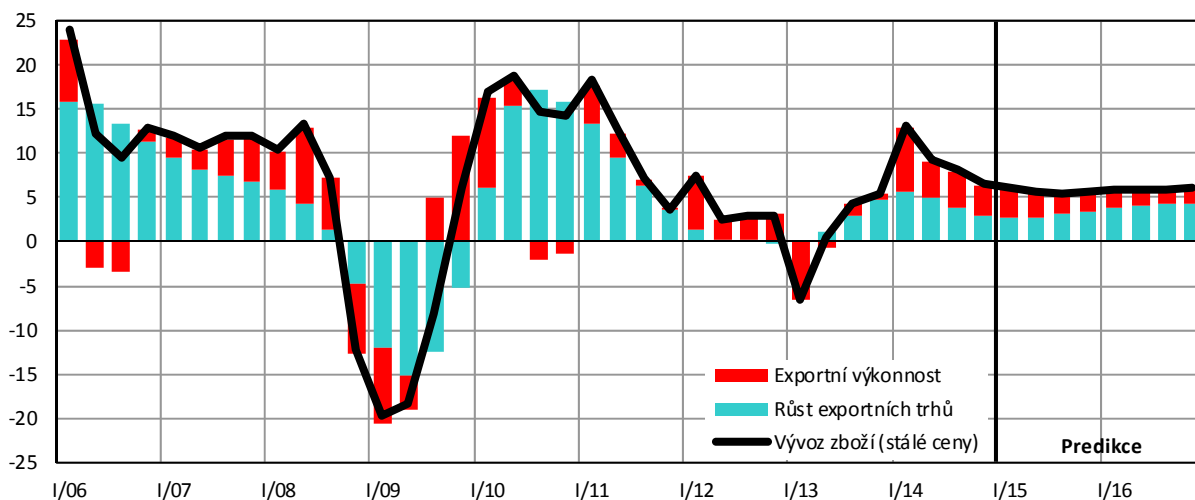
meziroční tempa růstu v %

Zdroj dat: Eurostat, vlastní propočty

Graf C.4.6: Vývoz zboží reálně

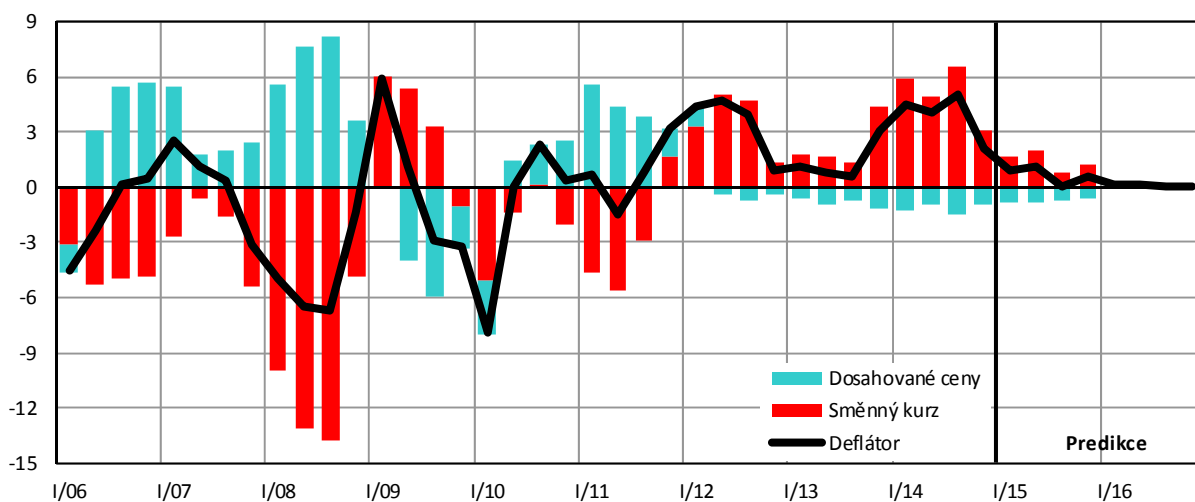
rozklad meziročního růstu v %

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Graf C.4.7: Deflátor vývozu zboží

rozklad meziročního růstu v %

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

C.5 Mezinárodní srovnání

Tabulka C.5.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly

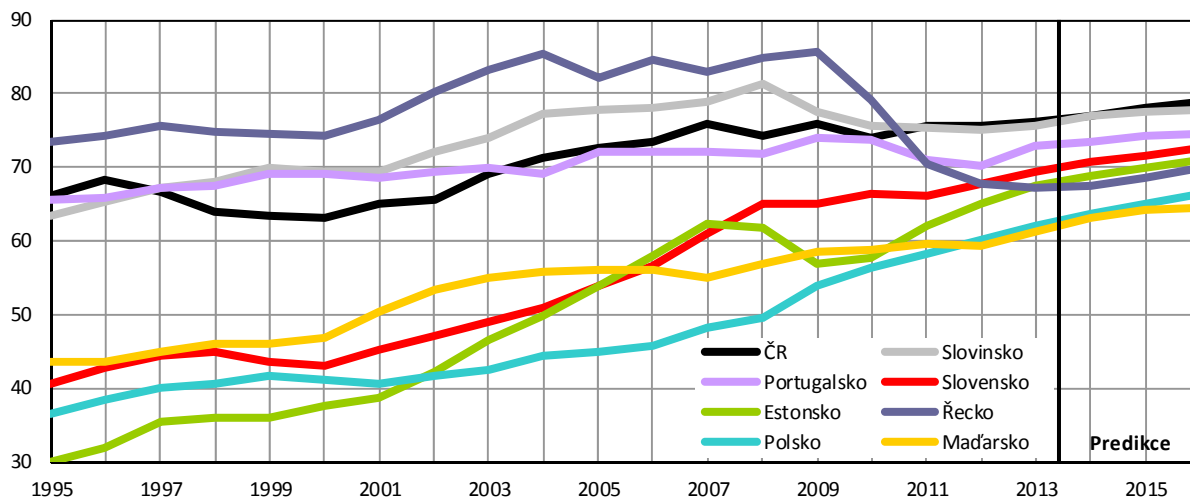
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
									Odhad	Predikce	Predikce
Česká republika	PPS	21 600	21 100	20 200	20 600	21 600	21 800	21 900	22 500	23 300	24 200
	EA12=100	76	74	76	74	76	76	76	77	78	79
Slovinsko	PPS	22 500	23 100	20 700	21 000	21 500	21 600	21 800	22 600	23 100	24 000
	EA12=100	79	81	78	76	75	75	76	77	77	78
Portugalsko	PPS	20 500	20 400	19 700	20 600	20 300	20 200	21 000	21 500	22 100	23 000
	EA12=100	72	72	74	74	71	70	73	74	74	75
Slovensko	PPS	17 300	18 500	17 300	18 500	18 900	19 600	20 000	20 700	21 400	22 300
	EA12=100	61	65	65	67	66	68	69	71	72	73
Litva	PPS	15 600	16 200	13 800	15 300	17 000	18 300	19 400	20 400	21 200	22 400
	EA12=100	55	57	52	55	60	63	67	70	71	73
Estonsko	PPS	17 700	17 600	15 200	16 100	17 800	18 800	19 500	20 100	20 800	21 800
	EA12=100	62	62	57	58	62	65	68	69	70	71
Řecko	PPS	23 500	24 100	22 900	22 100	20 100	19 600	19 400	19 800	20 400	21 500
	EA12=100	83	85	86	79	70	68	67	68	68	70
Polsko	PPS	13 700	14 100	14 400	15 600	16 600	17 400	17 900	18 700	19 400	20 400
	EA12=100	48	50	54	56	58	60	62	64	65	66
Maďarsko	PPS	15 600	16 200	15 600	16 400	17 000	17 100	17 600	18 500	19 100	19 800
	EA12=100	55	57	59	59	60	59	61	63	64	64
Lotyšsko	PPS	15 400	15 600	12 900	13 500	14 700	16 000	17 000	17 700	18 500	19 500
	EA12=100	54	55	48	48	52	55	59	61	62	64
Chorvatsko	PPS	15 800	16 400	15 000	14 900	15 500	16 000	16 100	16 300	16 500	16 900
	EA12=100	56	58	56	54	54	56	56	56	55	55

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Pozn.: Paritou kupní síly je takový poměr mezi měnami, který vyjadřuje schopnost zakoupit stejný soubor statků v obou zemích. Země jsou seřazeny podle odhadované ekonomické úrovně v roce 2014.

Graf C.5.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly

EA12 = 100

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Tabulka C.5.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného měnového kurzu

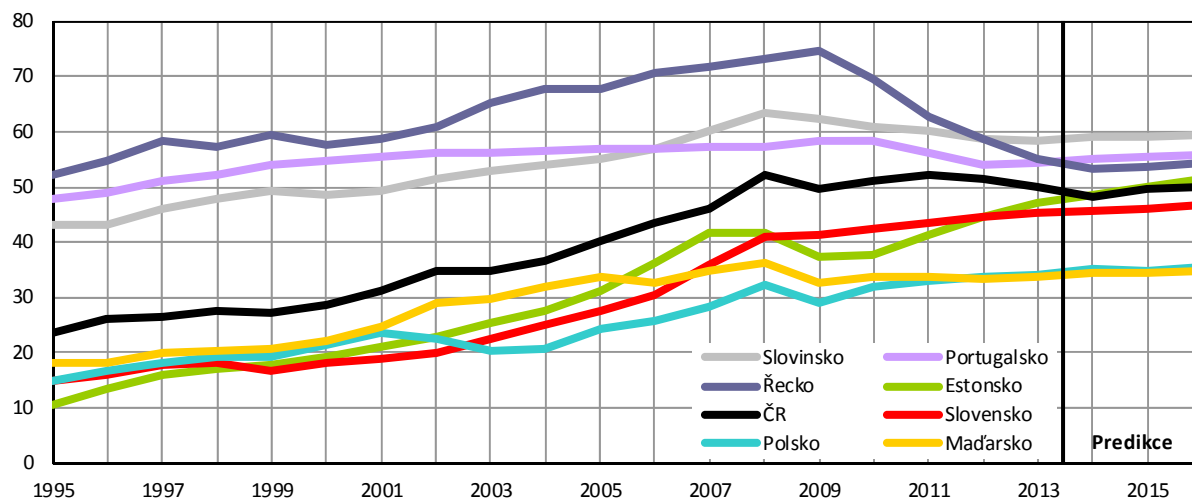
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
		<i>Odhad Predikce Predikce</i>									
Slovensko	<i>EUR</i>	17 400	18 800	17 700	17 700	18 000	17 500	17 500	18 100	18 400	19 000
	<i>EA12=100</i>	60	64	62	61	60	59	58	59	59	59
<i>Index cenové hladiny HDP</i>	<i>EA12=100</i>	76	78	80	80	80	78	77	77	76	76
Portugalsko	<i>EUR</i>	16 600	16 900	16 600	17 000	16 700	16 100	16 400	16 800	17 300	17 900
	<i>EA12=100</i>	57	57	58	58	56	54	55	55,0	56	56,0
<i>Index cenové hladiny HDP</i>	<i>EA12=100</i>	80	80	79	79	79	77	75	75	75	75
Řecko	<i>EUR</i>	20 900	21 600	21 200	20 300	18 700	17 500	16 500	16 300	16 700	17 400
	<i>EA12=100</i>	72	73	75	70	63	59	55	53,4	54	54,4
<i>Index cenové hladiny HDP</i>	<i>EA12=100</i>	87	86	87	88	89	86	82	79	78	78
Estonsko	<i>EUR</i>	12 100	12 300	10 600	11 000	12 300	13 300	14 200	14 800	15 600	16 500
	<i>EA12=100</i>	42	42	37	38	41	45	47	49	50	51
<i>Index cenové hladiny HDP</i>	<i>EA12=100</i>	67	68	65	66	67	69	70	71	72	72
Česká republika	<i>EUR</i>	13 400	15 400	14 100	14 900	15 600	15 300	15 000	14 700	15 400	16 000
	<i>EA12=100</i>	46	52	50	51	52	51	50	48	50	50
<i>Index cenové hladiny HDP</i>	<i>EA12=100</i>	61	70	66	69	69	68	65	63	63	63
Slovensko	<i>EUR</i>	10 400	12 100	11 800	12 400	13 000	13 400	13 600	13 900	14 400	15 000
	<i>EA12=100</i>	36	41	41	43	44	45	45	46	46	47
<i>Index cenové hladiny HDP</i>	<i>EA12=100</i>	59	63	64	64	66	66	65	64	64	64
Litva	<i>EUR</i>	9 000	10 200	8 500	9 000	10 300	11 200	11 800	12 400	13 200	14 000
	<i>EA12=100</i>	31	35	30	31	35	37	39	41	42	44
<i>Index cenové hladiny HDP</i>	<i>EA12=100</i>	56	61	58	56	58	59	58	58	60	60
Lotyšsko	<i>EUR</i>	10 300	11 200	8 800	8 600	9 800	10 900	11 600	12 100	12 700	13 500
	<i>EA12=100</i>	35	38	31	30	33	37	39	40	41	42
<i>Index cenové hladiny HDP</i>	<i>EA12=100</i>	65	69	64	61	64	66	65	65	66	67
Polsko	<i>EUR</i>	8 200	9 500	8 200	9 300	9 800	10 000	10 300	10 700	10 800	11 400
	<i>EA12=100</i>	28	32	29	32	33	34	34	35	35	35
<i>Index cenové hladiny HDP</i>	<i>EA12=100</i>	59	65	54	57	56	56	55	55	53	53
Maďarsko	<i>EUR</i>	10 100	10 700	9 300	9 800	10 100	9 900	10 200	10 500	10 700	11 200
	<i>EA12=100</i>	35	36	33	34	34	33	34	34	34	35
<i>Index cenové hladiny HDP</i>	<i>EA12=100</i>	63	63	56	57	57	56	55	54	54	54
Chorvatsko	<i>EUR</i>	10 200	11 200	10 500	10 500	10 400	10 300	10 200	10 200	10 200	10 400
	<i>EA12=100</i>	35	38	37	36	35	34	34	33	33	32
<i>Index cenové hladiny HDP</i>	<i>EA12=100</i>	63	65	65	67	64	62	61	60	59	59

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Pozn.: Index cenové hladiny je podíl měnového kurzu a parity kupní síly mezi měnami. Země jsou seřazeny podle ekonomické úrovně v roce 2014.

Graf C.5.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného měnového kurzu

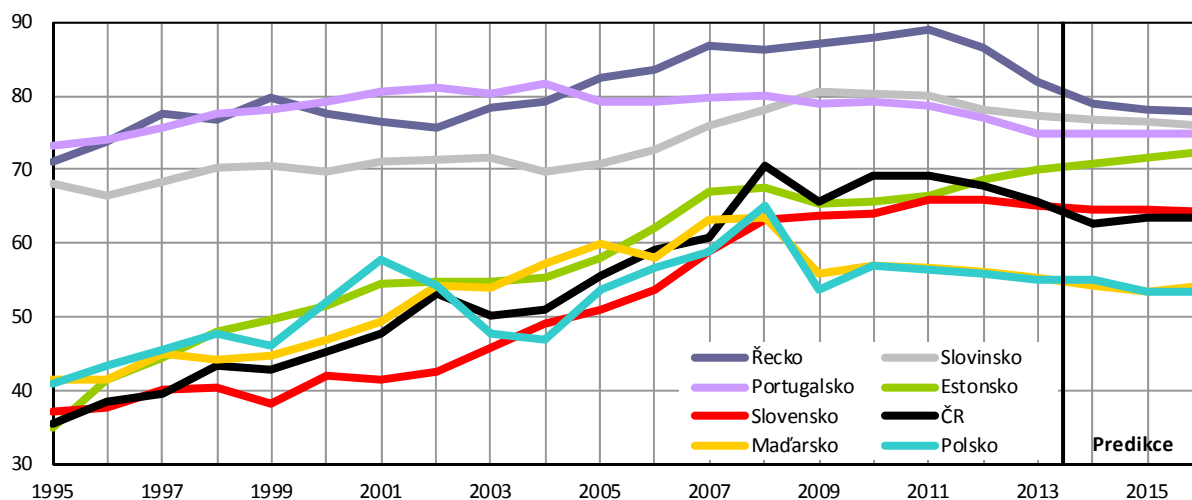
EA12 = 100

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Graf C.5.3: Komparativní cenová hladina HDP

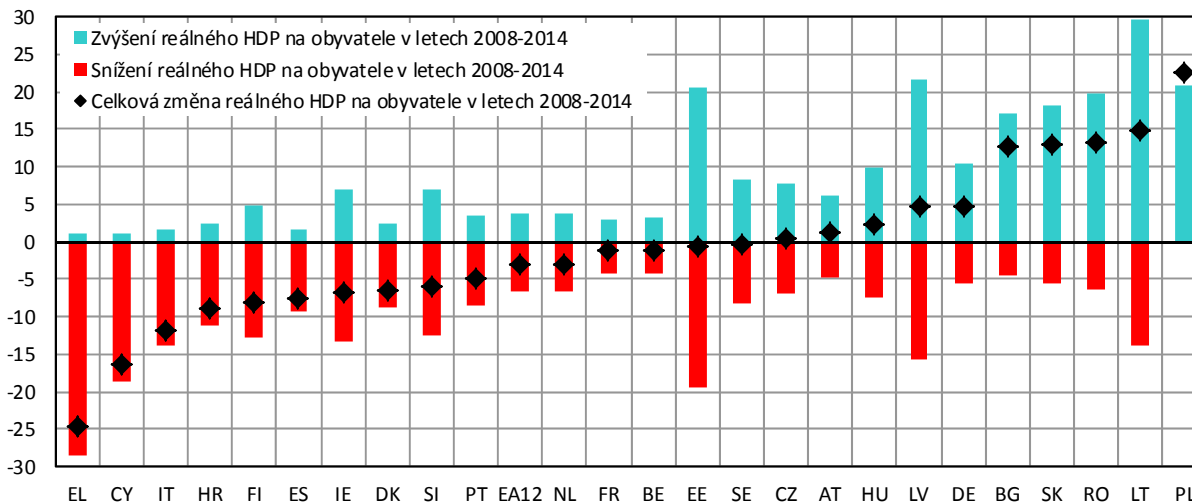
EA12 = 100

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Graf C.5.4: Změny reálného HDP na obyvatele v letech 2008–2014

růst v %

Zdroj dat: Eurostat, vlastní propočty

Ministerstvo financí České republiky
Odbor Finanční politika
Letenská 15
118 10 Praha 1

<http://www.mfcr.cz>

